

Ainevaldkond „Keel ja kirjandus“

1. Üldalused

1.1. Valdkonnapädevus

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust, mõista erinevaid kirjandustekste ning nende tähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos. Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suuliselt kui ka kirjalikus suhtluses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt.

Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:

- 1) austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust; 2) saavutab keeleteadlikkuse, arvestab kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) loeb, esitab ning kirjutab eri tüüpi ja liiki tekste, analüüsib tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult; 4) leiab, hindab kriitiliselt ning kasutab eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;
- 5) mõistab ilukirjandusteose kunstilisi väärtusi, analüüsib ja tõlgendab eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu;
- 6) omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

1.2. Ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht

Ainevaldkonna kohustuslikud õppeained on vene keel emakeelena, kirjandus ja eesti keel teise keelena, valikainetena pakutakse õppeainet “Vene keel ja kultuur” ning lisatunde õppeaines eesti keele teise keelena.

Õppeaastal 2024/2025 õpitakse vene keelt emakeelena 2.–3. klassis ja 5.–9. klassis, kirjandust vene keeles 5.–9. klassis; õppeaastal 2025/2026 vene keelt emakeelena 3. klassis ja 6.–9. klassis, kirjandust vene keeles 6.–9. klassis; õppeaastal 2026/2027 vene keelt emakeelena ja kirjandust vene keeles 7.–9. klassis; õppeaastal 2027/2028 vene keelt emakeelena ja kirjandust vene keeles 8.–9. klassis ning õppeaastal 2028/2029 vene keelt ja kirjandust vene keeles 9. klassis.

Eesti keelt teise keelena õpitakse 1.–9. klassis.

Õppeaastast 2024/25 toimub eestikeelsele õppele üleminek 1. ja 4. klassides. Õpitudemused on

koostatud arvestusega, et koolis õpivad vene emakeelega õpilased, kes on eestikeelsele õppele ülemineku protsessis.

Ainevaldkonna õppeainete nädalatundide maht on kooliastmete kaupa järgmine:

Kohustuslikud õppeained	I kooliaste			II kooliaste			III kooliaste		
	2024/ 2025 õa	2025/ 2026 õa	alates 2026/27 õa	2024/ 2025 õa	2025/ 2026 õa	alates 2026/27 õa	kuni 2027/28 õa	2027/28 õa	2028/29 õa
Vene keel (vene õppekeelega klassis)	8	4		4	2		3	2	1
Kirjandus (vene keeles)				4	2		6	4	2
Kirjandus (eesti keeles)					2	4		2	4
Eesti keel teise keelena	12	12	12	15	15	15	15	15	15
Valikained	1.klass	1.-2.klass	1.-3.klass	4.klass	4.-5.klass	4.-6.klass			
Eesti keel teise keelena (lisatund)	1	2	3	1	1	1			
Vene keel ja kultuur (eesti õppekeelega klassis)	2	4	6	2	4	6			

Tabel 2. Ainevaldkonna õppeainete nädalatundide jaotus õppeaineti ja klassiti

Kohustuslikud õppeained	1. klass	2. klass	3. klass	4. klass	5. klass	6. klass	7. klass	8. klass	9. klass
Eesti keel teise keelena	4	4	4	5	5	5	5	5	5
Vene keel emakeelena		4 kuni 2025	4 kuni 2026		2 kuni 2025	2 kuni 2026	1 kuni 2027	1 kuni 2028	1 kuni 2029
Kirjandus					2	2	2	2	2
Valikained	1. klass	2. klass	3. klass	4. klass	5. klass	6. klass	7. klass	8. klass	9. klass
Eesti keel teise keelena	1	1 alates 2025	1 alates 2026	1					
Vene keel ja kultuur	2	2 alates 2025	2 alates 2026	2	2 alates 2025	2 alates 2026	2 alates 2027	2 alates 2028	2 alates 2029

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Põhikooli keele- ja kirjandusõpetust ühendab eesmärk tundma õppida, osata ja vallata loomulikku keelt, mis on mõtete ja tunnete vahendaja, kultuurilise, riikliku ja iseenda identiteedi kandja ning rahvuskultuuri vundament. Keeleoskus kõnes ja kirjas on inimese mõtlemis- ja tundevoime kujunemise, intellektuaalse arengu ja sotsialiseerumise alus. Eesti keele valdamine Eestis on hariduslik vajadus, mis on eduka ja jätkusuutliku õppimise eeldus kõikides õppeainetes. Vene keele valdamise eesmärk on hoida sidet emakeelse kultuuripärandiga.

Ainevaldkonna õppeainetes omandab õpilane keele- ja kirjandusteadmisi, arendab lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusoskusi, et kasvada põhikooli lõpuks teadlikuks, aktiivseks ja vastutustundlikuks lugejaks, kirjutajaks ja suhtlejaks. Ainevaldkonna õppeained toetavad õpilase keele- ja kirjanduspädevuse kujunemist, identiteediloomet ning sotsiaalset ja kultuurilist arengut. Õpilane on võimeline eetilisi norme, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, motiveeritult ja teadlikult õppima ja tegutsema.

Nii eesti kui vene õppekeele klassides arendatakse kõiki keeleõpetuse osaoskusi, esmajoones suhtlus-, lugemis- ja tekstiloomeoskust ning õigekeelsust eri tekstiliikide, sealhulgas ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu. Alates 5. klassist on keel ja kirjandus eri õppeained, mida seob tekstikeskne ja žanriteadlik käsitusviis ning kõikide keeleõpetusoskuste mitmekülgne ja tasakaalustatud arendamine.

Eesti keele teise keelena õpe vene emakeelega klassides lähtub Euroopa keeleõppe

raamdokumendi ja selle lisade põhimõtetest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Eesmärk on õpilaste toimetulek eestikeelses ühiskonnas, sh suutlikkus jätkata õpinguid ja siseneda tööturule. Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on tekstikeskne keele- ja kirjandusõpetus, kus tekstikäsitlus hõlmab erinevaid tekste ja tekstitoiminguid. Tekstide kaudu õppides täieneb õpilase tekstikogemus ning kujuneb žanri- ja kontekstitunnetus. Keeleõppe tekstivalikus on eeldatavalt esindatud erinevad autentsed ühiskonnas toimimiseks vajalikud tekstitüübid ja -liigid, nii suulised kui ka kirjalikud tekstid, mis peegeldavad suhtlustavasid ja -olukordi. Oskust tekste mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu, mis seotakse ortoloogia, grammatika ja leksika õpetamisega.

Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtte ja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, vaadeldakse sõnakunsti poeetikat ja kujundikeele olemust ning edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Kirjandustekstide lugemise ja uurimise eesmärk on avardada õpilase kultuurikogemust, rikastada tema keeletunnetust, pakkuda inspiratsiooni ning toetada isiksuslikku arengut. Keele- ja kirjandusõpetusse lõimitakse audiovisuaalseid väljendusviise (pilt, film, video jm).

1.4. Võimalusi valdkonnaüleseks lõiminguks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja õppekava läbivate teemade käsitlemiseks

Keele ja kirjanduse valdkonna ained lõimuvad valdkonnaülevalt kõikide õppeainetega ja toetavad pädevuste saavutamist teistes ainevaldkondades. Keeleoskus loob eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks ja toimetulekuks nii isiklikus kui ka avalikus elus. Kõikide valdkondade õppeained arendavad omakorda keelekasutuse põhipädevusi: sõnavara tundmist ja rakendamist, tekstimõistmist ja -loomet, pädevust suuliselt ja kirjalikult suhelda. Valdkonnaüleline lõiming tähendab, et kõikides õppeainetes tuleb ainekirjaoskuse saavutamiseks tegeleda tekstitoimingutega, st eri liiki tekstidega, ning tähelepanu juhtida ortograafia- ja grammatikareeglite normipärasele rakendamisele. Õpilaste funktsionaalne ja kriitiline kirjaoskus kujuneb välja mitte üksnes eesti teise keelena ja vene keele, vaid kõigi õppeainete õppimise tulemusel, mis eeldab pidevat koostööd aineõpetajate vahel. Keele- ja kirjandusõpetuse eriosa on tõsta õpilaste keeleteadlikkust, st anda teadmisi keele kohta, mis tagab tõhusa suhtluspädevuse, arusaamise keele varieerumisest žanriti ning grammatikast kui tähendusloome vahendist.

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi ja läbivaid teemasid. Üldpädevusteni jõutakse eri allikatest teavet hankides ja seda kriitiliselt hinnates, eri liiki tekste lugedes, nende üle arutledes ja väideldes, erilaadseid tekste funktsionaalselt koostades ja kirjutades. Üldpädevuste kujundamisel kasutatakse erinevaid koostöövorme, õppemeetodeid ja -keskkondi, sh

digivahendeid ja -võtteid, veebi- ja e-õppekeskkondi, analüüsitakse ja lahendatakse elulisi probleemolukordi ja väärtuskonflikte, arvestatakse õpilaste isikupära ja andelaadi. Üldpädevuste saavutamist toetab valdkonnaüleselt õppeainete eesmärgipärane lõimimine teistesse valdkondadesse kuuluvate õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik käsitlemine.

Läbivad teemad toetavad õpilase suutlikkust oma teadmisi ja oskusi erinevates olukordades rakendada, väärtusnorme, -hoiakuid ja -hinnanguid kujundada ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust. Läbivad teemad kui ühiskonnas tähtsustatud aineteüleised valdkonnad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vahendiks, neid arvestatakse emakeele, riigikeele ja kirjanduse õppesisu ja õpitulemuste kavandamisel, kooli õppekava koostamisel ja koolikeskkonna kujundamisel. Läbivate teemade käsitlemist toetavad projekt- ja probleemõpe, uurimis- ja loovtegevused, lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusülesanded ning mitmekülgne info- ja digikirjaoskus.

Valdkonnaülene lõiming

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeained toetavad pädevuste saavutamist teistes valdkondades. Keele- ja kirjandustundides arendavad õpilased kõikides õppeainetes vajalikku suulist ja kirjalikku väljendus- ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes sõnavara ning avardavad maailmapilti.

I kooliaste

Matemaatika. Õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab eesti/vene keele tundides arendatav lugemisoskus.

Loodusained. Ümbritseva eluta- ja eluslooduse ning igapäevaelu puudutava sõnavara täiendamine ning õigekirja rakendamine.

Inimeseõpetus. Sõnavara ja õigekeelsuse täiendamine teemadel: pere, sõbrad, koolipere.

Kunstid. Illustratsioonide vaatlus ning nende kirjeldamine soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist, arendab õpilase eneseväljendusoskust ning õiget keelekasutust.

Kehaline kasvatus. Sõnavara, mis puudutab inimkeha ning tervislikke eluviise, täiendamine.

II kooliaste

A-võõrkeel. Inglise keele grammatilist süsteemi tundma õppides on toeks eesti/ vene keele tundides omandatud keelemõisted; Väliskirjanduse autorite ja teostega tutvumine tekitab huvi võõrkeelte õppimise vastu, samuti huvi selle maa kultuuri ning kirjanduse vastu üldiselt.

Matemaatika. Õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab eesti/vene keele ja kirjanduse tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist.

Loodusained. Loodusteaduslike õppe- ja teabetekstide mõistmine eeldab lugemisoskust ja

tekstitööd. Loodusvaldkonna ainetes omandavad kohanimed ning loodusnähtuste ja loodusobjektide nimetuste õigekirja kinnistatakse keele- ja kirjanduse valdkonna õppeainetes. Loodusalased tekstid eesti/vene keele õppekirjanduses ning loetavas ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada. Loodusvaldkonna õppeainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist, kujutluspiltide teket ja emotsionaalset mõju lugejale.

Sotsiaalsained. Kirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajalooüldiste ja arengu mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandustekste valides ja käsitledes peetakse silmas ühiskonnaelus olulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Sotsiaalainete õppimise käigus omandatud teadmised ajaloo, ühiskonna arengust ja toimimisest ning inimese staatusest ühiskonnas toetavad kirjandusteostes kajastatud ühiskonnaelu probleemide ja inimsuhete mõistmist. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajalooüldiste nimetuste õigekirja norme, mida ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse tundides konkreetsete näidete varal kinnistatakse.

Kirjandust saab 6. klassis lõimida ajaloo (ajaloo õpitakse ajajärku, kirjanduses loetakse ja analüüsitakse kreeka müüte). Lõiminguprojektid ajaloo on võimalikud ka nii, et ajalooõpetaja selgitab ajaloolist tasuta (nt Jüriöö üleüldine), kirjanduses loetakse sellele teemal teost (E.Bornhöhe "Tasuja").

Kunst ja muusika. Kirjandusteoste analüüs seostatuna illustatsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Kirjanduse tunnis "Kalevipoja" lugemine ning kunsti tunnis sellele teemal illustatsioonide teostamine. Reklaami terviklik käsitlemine keeleõppes, mis eeldab visuaalsete komponentide eritlemist ja analüüsi. Kirjandusteoste käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistest väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitamine. Tavade ja pärimustega seotud kombed ning sellekohased tekstid lõimituna muusikaga.

III kooliaste

Ajalugu ja ühiskonnaõpetus. Videoallikate ja kirjalike tekstide analüüs.

Kunst. Eesti keele asjakohane kasutamine läbi plakatite kujundamise.

Loodusained. Graafikute, diagrammide, skeemide lugemis- ja analüüsi oskuse harjutamine eesti keel teise keelena ainetundides.

Geograafia. Tekkemuistendid on seotud tegelike maastikega ja kohamuistendite seos nüüdisaja paikadega võimaldab otsida koostöös geograafiaõppega paiku vanadelt ja uutelt kaartidelt,

koostada ise kaarte ja võrrelda eri aegade kaarte ning maastikukirjeldusi.

Tunniväline lõiming

Koostöö ühiskondliku organisatsiooniga "Eesti Väitlusselts".

Koostöö veebikonstaablitega. Klassitunni läbiviimine internetis suhtlemise turvalisuse teemal.

Töö "Tagasi kooli" kodulehe materjalidega.

Keeletundides saadud oskusi kasutatakse loov- ja uurimistöo kirjutamisel - loovtöö kaitseks materjalide valimine ja vormistamine (praktilised tööd, tööde vormistamine elektrooniliselt).

Avaliku esinemise oskuse parandamine kõigis tundides (suulised ettekanded paaris/grupitöö kaitsmine jne).

Üldpädevuste arengu toetamine:

Kultuuri- ja väärtuspädevus - toetatakse õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimise kaudu (eesti, vene, inglise); õpitakse mõistma ja aktsepteerima erinevaid väärtussüsteeme, mis lähtuvad kultuurilisest eripärast; eri laadis ja žanris tekstide ülesehituse tundmine ning nende sisu mõistmine (eesti ja maailmakirjandus); õpitakse tundma ja väärtustama kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana; süvendatakse arusaama kirjandusest kui kultuuri- ja kunstinähtusest, selle rollist identiteedi kujundamisel ja ühiskonna mõtestamisel.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus – ühiskondliku mitmekesisuse ning eri rahvuste vastastikune austamine ning omavaheline integreerumine.

Enesemääratluspädevus – suhtlemisprobleemide lahendamine mitmekultuurilises ühiskonnas; lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma rikastamine, samuti kultuuri- ja kirjandusteadmiste kaudu esteetiliste hoiakute ja eetiliste tõekspidamiste kujundamine.

Õpipädevus – kujundatakse pidevalt erinevaid õpistrateegiaid rakendades (nt teabe otsimine võõrkeelsetest allikatest, sõnaraamatu kasutamine). Olulisel kohal on eneserefleksioon ning õpitud teadmiste ja oskuste analüüsimine; lugemisoskuste arendamine.

Suhtluspädevus – eri keeltes teabe- ja tarbetekstide ning ilukirjanduse lugemine ja mõistmine ning eakohase kirjanduse valimine vastavalt kooliastmele (laste- ja noortekirjandus, maailmakirjanduse klassika); õigekeelsuse ning väljendusrikka keele väärtustamine; erineva emakeelega suhtluspartneriga arvestamine; loovvõimete, jutustamis- ja esitamisoskuse arendamine; oskus kirjutada eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas ja jutustavas laadis tekste, väljendada oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada (mõista ja lugeda) sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades.

Ettevõtlikkuspädevus – ühistegevused mitmekeelses keskkonnas ja finantskirjaoskuse

rakendamine.

Digipädevus – igapäevase asjaajamise (e-kirjad jm) ja kirjalike tööde (esseed, esitlused jm) vormistamine kasutades arvutiprogramme; oskus leida ja kriitiliselt hinnata tekstide usaldusväärsust ning otstarbekalt kasutada eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet.

Õppekava läbivate teemade käsitlemine

1. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine.

Esimeses kooliastmes pannakse alus esmaste õpioskuste, nagu keeleline väljendusviis, omandamisele. Keeleõppega seotud ainetundides õpitakse end ümbritsevat keskkonda vaatlema, analüüsima ning sellest kõnelema ja kirjutama. Töö ja töökohtadega seotud teemasid käsitletakse juba esimeses kooliastmes (kelleks laps tahab suurena saada/millist ametit peab ema või isa jne). Niisamuti suunatakse õpilasi teadvustama oma huvisid ja vajadusi, mis aitaksid teha valikuid edasiõppimise või karjääri suhtes. Kõiki eelnimetatud oskusi arendatakse järk-järgult põhikooli jooksul.

2. Keskkond ja jätkusuutlik areng.

Ainetundides kujundatakse inimene, kes on sotsiaalselt aktiivne, vastutustundlik ja keskkonnateadlik. Sellele aitab kaasa õpilase väljendusoskuse arendamine: probleemi püstitamine, selle üle arutlemine ning seisukoha võtmine (nii suuliselt kui ka kirjalikult).

3. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

Kujundatakse inimene, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid, riigi arengusuundi ning kultuurilisi traditsioone. Ainetundides õpitakse töötama grupis, ühiste eesmärkide nimel (nt lõova sõnumiga plakati koostamine korrektses ja loetavas kirjas, mõne idee või projekti tutvustamine jne).

4. Kultuuriline identiteet.

Kujundatakse inimene, kes mõistab ja austab kultuurilisi erinevusi, kes hoolib oma emakeelest ning säilitab selle ja kes suhtub lugupidavalt riigikeelde. Õpilastes kasvatatakse teadlikkust Eesti ühiskonda integreerumise vajalikkusest. Ainetundides on rõhk eesti keele ja kultuuri õpetamisel, kuid arvestatakse õpilaste emakeelt, kultuurilist tausta ning elukeskkonda Ida-Virumaal.

5. Teabekeskond ja meediakasutus.

Läbi põhikooli arendatakse omavahelist suhtlust ning ümbritseva keskkonna analüüsi. Õpitakse tundma ühiskonnas kehtivaid suhtlusreegleid, kasutama korrektselt infoallikaid, tunnustama autorlust ning eristama olulist ebaolulisest. Õpitakse lugema ja hindama erisisulist teavet (märgid, juhendid jne). Kujundatakse inimene, kes uurib ja analüüsib teadlikult end ümbritsevat keskkonda ja meediamaailma ning suhtub sellesse kriitiliselt. Ainetundides käsitletakse vastavalt vanusele erineva raskusastme ja - sisuga tekste (ja pilte), millele õpilased annavad eakohast tagasisidet. Arendatakse eetilisi põhimõtteid suhtlemisel erinevates sotsiaalmeediakanalites.

6. Tehnoloogia ja innovatsioon.

Ainetundides õpitakse kasutama nüüdisaegseid tehnoloogilisi vahendeid igapäevaelu-, õpi- ja töökeskkonnas (e-kirjade, koduste ülesannete jms korrektne vormistamine).

7.Tervis ja ohutus.

Põhikoolis käsitletakse läbivalt tervise ja ohutusega seonduvaid teemasid. Õpilastes arendatakse oskust end korrektselt erinevates elusituatsioonides väljendada (jutustused, arutelud, rühmatööd, rollimängud, enese selge väljendamine korrektses suulises/kirjalikus keeles jne). Erinevate skeemide/juhendite/piltide uurimise ja analüüsimise kogemus toetab ohuolukorras õige info leidmist.

8. Väärtused ja kõlblus.

Õpitakse tundma viisakusreegleid ning neist lähtuvalt eetilisel käituma ning end väljendama (jutustused, arutelud, rühmatööd, rollimängud, enese selge väljendamine korrektses suulises/kirjalikus keeles jne).

1.5. Õppe kavandamine ja korraldamine

Valdkondlikku õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üld- ja valdkonnapädevustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatus eeskirjadest ning lõimingust teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) arvestatakse didaktika nüüdisaegsete käsituste ja ainevaldkonnas toimunud arenguga, võetakse arvesse Narva eripära ning muutusi ühiskonnas;
- 3) toetatakse lõimingut valdkonna sees, õppeainete vahel ja õppekava läbivate teemadega, arendatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid;
- 4) rakendatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid õppetegevusi, kujundatakse õpiharjumusi ja -oskusi;
- 5) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalseid eripärasid ja -võimeid, kasutatakse diferentseeritud sisu ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageeritakse õpiraskustele ning pakutakse õpiabi;
- 6) taotletakse mõõdukat ja ühtlaselt jaotuvat õpikoormust, mis soodustab motivatsiooni ning jätab aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 7) tegeldakse probleemikeskselt ja kogemuspõhiselt eluliste nähtuste ja olukordadega, seostatakse oskusi igapäevaelu ja jätkuõpingutega;
- 8) loetakse ja käsitletakse eri tüüpi ja liiki tekste ea- ja jõukohasuse, valikulisuse ja huvidele

vastavuse põhimõttel ning ühise identiteedi kujundamise eesmärgil;

9) kujundatakse õpilase keeleteadlikkust, metakeele valdamist, suhtlus- ja väljendusoskust, keeleressursside ja -allikate teadliku kasutamise oskust;

10) kasutatakse digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, arendatakse info-, meedia- ja digikirjaoskust;

11) arendatakse eri liigis ning žanris ilukirjandustekstide avatud ja loovat analüüsi-, tõlgendamis- ja mõistmisoskust, ilukirjandusliku poeetika tundmist;

12) tegeldakse tekstiloome ja -esitlusega ning omaloomingulise kirjutamisega, kasutatakse selleks ka digivahendeid ja veebikeskkondi.

1.6. Hindamine

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õpetulemuslikumaks kavandamiseks ja enastjuhtiva õppija kujundamiseks. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealaste teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid.

Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus. Selleks rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida väljendatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnetena. Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist.

Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist kui ka riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne kujuneb õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Eesti keele teise keelena/vene keele õppimisel I kooliastmes hinnatakse õpilase 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist, 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, kirjandus- ja muude tekstide tutvustamist, analüüsi ja mõistmist, 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja

tekstiloomet. Eesti keele teise keelena/vene keele õppimisel II ja III kooliastmes hinnatakse õpilase 1) suulist ja kirjalikku suhtlust, 2) tekstide vastuvõttu, s.o analüüsi ja mõistmist, 3) tekstiloomet, s.o eri tüüpi ja liiki tekstide kirjutamist, 4) keeleteadmisi, s.o õigekeelsuse ja keelehoolde põhimõtete rakendamist ning keelevelikute teadvustamist. Keeleõpetuses on suurem osakaal erinevate kirjalike tekstide hindamisel, sest kirjalik keel on peamine keeleoskuse näitaja. Õigekeelsust ja keeleteadlikke valikuid hinnatakse üldjuhul tekstiloomet osana tekstiliigi eripära ja kirjutamise eesmärgi kontekstis.

Eesti keele teise keelena õppeaines / vene keeles hinnatakse peamiselt eri tüüpi ja liiki kirjalikke tekste.

I kooliastmes hinnatakse jutustavaid tekste, näiteks suulisi ja kirjalikke ümberjutustusi, kirjalikku jutustust pildi, pildiseeria või muu alusteksti põhjal, jutustusi enda elust.

II kooliastmes hinnatakse jutustavaid, kirjeldavaid ja põhjendavaid tekste, sealhulgas kirjalikku jutustust alusteksti põhjal, jutustavat kirjandit, arvustust. Teabetekstidest hinnatakse kirjeldust, iseloomustust, kokkuvõtteid, kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning e-kirja kirjutamist.

III kooliastmes hinnatakse ka arutlevat kirjandit, selle ülesehitust, teksti vastavust teemale, asjakohaseid näiteid, võrdlemise, seoste loomise ja järelduste tegemise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud argumentide toel. III kooliastmes hinnatakse teabetekstidest kindlal eesmärgil kirjutatud ülevaateid ja kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning avaliku suhtluse žanre, nagu näiteks avaldus. Peale selle hinnatakse oskust kirjutada levinumaid meediažanre.

Tekstide hindamisel seatakse hindamiskriteeriumid, mis arvestavad tekstiliigile omaseid tunnuseid ja õpilase keelelist arengut. Hindamiskriteeriumid puudutavad tekstide sisu ja ülesehitust, konteksti sobivat lausestust ja sõnastust, õigekirja ja vormistust. Kirjanduse õpitulemusi hinnatakse eesti / vene keele õpitulemustest eraldi alates 5. klassist. II ja III kooliastmes hinnatakse kirjanduse õppimisel 1) tervikteoste ja tekstikatkendite lugemist ja tutvustamist, 2) tekstide jutustamist ja esitamist, 3) kirjandustekstide analüüsi, tõlgendamist ja mõistmist, 4) omaloomingulisi töid, 5) kirjandusteadmisi (nt kirjandusmõistete ja kirjandusloolise konteksti tundmist).

Eesti / vene keele ja kirjanduse õpitulemuste kontrolli ja hindamise vormid on mitmekesised. Need hõlmavad suulisi ja kirjalikke tegevusi, ühe- ja mitmeotstarbelisi sooritusi, nagu individuaalsed, paaris- ja rühmatööd, rakenduslikud testid ja harjutused, ainealased kontrolltööd, analüüsi- ja tõlgendusülesanded, lugemispäeviku pidamine ja õpimapi koostamine. Hindamiseks sobivad veel mitmesugused oskusi edendavad sooritusülesanded, nagu luule-, proosa- ja draamateksti esitamine, arutleva kirjandi kirjutamine, uurimis- või praktilise töö tegemine,

projekti koostamine ja elluviimine, ettekande loomine ja esitlemine, avalik esinemine. Lugemiskontrollile, mis piirdub sisu meenutavate faktiküsimustega, tuleb eelistada arutlusele suunavaid analüüsi- ja tõlgendusküsimusi, mõttevahetust teksti väärtuste ja sõnumi üle.

Kirjanduse hindamisel pole alati (nt loovtöodes ja tekstitõlgendustes) võimalik täpselt määratleda teadmiste ja oskuste standardit, mistõttu on hindamise skaala võrdlemisi paindlik. Hinnates omaloomingulisi töid, võib tunnustada idee ja teostuse originaalsust, iseseisvust, üldistavust või muud vaatenurka. Arutluste (nt arutlevate kirjandite) puhul hinnatakse arvamuste ja seisukohtade veenvust, argumenteeritust, seostatust. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kõikides kirjalikes töodes tähistab aineõpetaja keelevead, kuid hindamisel arvestab soorituse väärtusi vastavalt ülesande eesmärgile ja kokkulepitud hindamiskriteeriumidele.

Eesti keele kui teise keele aines hinnatakse saavutatud õpitulemusi, mis põhinevad Euroopa keeleõppe raamdokumendi vastava taseme kirjeldustel. Eesti keele kui teise keele õppes käsitletakse keelevigu õppimise loomuliku osana ning neid parandatakse ja arvestatakse hindamisel vastavalt õppetegevuse eesmärgile.

1.7. Õppekeskkond

Kool koostöös aineõpetajatega korraldab keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpet:

- 1) viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivaldavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu;
- 2) vajadusel ruumis, kus saab kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, et arendada info-, meedia- ja digikirjaoskust;
- 3) ruumis, kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks inventari ümber paigutada (nt rühmatööd, õppemängud, draamaõppe ülesanded);
- 4) eesti keel teise keelena õppetunnis rühmades;
- 5) väljaspool kooliruume, et rakendada õppimist toetavaid ja mitmekesistavaid õppevorme (nt projekt-, õues- ja reisiõpe) ja -tegevusi (nt õppekäik teatrisse, muuseumisse, raamatukokku, kohtumised kirjanike ja tõlkijatega, osavõtt olümpiaadidest ja konkurssidest, valdkondlikud teemapäevad ja -nädalad).

Pädevuste peamiste komponentide – teadmiste, oskuste ja hoiakute – kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes loob sobiva õppekeskkonna ja toetab väärtuskasvatust, ning koolil, kus normide, väärtuste, rituaalide, sümbolite ja lugude kaudu edendatakse omanäolist koolikultuuri.

2. Kirjandus

2.1. Õppeaine kirjeldus

Kirjandus on alates 5. klassist eraldi õppeaine, milles õpilane arendab oma lugejaoskusi, kujundlikku mõtlemist ja verbaalset loomevõimet. Ilukirjanduse ja rahvaluule lugemise, analüüsi ja tõlgendamise kaudu kujundab õpilane oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, arendab enda mõtte- ja tundemaailma. Kirjandusõpetus toetab õpilase isiksuse kujunemist, individuaalse ja kogukondliku identiteedi määratlemist, laiemalt aga kultuuri eripära ja mitmekülsuse teadvustamist.

Lugemis- ja tekstitoimingud on kirjandusõpetuse loomulik ja vajalik alus, sest kirjandust saab õppida vaid lugedes. Eesmärgistatud lugemine, eri lugemisviiside ja -mudelite kasutamine, lugemisülesannete täitmine, oma lugemisoskuse hindamine ja lugemiskogemuse jagamine toetab õpilase kujunemist oskuslikuks lugejaks. Põhikooli kirjandusõpetuses loetakse õpilastele lähedasi ja olulisi teemasid käsitlevaid ilukirjandusteoseid, mis aitavad mõista inimestevahelisi suhteid ja arendada empaatiavõimet, kujundada õpilase lugemisharjumusi ning tugevdada tema sisemist motivatsiooni lugeda. Tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgast valib õpilane endale sobivad, tundes paberraamatu kui peamise trükise kõrval ka audio- ja e-raamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat.

Järk-järgult kirjanduse väljendusvahendeid tundma õppides ja muid tekstist arusaamist toetavaid oskusi omandades jõuab õpilane teose kui terviku tähendusvälja mõistmiseni ja selle väärtustamiseni. Eri liiki ilukirjandustekste, nii tervikteoseid kui ka tekstikatkendeid lugedes saab õpilane erinevaid lugemis- ja analüüsikogemusi, arendab oma interpreteerimis- ja sünteesivõimet, täiendab oma keelepädevust, sh sõnavara ja õigekeelsust, suhestab ennast aktuaalsete eluliste teemade ja probleemidega, kujundades seeläbi mina- ja maailmapilti. Tekstianalüüsi ja -tõlgendamise oskus on põhikooli kirjandusõpetuse põhieesmärk, mis on lahutamatu kirjanduse poeetika tundmisest, sealhulgas kujundlikkuse mõistmisest selle mitmetähenduslikkuses ja terviklikkuses. Ilukirjandusteose eritlemiseks peab õpilane valdama metakeelt kui tööriistakasti, mis avaks talle poeetilise teksti väljenduslikud võtted ja tähenduste paljususe.

Kirjandusteoste valiku põhikriteeriumideks on kunstiväärtus, humanistlik suunitlus ning positiivne mõju õpilastele, teoses püstitatud probleemide aktuaalsus õpilaste kõlbelisel kasvatamisel ning sallivuse kujundamisel. Samuti peetakse teoste valikul silmas õpilaste eakohaseid psühholoogilisi ja intellektuaalseid võimeid ning huvisid. Lugemisvara valikul arvestatakse eesti ja maailmakirjanduse, klassikalise ja tänapäeva kirjanduse ning eri žanre esindavate luule-, proosa- ja draamateoste põhjendatud proportsioone, nais- ja meesautorite esindatust ning kooliastmele kohaseid temavaldkondi. Tervikteoste valikul võib õpetaja jagada

soovitusi, arvestades nii õpilaste eelistusi, huvisid kui ka lugemisvõimet. Põhikoolis on kohustuslik lugeda igas klassis vähemalt neli tervikteost, kuid soovitus on lektüüriraamatute arvu võimaluse korral suurendada ja õpilasi valikutesse kaasata.

Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust.

Et toetada paikkondlikku identiteeti ja teadvustada rahvapärимuse rolli kultuuris, pööratakse kirjandusõpetuses tähelepanu regionaalsele kirjandusele ja folklooripärandile. Traditsioonilist folkloorikäsitlust tuleb tänapäevastada, et õpilane mõistaks paremini pärimuskultuuri olemust ja funktsioone, suudaks õpituga paremini suhestuda ning tajuks, et folkloor on elav ja ajas muutuv nähtus. Pärimuskultuuri tundmine õpetab õpilast väärtustama ja hoidma rahvus- ja omakultuuri. Kirjandustundides tegeleb õpilane ka aimetekstidega, mis on seotud kirjanike ja teiste kultuurilooliselt tähenduslike isikutega (nt elulugu, intervjuu autoriga), ja meediatekstidega, mis vahendavad kirjandusteoste kohta arvustavaid seisukohti (nt raamatututvustus, arvustus, blogi). Kultuuriloolised tekstid avavad identiteeti kujundavaid asjaolusid, aitavad mõista minevikku ja olevikku, kujundavad ajaloo- ja kultuuriteadvust. Ühtlasi õpib õpilane tundma teose kirjanduslikku ja ajaloolist konteksti ning autorist lugejani kulgevat kirjandusprotsessi. Kirjandusteoste üle arutlemiseks ja nende sügavuti mõistmiseks pöörab kool tähelepanu sellele, et õpilane õpiks tundma kirjandusteaduslikku mõistestikku ja kirjanikega seotud kultuuriloolist tausta (arvesse võetakse eestikeelsele õppele üleminekuprotsessi). Kool peab tähtsaks, et säiliks lugemishuvi ja areneksid tõlgendusoskused.

Õppeprotsessis pakutakse õpilasele rohkesti omaloomingulisi, sealhulgas kirjandusteoste, teistele tekstidele ja oma elamustele tuginevaid kirjutamiskogemusi, et ergutada ja väärtustada loovust ning tuua esile oma isikupära ja anne. Eneseväljendusoskuse igakülgse arendamise huvides analüüsib õpilane tekste ja katsetab omaloomingut nii kirjalikult kui ka suuliselt. Suulised sooritusülesanded, sh jutustamine ja esitamine on olulised just jagamis- ja tagasisidekogemuse saamiseks. Loominguline eneseväljendus kirjanduse õppimisel hõlmab muu hulgas suhtlemist veebikeskkondades, info hankimist ja kriitilist hindamist, digitaalse sisu loomist, selle muutmist ja taasesitamist.

Kirjandusõpetuse kaudu suunatakse õpilast mõistma kunstiliikide vahelisi seoseid, avastama viise, kuidas kirjanduslikud süžeed, karakterid, teemad ja motiivid leiavad kasutamist ning edasiarendamist teatris, filmis, muusikas ja kujutatavas kunstis. Kirjandus lõimub eeskätt keeleõpetusega, aga ka kõikide teiste õppeainetega ning toetab õppesisu ja õpitulemuste kaudu õppekava üldpädevuste kujundamist ja läbivate teemade käsitlemist. Läbivate teemade käsitlemise iseloom, sügavus ja raskuspunkt on klassiti erinev ning paljuski seotud kirjandustekstide valikuga.

2.2. Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

II kooliaste (5.–6. klass)	III kooliaste
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) õpib tundma kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana, tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga; 2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult; 3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet; 4) õpib tundma ilukirjandusteose poeetikat, iseloomustab ja võrdleb teose tegelasi, kirjeldab süžeed ja olustikku ning sõnastab peamõtte, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara; 5) loeb, analüüsib ja mõistab jõukohase keerukusega eri žanris laste- ja noortekirjandust nii eesti kui ka maailmakirjandusest, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi; 6) rikastab lugedes oma mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) süvendab oma arusaama kirjandusest kui kultuuri- ja kunstinähtusest, selle rollist identiteedi kujundamisel ja ühiskonna mõtestamisel, tunneb ning väärtustab rahvuskultuuri traditsioone ja pärimust; 2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab ja põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult; 3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid; 4) õpib mitmekülgsemalt ja sügavamalt tundma ilukirjandusteose poeetikat, analüüsib teose süžeed, tegelasi ja olustikku, märkab kompositsiooni erijooni ning arutleb käsitletud probleemide ja väärtuste üle, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara; 5) loeb, analüüsib, tõlgendab ja mõistab nii eakohast noortekirjandust kui ka eri žanrites eesti ja maailmakirjanduse klassikat, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi; 6) rikastab lugedes oma mõtlemis- ja väljendusoskust, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.

2.3. Õpitulemused ja õppesisu

II kooliaste	5. klass	
Õpitulemused	Õppesisu vene õppekeele klassides	Õppesisu eesti õppekeele klassides
<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • On läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut); • loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist; • tutvustab loetud kirjandusteose autorit, sisu ja tegelasi, kõneleb oma lugemismuljetest, -elamustest ja – kogemustest. <p>Jutustamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • jutustab tekstilähedaselt kavapunktide järgi või märksõnade toel; • jutustab mõttelt sidusa ja tervikliku ülesehitusega loo, tuginedes kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale; • jutustab piltteksti põhjal ja selgitab selle sisu. <p>Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostab teksti kohta eriliigilisi küsimusi; • vastab teksti põhjal koostatud küsimustele oma sõnadega või tekstinäitega; 	<p>Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine ning lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt.</p> <p>Lugemise mõistmine. Aktiivne ja tõhus (üle)lugemine. Lugemise eesmärgistamine. Süvenenud ja ülelibisev lugemine. Lugemistehnika arendamine: häälega ja hääleta lugemine, pauside ja intonatsiooni jälgimine. Lugemiskiiruse valimine vastavalt võimetele ja tekstile. Oma lugemise jälgimine. Tundmatute sõnade ja väljendite tähenduse väljaselgitamine.</p> <p>Raamatukogu külastamine ja selle võimalustega tutvumine. Raamatukogude infosüsteemide e-raamatukogu kasutamine. Autoriõiguse mõistmine.</p> <p>Kultuuri- ja kirjandusteadmised</p> <p>Eesti kirjanike muuseumidega tutvumine ja külastamine. Eesti Lastekirjanduse Keskuse tegevustega tutvumine.</p> <p>Pärimuskultuur. Kooli- ja kodukandipärimus.</p>	<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lugemise eesmärgistamine. Lugemiseks valmistumine, keskendunud lugemine. • Lugemistehnika arendamine, häälega ja hääleta lugemine, pauside, tempo ja intonatsiooni jälgimine. Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. • Lugemisrõõm. Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste kodulugemine, ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine. <p>Jutustamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekstilähedane sündmustest jutustamine kavapunktide järgi. Tekstilähedane jutustamine märksõnade toel. • Aheljutustamine. Iseendaga või kellegi teisega toimunud sündmusest või mälestuspildist jutustamine. Jutustamine piltteksti (foto, koomiks) põhjal. • Fantaasialoo jutustamine. <p>Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Küsimuste koostamine: fakti- ja fantaasiaküsimused. Küsimustele vastamine tekstinäitega või oma sõnadega. • Teksti kavastamine: kavapunktid väidete

<ul style="list-style-type: none"> • koostab teksti kohta sisukava, kasutades väiteid või märksõnu; • leiab lõigu kesksed mõtted; • järjestab teksti põhjal sündmused, määrab nende toimumise aja ja koha; • kirjeldab loetud tekstile tuginedes tegelaste välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib nende omavahelisi suhteid, hindab nende käitumist, võrdleb iseennast mõne tegelasega; • arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuse, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust; • otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse; • tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, võrdlusi ja algriimi; • mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele ja kogemustele tuginedes; • seletab oma sõnadega epiteedi, võrdluse, muistendi ja muinasjutu olemust; <p>Esitamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitab peast luuletuse või rolliteksti, jälgides esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust; <p>Omalooming</p>	<p>Perekondlikud mälestusjutud. Eri põlvkondade mängud. Rahvaluule ja selle lühivormid. Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduse seletamine. Mõistatuste mõtestamine. Piltmõistatused. Muinasjutu tunnused ja tüüptegelased. Eri liiki muistendid.</p> <p>Lühilavastuse loomine. Dialoogi ja tegelaskuju loomine. Eesti teatritega tutvumine.</p> <p>Kirjandusteose ekraniseering. Kirjandusteose põhjal valminud filmi vaatamine. Tutvumine eakohaste filmižanritega.</p> <p>Mõisted: ajalooline jutustus, epiteet, ilukirjandus, kõnekäänd, luule, metafoor, muinasjutt, muistend, mõistatus, näidend, proosa, pärimus, seiklusjutt, valm, vanasõna, võrdlus.</p> <p>Teksti analüüs ja tõlgendamine</p> <p>Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine. Teksti põhjal eri liiki küsimuste koostamine. Küsimustele vastamine oma sõnadega või näidetega tekstist. Teksti põhjal kokkuvõtte tegemine. Teksti kavastamine: kavapunktid küsi- ja väitlausete ning märksõnadena.</p> <p>Teose teema ja kesksete mõtete leidmine mingi sõnastamine. Arutlemine mõne teoses käsitletud teema või probleemi üle, järelduste tegemine. Näidete (nt tsitaadid, detailid) leidmine teosest.</p>	<p>ja märksõnadena. Lõikude kesksete mõtete otsimine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teksti teema sõnastamine. Arutlemine mõne teoses käsitletud teema üle. Oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine. • Illustratiivsete näidete (nt iseloomulike detailide) otsimine tekstist. Esitatud väidete tõestamine oma elukogemuse ja tekstinäidete varal. • Oma mõtete, tundmuste, lugemismuljete sõnastamine. • Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest, oma sõnavara rikastamine. • Sündmuse toimumise aja ja koha kindlaksmääramine. Sündmuse järjekord. • Tegelaste probleemi leidmine ja sõnastamine. • Teose sündmustiku ja tegelaste suhestamine (nt võrdlemine) enda ja ümbritsevaga. Pea- ja kõrvaltegelaste leidmine, tegelase muutumise, tegelastevaheliste suhete jälgimine, tegelaste iseloomustamine, käitumise põhjendamine. Tegelasrühmad. Tegelastevaheline konflikt, selle põhjused ja lahendamisteed. • Loomamuinasjutu tüüptegelased. • Epiteedi ja võrdluse äratundmine ja kasutamine. • Valmi mõistukõnest arusaamine. Koomilise leidmine tekstist.
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> kirjutab erineva pikkusega eriliigilisi omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldava ja jutustava teksti. 	<p>Koomika leidmine teosest. Loetu seostamine oma kogemuse ja tänapäeva maailmaga.</p> <p>Tegelaste iseloomustamine. Pea- ja kõrvaltegelaste leidmine, tegelase muutumise ja tegelastevaheliste suhete jälgimine. Tegelastevaheline konflikt, selle põhjused ja lahendused. Sündmuste toimumise aja ja koha määramine. Sündmuste järjekord, põhjuse ja tagajärje seosed.</p> <p>Luuleteksti väljendusvahendite ehk poetika tundmaõppimine. Luule kujundlikkus ja mitmetähenduslikkus. Epiteedi ja võrdluse tundmine. Luuletuse teema määratlemine, aja ja koha kirjeldamine, meeoleolu sõnastamine. Luulekogu lugemine.</p> <p>Seiklusjutu ja ajaloolise jutustuse tunnused. Päevikuvormis ilukirjandus. Valmi tunnused.</p> <p>Tekstiloomed</p> <p>Oma kogemuste ja mõtete väljendamine. Kirjeldavad ja jutustavad omaloomingulised lühitööd eri žanrites (muistend, muinasjutt, seiklusjutt, päevik vm). Tegelase ja olustiku kirjeldamine. Luuleteksti loomine. Loovkirjutamine loetu põhjal. Tekstiloomed paaris- ja rühmatööna. Loetu põhjal oma arvamuse sõnastamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Riimide leidmine ja loomine. Luuletuse rütmi ja kõla tunnetamine. Algriimi leidmine rahvalauludest. Algriimi kasutamine oma tekstis. Luuleteksti tõlgendamine. Rahvalaulu olemus. Loomamuinasjutu sisutunnused (lugu, tegelased, hea võitlus kurjaga jne). Tekke- ja seletusmuistendi tunnused. Seiklusjutu tunnused. Teose teema. Probleemi olemus. Pea- ja kõrvaltegelane. Tegelastevahelise konflikti olemus. Luuletuse vorm: salm. Valmi tunnused. Koomiline ja mittekoomiline. <p>Esitamine</p> <ul style="list-style-type: none"> Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele ja mida?) Esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine; õige hingamine ja kehahoid. Luuleteksti esitamine peast. Rollimäng, rolliteksti esitamine. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Esemel, olendi, inimese, tegevuskoha, looduse, tunnete kirjeldamine. Jutustamine. Jutustuse ülesehitus. Ajalis-põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus. Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine. Õpilased kirjutavad lühemaid ja pikemaid omaloomingulisi töid, nt loomamuinasjutu, seiklus- või fantaasiajutu, tekke- või
--	---	--

	<p>Teksti esitamine ja kuulamine Luuletuse esitamine.. Esituse eesmärgistamine. Esitamiseks kohase tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktsiooni jälgimine. Tekstilähedane sündmustest jutustamine. Iseenda või kellegi teisega toimunud sündmusest jutustamine. Aktiivne ja tõhus kuulamine.</p> <p>Autoreid ja teoseid Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti / vene väärtkirjandust, mida käsitletakse ühiselt.</p>	<p>seletusmuistendi, loomtegelase, või kirjandusliku tegelase kirjelduse, ette antud riimide põhjal või iseseisvalt luuletuse, sündmustiku või tegelasega seotud kuulutuse, loole uue või jätkuva lõpu, kirja mõnele teose tegelasele või tegelasarühmale, algustähekordustega naljaloo, luuletuse põhjal samasisulise jutu või muud sellist.</p>
--	---	---

II kooliaste	6. klass	
Õpitulemused	Õppesisu vene õppekeele klassides	Õppesisu eesti õppekeele klassides
<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> · On läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut); · loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist; · tutvustab loetud kirjandusteose autorit, sisu ja tegelasi, kõneleb oma lugemismuljetest, elamustest ja – kogemustest; <p>Jutustamine</p>	<p>Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine ning lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt.</p> <p>Lugemise mõistmine. Aktiivne ja tõhus (üle)lugemine. Lugemise eesmärgistamine. Süvenenud ja ülelibisev lugemine. Lugemistehnika arendamine: häälega ja hääleta lugemine, pauside ja intonatsiooni jälgimine. Lugemiskiiruse</p>	<p>Lugemine</p> <p>Eesmärgistatud ülelugemine. Oma lugemise jälgimine ja lugemisoskuse hindamine. Etteloetava teksti eesmärgistatud jälgimine. Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine klassikaaslastele. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste kodulugemine, ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine.</p> <p>Jutustamine</p> <p>Tekstilähedane sündmustest jutustamine</p>

<ul style="list-style-type: none"> · jutustab tekstilähedaselt kavapunktide järgi või märksõnade toel; · jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tuginedes kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale; · jutustab piltteksti põhjal ja selgitab selle sisu. <p>Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> · Teose/loo kui terviku mõistmist toetavad tegevused · vastab teksti põhjal koostatud küsimustele oma sõnadega või tekstinäitega; · koostab teksti kohta sisukava, kasutades küsimusi, väiteid või märksõnu; leiab lõigu kesksed mõtted ja sõnastab peamõtte; · järjestab teksti põhjal sündmused, määrab nende toimumise aja ja koha; · kirjeldab loetud tekstile tuginedes tegelaste välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib nende omavahelisi suhteid, hindab nende käitumist, lähtudes üldtunnustatud moraalnormidest, võrdleb iseennast mõne tegelasega; · arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust; 	<p>valimine vastavalt võimetele ja tekstile. Oma lugemise jälgimine ja lugemiskuse hindamine. Tundmatute sõnade ja väljendite tähenduse väljaselgitamine.</p> <p>Raamatukogu külastamine ja selle võimalustega tutvumine. Raamatukogude infosüsteemide e-raamatukogu kasutamine. Autoriõiguse mõistmine.</p> <p>Kultuuri- ja kirjandusteadmised Eesti kirjanike muuseumidega tutvumine ja külastamine. Eesti Lastekirjanduse Keskuse tegevustega tutvumine.</p> <p>Pärimuskultuur. Kooli- ja kodukandipärimus. Perekondlikud mälestusjutud. Eri põlvkondade mängud. Rahvaluule ja selle lühivormid. Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduse seletamine. Mõistatuste mõtestamine. Piltmõistatused. Muinasjutu tunnused ja tüüptegelased. Eri liiki muistendid.</p> <p>Kirjandusteose dramatiseering. Lühilavastuse loomine. Dialoogi ja tegelaskuju loomine. Eesti teatritega tutvumine.</p> <p>Kirjandusteose ekraniseering. Kirjandusteose põhjal valminud filmi vaatamine ja nende võrdlemine. Tutvumine filmi loomise protsessiga. Tutvumine eakohaste filmižanritega.</p>	<p>kavapunktide järgi. Tekstilähedane jutustamine märksõnade toel. Loo ümberjutustamine uute tegelaste ja sündmuste lisamisega. Iseendaga või kellegi teisega toimunud sündmusest või mälestuspildist jutustamine. Jutustamine piltteksti (foto, illustratsioon, karikatuur, koomiks) põhjal. Fantaasialoo jutustamine. Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine Teose mõistmist toetavad tegevused Küsimuste koostamine: fakti- ja fantaasiaküsimused. Küsimustele vastamine tekstinäitega või oma sõnadega. Teksti kavastamine: kavapunktid väidete ja märksõnadena. Lõikude kesksete mõtete otsimine. Teksti teema sõnastamine. Arutlemine mõne teoses käsitletud teema üle. Oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine. Illustratiivsete näidete (nt iseloomulike detailide) otsimine tekstist. Esitatud väidete tõestamine oma elukogemuse ja tekstinäidete varal. Oma mõtete, tundmuste, lugemismuljete sõnastamine. Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest, oma sõnavara rikastamine. Teose/loo kui terviku mõistmine Sündmuste toimumise aja ja koha kindlaksmääramine. Sündmuste järjekord. Tegelaste probleemi leidmine ja sõnastamine.</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> · otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse; <p>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> · tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete ja võrdlusi; · seletab õpitud vanasõnade ja kõnekäändude tähendust; · mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele ja kogemustele tuginedes. · seletab oma sõnadega epiteedi, võrdluse, muinasjutu, muistendi, kõnekäänu ja vanasõna olemust. · esitab peast luuletuse, lühikese proosateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust. · kirjutab erineva pikkusega eriliigilisi omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldava ja jutustava teksti. 	<p>Mõisted: ajalooline jutustus, epiteet, ilukirjandus, kõnekäänd, luule, metafoor, muinasjutt, muistend, mõistatus, näidend, proosa, pärimus, seiklusjutt, valm, vanasõna, võrdlus.</p> <p>Teksti analüüs ja tõlgendamine</p> <p>Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine. Teksti põhjal eri liiki küsimuste koostamine. Küsimustele vastamine oma sõnadega või näidetega tekstist. Teksti põhjal kokkuvõtte tegemine. Teksti kavastamine: kavapunktid küsi- ja väitlausetega ning märksõnadena.</p> <p>Teose teema ja kesksete mõtete leidmine mingi sõnastamine. Arutlemine mõne teoses käsitletud teema või probleemi üle, järelduste tegemine. Näidete (nt tsitaadid, detailid) leidmine teosest. Koomika leidmine teosest. Loetu seostamine oma kogemuse ja tänapäeva maailmaga.</p> <p>Tegelaste iseloomustamine ja nende käitumise põhjendamine. Pea- ja kõrvaltegelaste leidmine, tegelase muutumise ja tegelastevaheliste suhete jälgimine. Tegelastevaheline konflikt, selle põhjused ja lahendused. Sündmuste toimumise aja ja koha määramine. Sündmuste järjekord, põhjuse ja tagajärje seosed. Jutustaja kui loo edastaja.</p> <p>Luuleteksti väljendusvahendite ehk poeetika tundmaõppimine. Luule kujundlikkus ja mitmetähenduslikkus. Epiteedi, metafoori ja</p>	<p>Teose sündmustiku ja tegelaste suhestamine (nt võrdlemine) enda ja ümbritsevaga. Pea- ja kõrvaltegelaste leidmine, tegelase muutumise, tegelastevaheliste suhete jälgimine, tegelaste iseloomustamine, käitumise põhjendamine.</p> <p>Tegelasrühmad. Tegelaste vaheline konflikt, selle põhjused ja lahendamisteed.</p> <p>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</p> <p>Epiteedi ja võrdluse äratundmine ja kasutamine. Valmi mõistukõnest arusaamine. Koomilise leidmine tekstist.</p> <p>Riimide leidmine ja loomine. Luuletuse rütmi ja kõla tunnetamine. Algriimi leidmine rahvalauludest. Algriimi kasutamine oma tekstis. Luuleteksti tõlgendamine.</p> <p>Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine</p> <p>Rahvalaulu olemus. Loomamuinasjutu sisutunnused (lugu, tegelased, hea võitlus kurjaga jne).</p> <p>Tekke- ja seletusmuistendi tunnused. Seiklusjutu tunnused.</p> <p>Teose teema. Probleemi olemus. Pea- ja kõrvaltegelane. Tegelaste vahelise konflikti olemus.</p> <p>Luuletuse vorm: salm.</p> <p>Valmi tunnused. Koomiline ja mittekoormiline.</p> <p>Esitamine</p> <p>Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele ja mida?)</p> <p>Esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine; õige</p>
--	--	---

	<p>võrdluse tundmine ning kasutamine. Luuletuse teema määratlemine, aja ja koha kirjeldamine, meeolelu sõnastamine. Luuletuse vorm, riim, rütm ja kõla. Luulekogu lugemine.</p> <p>Seiklusjutu ja ajaloolise jutustuse tunnused. Päevikuvormis ilukirjandus. Valmi tunnused.</p> <p>Tekstiloome Oma kogemuste ja mõtete väljendamine. Kirjeldavad ja jutustavad omaloomingulised tööd eri žanrites (muistend, muinasjutt, seiklusjutt, päevik vm). Tegelase ja olustiku kirjeldamine. Luuleteksti loomine. Loovkirjutamine loetu põhjal. Tekstiloome paaris- ja rühmatööna. Loetu põhjal oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine.</p> <p>Teksti esitamine ja kuulamine Luuletuse ja lühikese proosateksti esitamine. Rolliteksti esitamine. Esituse eesmärgistamine. Esitamiseks kohase tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktsiooni jälgimine. Tekstilähedane sündmustest jutustamine. Iseenda või kellegi teisega toimunud sündmusest jutustamine. Aktiivne ja tõhus kuulamine.</p> <p>Autoreid ja teoseid Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust, mida käsitletakse ühiselt.</p>	<p>hingamine ja kehahoid. Luuleteksti esitamine peast. Rollimäng, rolliteksti esitamine.</p> <p>Omalooming Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Esemel, olendi, inimese, tegevuskoha, looduse, tunnete kirjeldamine. Jutustamine. Jutustuse ülesehitus. Ajalis-põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus. Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine. Õpilased kirjutavad lühemaid ja pikemaid omaloomingulisi töid, nt loomamuinasjutu, seiklus- või fantaasiajutu, tekke- või seletusmuistendi, loomtegelase, või kirjandusliku tegelase kirjelduse, ette antud riimide põhjal või iseseisvalt luuletuse, sündmustiku või tegelasega seotud kuulutuse, loole uue või jätkuva lõpu, kirja mõnele teose tegelasele või tegelasrühmale, algustähekordustega naljaloo, luuletuse põhjal samasisulise jutu või muud sellist.</p>
--	--	--

III kooliaste	7. klass	
Õpitulemused	Õppesisu vene õppekeele klassides	Õppesisu eesti õppekeele klassides
<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • on läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut); • loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist; tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit; <p>Jutustamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • jutustab kokkuvõtvalt loetud teosest, järgides teksti sisu ja kompositsiooni; • Teose lugemise ajal ja/või järel tekkinud kujutluspildist jutustamine. <p>Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • vastab teksti põhjal fakti- ja järeldamis- ja analüüsiküsimustele; • kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ja tsitaate; • kirjeldab teoses kujutatud tegevusaega ja -kohta, määratleb teose olulisemad sündmused; • kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib tegelaste omavahelisi suhteid, võrdleb 	<p>Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu (proosa-, luule- või draamateose) autori, temaatika, narratiivi, probleemistiku ja poetika tutvustamine. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt.</p> <p>Lugemisstrateegiad ja lugemisprotsess. Ülelibisev ja süvenenud lugemine. Eesmärgistatud (üle)lugemine. Eri lugemistehnikate valdamine. Oma lugemise analüüs ja lugemisoskuse hindamine. Tundmatute sõnade ja väljendite tähenduse väljaselgitamine.</p> <p>Raamatukogu. Digiraamatud. Autoriõigused. Plagiaat. Kirjandusteadmiste täiendamine eri allikaid ja keskkondi kasutades.</p> <p>Kultuuri- ja kirjandusteadmised</p> <p>Pärimuskultuur. Tavad ja kombed pärimuskultuuris, muutuv pärimus. Looduspärimus ja linnalegendid. Kohanimed folklooris. Eesti kirjanike muuseumid.</p>	<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lugemise iseseisev eesmärgistamine. Kiire ja aeglane lugemine, ülelibisev ja süvenenud lugemine. Eesmärgistatud ülelugemine. Oma lugemise analüüs ja lugemisoskuse hindamine. • Etteloetava teksti eesmärgistatud jälgimine. <p>Huvipakkuva kirjanduse leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu autori, sisu, tegelaste, probleemide ja sõnumi tutvustamine klassikaaslastele. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soovitatud tervikteoste kodulugemine, ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine. <p>Jutustamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekstilähedane jutustamine märksõnade toel. Loo jutustamine: jutustamine teksti kompositsioonist lähtuvalt, jutustades tsitaatide kasutamine, kokkuvõtlik jutustamine faabula ja/või süžee järgi. <p>Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Küsimuste koostamine: fakti-, järeldamis-, analüüsi- ja fantaasiaküsimused. Küsimustele vastamine tsitaadiga või teksti toel oma sõnadega. • Teksti kavastamine: kavapunktid

<p>tegelasi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide üle; • leiab teksti kesksed mõtted, sõnastab loetud teose teema ja peamõtte, kirjutab teksti põhjal kokkuvõtte; otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse; • tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, ja võrdlusi; • selgitab õpitud vanasõnade, kõnekäändude ja mõistatuste kujundlikkust ja tähendust; mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes; • eristab tekstinäidete põhjal rahvaluule lühivorme (kõnekäänd, vanasõna, mõistatus), rahvalaulu (regilaul ja riimiline rahvalaul) ja rahvajutu (muinasjutt, muistend) liike, nimetab nende tunnuseid; seletab oma sõnadega eepose ja jutustuse, valmi ja ballaadi ning komöödia olemust; <p>Esitamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitab peast luule- või proosateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust; 	<p>Rahvaluule tunnusjooni. Rahvaluuležanrid. Regilaul ja riimiline rahvalaul. Muinasjutu liigid ja tunnused. Kõnekäänud ja vanasõnad.</p> <p>Näitleja ja tema roll. Monoloog, dialoog, remark, repliik.</p> <p>Kirjandusteose ekraniseering. Mängu- ja dokumentaalfilmid. Loo, tegelaste ja miljöo kujutamise võrdlus kirjandusteoses ja filmis. Kirjandus ja visuaalsed kunstid, nt koomiks, graafiline romaan, ühismeediaaluule. Kirjandus ja fotograafia.</p> <p>Ilukirjanduse põhiliigid ja žanrid. Eepika, lüürika ja dramaatika tunnused. Lüroepika. Eepose, romaani, jutustuse ja novelli tunnused. Reisikiri ja elulooraamat. Lüürlise luule põhitunnused.</p> <p>Mõisted: arvustus, ballaad, biograafia, draama, eepos, isikustamine, jutustus, kordus, kõnekäänd, lüürika, metafoor, muinasjutt, muistend, mõistatus, müüt, novell, ood, reisikiri, romaan, siire, sonett, žanr, vanasõna.</p> <p>Teksti analüüs ja tõlgendamine</p> <p>Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine. Teksti põhjal eri tüüpi küsimuste koostamine. Küsimustele vastamine tsitaadiga, teksti toel oma sõnadega. Teksti kavastamine: kavapunktid väitlause ja märksõnadena. Teksti põhjal</p>	<p>väitlause ja märksõnadena. Teksti kesksete mõtete leidmine. Teose teema ja peamõtte sõnastamine. Kokkuvõtte kirjutamine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arutlemine mõnel teoses käsitletud teemal. Teose sõnumi mõistmine ja sõnastamine. Oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine. Esitatud väidete tõestamine oma <p>elukogemuse ja tekstinäidete varal. Illustratiivsete näidete leidmine tekstist: tsitaatide otsimine ja valimine. Loetu põhjal järelduste tegemine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest, oma sõnavara rikastamine. • Tegelase analüüs: bioloogiline, psühholoogiline ja sotsiaalne aspekt. Tegelase suhe iseendaga, teiste tegelastega, ümbritseva maailmaga. Tegelastevahelise põhikonflikti leidmine ja sõnastamine. Tegelaste tegevusmotiivide selgitamine. Tegelasrühmade konflikt ja konflikti gradatsioon. Erinevate teoste peategelaste võrdlemine. • Kirjanduslik tegelane ja selle prototüüp. Kirjanduse tüüptegelasi. • Fantaasiakirjanduse ja naljandite tüüptegelasi. • Sündmuste toimumise aja ja koha kindlaksmääramine. Miljöo kirjeldamine. Tegevuse pingestumine, kulminatsioon ja lahendus. Pöördeliste sündmuste leidmine. • Ajaloosündmuste ja kirjandusteoses
---	---	---

<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjutab tervikliku sisu ja ladusa sõnastusega kirjeldava (tegelase iseloomustus või miljö kirjeldus) või jutustava (muinasjutu või muistendi) teksti; • kirjutab kirjandusteose põhjal arutluselementidega kirjandi, väljendades oma seisukohti alusteksti näidete ja oma arvamuse abil ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õigekirja. 	<p>kokkuvõtte tegemine.</p> <p>Teose teemade ja probleemide sõnastamine, nende üle arutlemine. Pöördeliste sündmuste leidmine. Sündmuste põhjuse ja tagajärje seoste leidmine. Näidete ja tsitaatide leidmine teosest. Loetu seostamine oma kogemuse ja tänapäeva maailmaga.</p> <p>Kirjanduslik tegelane. Kirjanduslikud tüüptegelased. Tegelase analüüs: välimus, iseloom, hoiakud ja käitumine, suhted teiste tegelastega. Tegelase sisekonflikti ja tegelastevahelise põhikonflikti määratlemine.</p> <p>Sündmuste toimumise aja ja koha määramine. Miljö kirjeldamine. Ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest. Teksti kompositsioonelemendid: sissejuhatus, sõlmitus, teemaarendus, kulminatsioon, lõpplahendus. Kirjelduse eesmärk teoses.</p> <p>Ilukirjandusteksti väljendusvahendite tundmaõppimine. Kujundliku keelekasutuse mõistmine. Iseenda kujundliku väljendusoskuse ja sõnavara arendamine. Olulisemate kõla-, kõne- ja lausekujundite määratlemine ja seostamine teksti kui tervikuga. Sõna-, karakteri- ja situatsioonikoomika leidmine teosest. Teksti allegooria ja allteksti mõistmine.</p>	<p>kujutatute seostamine. Ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduste seletamine. • Võrdlus ja metafoor kõnekäändudes. Mõistatuse kui sõnalise peitepildi äraarvamine ja loomine. Epiteedi, võrdluse, metafoori, isikustamise ja korduse tundmine ja kasutamine. Sümbolite seletamine. Allegooria mõistmine. Piltluule kui piltkujundi tõlgendamine. • Luuleteksti tõlgendamine. Oma kujundliku väljendusoskuse hindamine ja arendamine. • Rahvaluule liigid ja alaliigid. Regilaul ja riimiline rahvalaul. Muinasjutu tunnused (kujund, sümbol, sõnum). Muinasjutu vormitunnused, kompositsioon ja rändmotiivid. • Koha- ja ajaloolise muistendi tunnused. Usundilise muistendi tunnused. Naljandi ja anekdoodi tunnused. Puändi olemus. Kõnekäändu ja vanasõna olemus. Mõistatuse olemus. • Ilukirjanduse põhiliigid. Eepika, lüürika, draamatika tunnused. Eepose ja jutustuse tunnused. Seiklusromani tunnused. Robinsonaadi ja utoopia tunnused. • Luule vorm: värss, stroof. Piltluule. Valmi ja ballaadi tunnused. Motiivi olemus. • Komöödia tunnused. Draamatika mõisted: monoloog, dialoog, remark, repliik. <p>Esitamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele ja
--	--	---

	<p>Luuleteksti väljendusvahendite ehk poeetika eritlemine. Luule kujundlikkus ja mitmetähenduslikkus. Luuletuse temaatika, aegruum, kompositsioon ja kõla. Luule eri kogemisviisid. Luuletuse seostamine isikliku kogemusega. Luulekogu lugemine.</p> <p>Tekstiloome Omaloomingulised tööd kirjeldavas ja jutustavas laadis ning eri žanrites. Tekstiloome paaris- ja rühmatöona. Alustekstile tuginev kirjutamine. Arutleva teksti loome. Kirjandusteose, filmi või lavastuse arvustuse kirjutamine. Oma arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine.</p> <p>Suuline väljendusoskus Luuleteksti esitamine. Esituse eesmärgistamine ja ettevalmistamine. Esitamiseks sobiva tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktsiooni jälgimine. Aktiivne ja tõhus kuulamine.</p> <p>Autoreid ja teoseid Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust, mida käsitletakse ühiselt.</p>	<p>mida?) Esituse ladusus, selgus ja tekstitäpsus; esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse valimine; korrektne kehahoid, hingamine ja diktsioon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele, kasutades illustreerivaid katkendeid. • Luuleteksti esitamine peast. Lühikese proosateksti esitamine (dialoogi või monoloogina). <p>Omalooming Õpilased kirjutavad lühemaid ja pikemaid omaloomingulisi töid: koha- või ajaloolise muistendi, valmi või allegoorilise loo, rahvalaulu, naljandi, mõistatusi, kõnekäändude põhjal naljaloo, seiklusjutu, piltluuletuse, kirja ühelt tegelaselt teisele, tegelasele tegevusjuhendi, tekstis toimunud sündmuste eelloo, loo muudetud vaatepunktiga, puänteeritud loo, erinevate teoste peategelaste võrdluse, vaadatud filmi põhjalm ühelauselise või pikema kokkuvõtte või soovituselise või muud sellist. Omaloomingulised tööd (nt teemamapid) tänapäeva kultuurinähtuste ja kultuurilooliste isikute kohta.</p>
III kooliaste	8. klass	
Õpitulemused	Õppesisu vene õppekeele klassides	Õppesisu eesti õppekeele klassides
Lugemine	Kirjandustekstide valik ja lugemine	Lugemine

<ul style="list-style-type: none"> • On läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut); • loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist; • tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit ning võrdleb teost mõne teise teosega. <p>Jutustamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jutustab kokkuvõtvalt loetud teosest, järgides teksti sisu ja kompositsiooni. <p>Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teose/loo kui terviku mõistmist toetavad tegevused: • vastab teksti põhjal fakti-, järeldamis- ja analüüsiküsimustele; • kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ja tsitaate; • kirjeldab teoses kujutatud tegevusaega ja -kohta, määratleb teose olulisemad sündmused, arutleb põhjus-tagajärg-seoste üle; • kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib tegelaste omavahelisi suhteid, võrdleb ja hindab tegelasi, lähtudes humanistlikest ja demokraatlikest väärtustest; • arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja 	<p>Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu (proosa-, luule- või draamateose) autori, temaatika, narratiivi, probleemistiku ja poeetika tutvustamine. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt.</p> <p>Lugemisstrateegiad ja lugemisprotsess. Ülelibisev ja süvenenud lugemine. Eesmärgistatud (üle)lugemine. Eri lugemistehnikate valdamine. Oma lugemise analüüs ja lugemisoscuse hindamine. Kriitiline lugemine. Tundmatute sõnade ja väljendite tähenduse väljaselgitamine.</p> <p>Raamatukogu. Eesti Rahvusraamatukogu. E-teavikute ja e-teenuste kasutamine (nt ESTER, MIRKO, DIGAR). Digiraamatud. Autoriõigused. Plagiaat. Kirjandusteadmiste täiendamine eri allikaid ja keskkondi kasutades. Eesti Kirjandusmuuseumi digikeskkonnad.</p> <p>Kultuuri- ja kirjandusteadmised Pärimuskultuur. Eesti kirjanike muuseumid.</p> <p>Kõnekäänud ja vanasõnad.</p> <p>Näitleja ja tema roll. Monoloog, dialoog, vaatus, stseen, remark, repliik.</p> <p>Kirjandusteose ekraniseering. Mängu- ja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Erinevate lugemistehnikate valdamine. Oma lugemise analüüs ja lugemisoscuse hindamine. Etteloetava teksti eesmärgistatud jälgimine. • Huvipakkuva kirjanduse leidmine ja iseseisev lugemine. • Loetud raamatu autori, sisu, tegelaste, probleemide ja sõnumi tutvustamine klassikaaslastele, teose võrdlemine mõne teise teosega. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. • Soovitatud tervikteoste kodulugemine, ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine. <p>Jutustamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loo jutustamine: jutustades tegevuse aja ja koha muutmine, uute tegelaste ja sündmuste ja/või erinevat liiki lõppude lisamine, eri vaatepunktist jutustamine, jutustades tsitaatide kasutamine, kokkuvõtlik jutustamine faabula ja/või süžee järgi. • Teose lugemise ajal ja/või järel tekkinud kujutluspildist jutustamine. <p>Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teose mõistmist toetavad tegevused: • Küsimuste koostamine: fakti-, järeldamis-, analüüsi- ja hindamisküsimused. Küsimustele vastamine tsitaadiga, teksti toel oma sõnadega või oma arvamusega, toetumata tekstile. • Teksti kesksete mõtete leidmine. Teose teema ja peamõtte sõnastamine. Kokkuvõtte kirjutamine. • Arutlemine mõnel teoses käsitletud teemal.
--	--	--

<p>väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust;</p> <ul style="list-style-type: none"> • leiab teksti kesksed mõtted, sõnastab loetud teose teema, probleemi ja peamõtte, kirjutab teksti põhjal kokkuvõtte; • otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse; <p>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, võrdlusi ja algriimi; • selgitab õpitud vanasõnade ja kõnekäändude kujundlikkust ja tähendust; • mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes. <p>Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • seletab oma sõnadega eepika, lüürika ja dramaatika, romaani, ja novelli, haiku ja vabavärsi ning tragöödia olemust. <p>Esitamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitab peast luule- või draamateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust; • koostab ja esitab kirjandusteost tutvustava ettekande. <p>Omalooming</p>	<p>dokumentaalfilmid. Filmikunsti väljendusvahendid: kaader ja plaan, valgus, värv ja heli. Stsenarium. Montaaž. Loo, tegelaste ja miljöö kujutamise võrdlus kirjandusteoses ja filmis. Kirjandusteose ja filmi kompositsioon. Kirjandusteosel filmilike episoodide leidmine.</p> <p>Ilukirjanduse põhiliigid ja žanrid. Lüroepika. Ulme- ja krimiromaani tunnused. Ballaad, sonett, haiku ja ood luules. Vabavärsiline luule. Piltluule. Ühismeedia- ja räppluule. Nüüdisluule vormid ja žanrid. Komöödia, tragöödia ja draama tunnused.</p> <p>Mõisted: algriim, arvustus, ballaad, biograafia, draama, dramaatika, eepika, epos, haiku, isikustamine, jutustus, komöödia, kordus, kõnekäänd, lõppriim, lüürika, metafoor, mõistatus, müüt, novell, ood, parallelism, regivärs, reisikiri, romaan, siire, sonett, žanr, tragöödia, vabavärs, vanasõna.</p> <p>Teksti analüüs ja tõlgendamine</p> <p>Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine. Teksti põhjal eri tüüpi küsimuste koostamine. Küsimustele vastamine tsitaadiga, teksti toel oma sõnadega. Teksti kavastamine: kavapunktid väitlause ja märksõnadena. Teksti põhjal kokkuvõtte tegemine.</p> <p>Teose teemade ja probleemide sõnastamine, nende üle arutlemine. Pöördeliste sündmuste leidmine.</p>	<p>Autori hoiaku ja teose sõnumi mõistmine ja sõnastamine. Oma arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine. Esitatud väidete tõestamine oma elukogemuse ja tekstinäidete varal. Illustratiivsete näidete leidmine tekstist: tsitaatide otsimine ja valimine, tähenduse kommenteerimine ja valiku põhjendamine. Probleemi olemusepõhjuse-tagajärje-lahenduse seoste üle arutlemine. Loetu põhjal järeltuste tegemine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest, oma sõnavara rikastamine. • Teose/loo kui terviku mõistmine • Tegelase analüüs: bioloogiline, psühholoogiline ja sotsiaalne aspekt. Muutuv ja muutumatu tegelane. Teose käigus tegelasega toimunud muutuste leidmine. Tegelase suhe iseendaga, teiste tegelastega, ümbritseva maailmaga. Tegelase sisekonflikti äratundmine. • Tegelastevahelise põhikonflikti leidmine ja sõnastamine, suhete analüüs. Tegelaste tegevusmotiivide selgitamine, käitumise põhjuste analüüsimine. Tegelasrühmadevaheline konflikt ja konflikti gradatsioon. • Erinevate teoste peategelaste võrdlemine. • Kirjanduse tüüptegelasi. • Sündmuste toimumise aja ja koha kindlaksmääramine. Miljöö kirjeldamine. Tegevuse pingestumine, kulminatsioon ja lahendus. Pöördeliste sündmuste leidmine. • Sündmuste põhjus-tagajärg-seoste
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • kirjutab tervikliku sisu ja ladusa sõnastusega kirjeldava (tegelase iseloomustus või miljö kirjeldus) või jutustava (muinasjutu või muistendi) teksti; • kirjutab kirjandusteose põhjal arutluselementidega kirjandi, väljendades oma seisukohti alusteksti näidete ja oma arvamuse abil ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õigekirja. 	<p>Sündmuste põhjuse ja tagajärje seoste leidmine. Näidete ja tsitaatide leidmine teosest, valiku põhjendamine. Loetu seostamine oma kogemuse ja tänapäeva maailmaga.</p> <p>Kirjanduslik tegelane ja selle prototüüp. Kirjanduslikud tüüptegelased. Tegelase analüüs: välimus, iseloom, hoiakud ja käitumine, suhted teiste tegelastega. Tegelase sisekonflikti ja tegelastevahelise põhikonflikti määratlemine ja analüüsimine (põhjus, tagajärg, lahendus). Eri teoste peategelaste võrdlemine.</p> <p>Sündmuste toimumise aja ja koha määramine. Miljö kirjeldamine. Teose loomise kontekst. Ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest. Tegelikkuse ja väljamõeldise suhted kirjandusteoses. Teksti kompositsioonelemendid: sissejuhatus, sõlmitus, teemaarendus, kulminatsioon, lõpplahendus. Kirjelduse eesmärk teoses.</p> <p>Ilukirjandusteksti väljendusvahendite tundmaõppimine. Kujundliku keelekasutuse mõistmine. Iseenda kujundliku väljendusoskuse ja sõnavara hindamine ning arendamine. Olulisemate kõla-, kõne- ja lausekujundite määratlemine ja seostamine teksti kui tervikuga. Sõna-, karakteri- ja situatsioonikoomika leidmine teosest.</p> <p>Luuleteksti väljendusvahendite ehk poetika</p>	<p>leidmine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajaloosündmuste ja kirjandusteoses kujutatute seostamine. Ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest. • Tekstist filmilike episoodide leidmine. Filmi ja kirjandusteose võrdlemine. • Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine • Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduste seletamine. Võrdlus ja metafoor kõnekäändudes. Mõttekorduste leidmine regilaulust. Rahvalaulu elementide leidmine autoriluulest. • Epiteedi, võrdluse, metafoori, isikustamise, korduse, retoorilise küsimuse ja hüüatuse tundmine ja kasutamine. Sümbolite seletamine. Sõna-, karakteri- ja situatsioonikoomika leidmine. • Luuleteksti tõlgendamine. Teose stiililise eripära kirjeldamine. Oma kujundliku väljendusoskuse hindamine ja arendamine. • Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine • Müüdi tunnused. Tänapäeva folkloor ehk poploor. • Teksti kompositsioonelemendid: sissejuhatus, sõlmitus, teema arendus, kulminatsioon, lõpplahendus. • Muutuv ja muutumatu tegelane. • Ilukirjanduse põhiliigid. Eepika, lüürika, dramaatika tunnused. Romaani (erinevad liigid) ja novelli tunnused. • Ulme- ja detektiivromaanide tunnused.
--	---	--

	<p>eritlemine. Luule kujundlikkus ja mitmetähenduslikkus. Luuletuse temaatika, aegruum, kompositsioon, riim, rütm ja kõla. Luule eri kogemisviisid. Luuletuse seostamine isikliku kogemusega. Luulekogu lugemine. Tekstiloome paaris- ja rühmatööna. Alustekstile tuginev kirjutamine. Arutleva teksti loome. Kirjandusteose, filmi või lavastuse arvustuse kirjutamine. Oma arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine. Esitatud väidete tõestamine oma kogemuse ja tekstinäidete varal.</p> <p>Suuline väljendusoskus Luule-, proosateksti esitamine. Esituse eesmärgistamine ja ettevalmistamine. Esitamiseks sobiva tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktsiooni jälgimine. Aktiivne ja tõhus kuulamine.</p> <p>Autoreid ja teoseid Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust, mida käsitletakse ühiselt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reisikirja olemus. • Luule vorm: värss, stroof. Oodi, haiku ja vabavärsilise luule tunnused. Motiivi olemus. Tragöödia tunnused. Dramaatika mõisted: monoloog, dialoog, vaatus, stseen, remark, repliik. Intriigi olemus. • Kirjandusteose dramatiseering. Lavastus ja selle valmimine. • Filmikunsti väljendusvahendid: pilt ja sõna, kaader filmis. Kirjandusteose ekraniseering. <p>Esitamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele ja mida?). • Esituse ladusus, selgus ja tekstitäpsus; esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse valimine; korrektne kehahoid, hingamine ja diktsioon. Silmside hoidmine kuulaja-vaatajaga. Miimika ja žestikulatsiooni jälgimine. • Luuleteksti esitamine peast. • Draamateksti esitamine ositi. <p>Instseneeringu esitamine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjandusteost tutvustava ettekande koostamine ja esitamine. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilased kirjutavad lühemaid ja pikemaid omaloomingulisi töid: ulme- või detektiivjutu, haiku või vabavärsilise luuletuse, näidendi, proosa- või luuleteksti dramatiseeringu, • tegelase monoloogi, tegelase eluloo, tegelase seletuskirja, • muudetud žanris teksti (nt luuletuse põhjal
--	---	--

		<p>kuulutuse, uudisest jutustuse), lisatud repliikidega teksti, mina-vormis loo, detailide abil laiendatud loo, võrdluste- ja metafooriderikka teksti,</p> <ul style="list-style-type: none"> • loo ühest ja samast sündmusest traagilises ja koomilises võtmes, kirja teose autorile, teostest valitud ja kommenteeritud tsitaatide kogumiku, tsitaadi (moto) alusel kirjandi, või muud sellist. • Omaloomingulised tööd (nt teemamapid) tänapäeva kultuurinähtuste ja kultuurilooliste isikute kohta.
--	--	--

III kooliaste	9. klass	
Õpitulemused	Õppesisu vene õppekeele klassides	Õppesisu eesti õppekeele klassides
<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • On läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut); • loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist; tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit ning võrdleb teost mõne teise teosega. <p>Jutustamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jutustab kokkuvõtvalt loetud teosest, järgides teksti sisu ja kompositsiooni; • Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine <p>Teose/loo kui terviku mõistmist toetavad tegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vastab teksti põhjal fakti-, järeldamis- ja analüüsiküsimustele; • kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ja tsitaate; • kirjeldab teoses kujutatud tegevusaega ja -kohta, määratleb teose olulisemad sündmused, arutleb põhjus-tagajärg-seoste üle; kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib tegelaste omavahelisi suhteid, võrdleb ja hindab tegelasi, lähtudes humanistlikest ja demokraatlikest väärtustest; 	<p>Kirjandustekstide valik ja lugemine</p> <p>Loeb vähemalt kaksteist tervikteost nii eesti kui ka maailmakirjandusest ning tekstikatkendeid. Lugemine toetab õppekava läbivate temade käsitlemist ning üld- ja valdkonnapädevuste kujundamist.</p> <p>Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu (proosa-, luule- või draamateose) autori, temaatika, narratiivi, probleemistiku ja poetika tutvustamine. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt.</p> <p>Lugemisstrateegiad ja lugemisprotsess. Ülelibisev ja süvenenud lugemine. Eesmärgistatud (üle)lugemine. Eri lugemistehnikate valdamine. Oma lugemise analüüs ja lugemisoskuse hindamine. Kriitiline lugemine. Tundmatute sõnade ja väljendite tähenduse väljaselgitamine.</p> <p>Raamatukogu. Eesti Rahvusraamatukogu. E-teavikute ja e-teenuste kasutamine (nt ESTER, MIRKO, DIGAR). Digiraamatud. Autoriõigused. Plagiaat. Kirjandusteadmiste täiendamine eri allikaid ja keskkondi kasutades. Eesti Kirjandusmuuseumi digikeskkonnad.</p>	<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erinevate lugemistehnikate valdamine. Oma lugemise analüüs ja lugemisoskuse hindamine. • Huvipakkuva kirjanduse leidmine ja iseseisev lugemine. • Loetud raamatu autori, sisu, tegelaste, probleemide ja sõnumi tutvustamine klassikaaslastele, teose võrdlemine mõne teise teosega. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. • Soovitatud tervikteoste kodulugemine, ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine. <p>Jutustamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loo jutustamine: jutustamine teksti kompositsioonist lähtuvalt, jutustades tegevuse aja ja koha muutmine, uute tegelaste ja sündmuste ja/või erinevat liiki lõppude lisamine, eri vaatepunktist jutustamine, jutustades tsitaatide kasutamine, kokkuvõtlik jutustamine faabula ja/või süžee järgi. • Tutvumine elektroonilise meedia (raadio, televisioon, internet) erinevate jutustamisviisidega. Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine • Teose mõistmist toetavad tegevused: • Küsimuste koostamine: fakti-, järeldamis-, analüüsi- ja hindamisküsimused. • Küsimustele vastamine tsitaadiga, teksti

<ul style="list-style-type: none"> • arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust; • leiab teksti kesksed mõtted, sõnastab loetud teose teema, probleemi ja peamõtte; • otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse; Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine: • tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, võrdlusi ja algriimi; • mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes. • Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine • Seletab oma sõnadega eepika, lüürika, dramaatika, eepose, romaani, jutustuse, novelli, ballaadi, haiku, vabavärsi, soneti, komöödia ja tragöödia olemust. <p>Esitamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koostab ja esitab teost tutvustava ettekande. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjutab tervikliku sisu ja ladusa sõnastusega kirjeldava (tegelase iseloomustus või miljöo kirjeldus) või jutustava 	<p>Kultuuri- ja kirjandusteadmised</p> <p>Pärimuskultuur. Tavad ja kombed pärimuskultuuris, muutuv pärimus. Looduspärimus ja linnalegendid. Kohanimed folklooris. Eesti kirjanike muuseumid.</p> <p>Rahvaluule tunnusjooni. Rahvaluuležanrid. Regilaul ja riimiline rahvalaul. Muinasjutu liigid ja tunnused. Kõnekäänud ja vanasõnad.</p> <p>Kirjandusteose dramatiseering. Lavastus ja selle valmimine. Näitleja ja tema roll. Monoloog, dialoog, vaatus, stseen, remark, repliik.</p> <p>Kirjandusteose ekraniseering. Mängu- ja dokumentaalfilmid. Filmikunsti väljendusvahendid: kaader ja plaan, valgus, värv ja heli. Stsenarium. Montaaž. Loo, tegelaste ja miljöo kujutamise võrdlus kirjandusteoses ja filmis.</p> <p>Kirjandusteose ja filmi kompositsioon. Kirjandusteosest filmilike episoodide leidmine. Kirjandus ja visuaalsed kunstid, nt koomiks, graafiline romaan, ühismeediaaluule. Kirjandus ja fotograafia.</p> <p>Ilukirjanduse põhiliigid ja žanrid. Eepika, lüürika ja dramaatika tunnused. Lüroepika. Eepose, romaani, jutustuse ja novelli tunnused. Ulme- ja krimiromaanide tunnused. Reisikiri ja elulooraamat. Lüüriilise luule põhitunnused. Ballaad, sonett, haiku</p>	<p>toel oma sõnadega või oma arvamusega, toetumata tekstile.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teksti kesksete mõtete leidmine. Teose teema ja peamõtte sõnastamine. Konspekti koostamine. • Arutlemine mõnel teoses käsitletud teemal. Autori hoiaku ja teose sõnumi mõistmine ja sõnastamine. Oma arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine. • Esitatud väidete tõestamine oma elukogemuse ja tekstinäidete varal. • Illustratiivsete näidete leidmine tekstist: tsitaatide otsimine ja valimine, tähenduse kommenteerimine ja valiku põhjendamine. Probleemi olemuse-põhjuse-tagajärje- lahenduse seoste üle arutlemine. Loetu põhjal järelduste tegemine. • Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või teistest teabeallikatest, oma sõnavara rikastamine. <p>Teose/loo kui terviku mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegelasel analüüs: bioloogiline, psühholoogiline ja sotsiaalne aspekt. Muutuv ja muutumatu tegelane. Teose käigus tegelasega toimunud muutuste leidmine. Lihtne ja keeruline tegelane. Tegelasel suhe iseendaga, teiste tegelastega, ümbritseva maailmaga. Tegelasel sisekonflikti äratundmine. • Tegelasel vahelise põhikonflikti leidmine ja sõnastamine, suhete analüüs. Tegelasel tegevusmotiivide selgitamine, käitumise põhjuste
--	---	---

<p>(muinasjutu või muistendi) teksti;</p> <ul style="list-style-type: none"> kirjutab kirjandusteose põhjal arutlus-elementidega kirjandi, väljendades oma seisukohti alusteksti näidete ja oma arvamuse abil ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õigekirja. 	<p>ja ood luules. Vabavärsiline luule. Piltluule. Ühismeedia- ja räppluule. Nüüdisluule vormid ja žanrid. Komöödia, tragöödia ja draama tunnused.</p> <p>Mõisted: algriim, arvustus, ballaad, biograafia, draama, dramaatika, eepika, eepos, haiku, isikustamine, jutustus, komöödia, kordus, kõnekäänd, lõppriim, lüürika, metafoor, muinasjutt, muistend, mõistatus, müüt, novell, ood, parallelism, regivärss, reisikiri, romaan, siire, sonett, žanr, tragöödia, vabavärss, vanasõna.</p> <p>Teksti analüüs ja tõlgendamine Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine. Teksti põhjal eri tüüpi küsimuste koostamine. Küsimustele vastamine tsitaadiga, teksti toel oma sõnadega. Teksti kavastamine: kavapunktid väitlausete ja märksõnadena. Teksti põhjal kokkuvõtte tegemine.</p> <p>Teose teemade ja probleemide sõnastamine, nende üle arutlemine. Pöördeliste sündmuste leidmine. Sündmuste põhjuse ja tagajärje seoste leidmine. Näidete ja tsitaatide leidmine teosest, valiku põhjendamine. Loetu seostamine oma kogemuse ja tänapäeva maailmaga.</p> <p>Kirjanduslik tegelane ja selle prototüüp. Kirjanduslikud tüüptegelased. Tegelase analüüs: välimus, iseloom, hoiakud ja käitumine, suhted teiste tegelastega. Tegelase sisekonflikti ja</p>	<p>analüüsimine. Tegelasrühmadevaheline konflikt ja konflikti gradatsioon.</p> <ul style="list-style-type: none"> Erinevate teoste peategelaste võrdlemine. Sündmuste toimumise aja ja koha kindlaksmääramine. Miljöo kirjeldamine. Tegevuse pingestumine, kulminatsioon ja lahendus. Pöördeliste sündmuste leidmine. Teose rütm: ellipsi täitmine. Sündmuste põhjus-tagajärjeseoste leidmine. Ajaloosündmuste ja kirjandusteoses kujutatute seostamine. Ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest. Eesti aja- ja kultuuriloo seostamine. Teksti aja- või kultuuriloolise tähenduse uurimine. <p>Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> Epiteedi, võrdluse, metafoori, isikustamise, korduse, retoorilise küsimuse ja hüüatuse, ellipsi ja inversiooni tundmine ja kasutamine. Sümbolite seletamine. Allegooria ja allteksti mõistmine. Sõna-, karakteri- ja situatsioonikoomika leidmine. Luuleteksti tõlgendamine Autori keelekasutuse omapära leidmine. <p>Teose stiililise eripära kirjeldamine.</p> <ul style="list-style-type: none"> Oma kujundliku väljendusoskuse hindamine ja arendamine. Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine Ilukirjanduse põhiliigid. Eepika, lüürika,
---	---	---

	<p>tegelastevahelise põhikonflikti määratlemine ja analüüsimine (põhjus, tagajärg, lahendus). Eri teoste peategelaste võrdlemine.</p> <p>Sündmuste toimumise aja ja koha määramine. Miljö kirjeldamine. Teose loomise kontekst. Ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest. Tegelikku ja väljamõeldise suhted kirjandusteoses. Teksti kompositsioonelemendid: sissejuhatus, sõlmitus, teemaarendus, kulminatsioon, lõpplahendus. Kirjelduse eesmärk teoses.</p> <p>Ilukirjandusteksti väljendusvahendite tundmaõppimine. Kujundliku keelekasutuse mõistmine. Iseenda kujundliku väljendusoskuse ja sõnavara hindamine ning arendamine. Olulisemate kõla-, kõne- ja lausekujundite määratlemine ja seostamine teksti kui tervikuga. Sõna-, karakteri- ja situatsioonikoomika leidmine teosest. Teksti allegooria ja allteksti mõistmine.</p> <p>Luuleteksti väljendusvahendite ehk poeetika eritlemine. Luule kujundlikkus ja mitmetähenduslikkus. Luuletuse temaatika, aegruum, kompositsioon, riim, rütm ja kõla. Luule eri kogemisviisid. Luuletuse seostamine isikliku kogemusega. Luulekogu lugemine.</p> <p>Tekstiloomed Omaloomingulised tööd kirjeldavas ja jutustavas</p>	<p>dramaatika tunnused. Eepose, romaani (erinevad liigid), jutustuse, novelli, miniatuuri tunnused.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luule vorm: värss, stroof, erinevad riimiskeemid. Oodi, ballaadi, soneti, haiku ja vabavärsilise luule tunnused. • Komöödia, tragöödia ja draama tunnused. • Arvustuse olemus. <p>Esitamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele ja mida?). • Esituse ladusus, selgus ja tekstitäpsus; esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse valimine; korrektne kehahoid, hingamine ja diktsioon. Silmside hoidmine kuulaja-vaatajaga. Miimika ja žestikulatsiooni jälgimine. • Teost tutvustava ettekande koostamine ja esitamine. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilased kirjutavad lühemaid ja pikemaid omaloomingulisi töid: regilaulu, kujundirikka luuletuse või miniatuuri, tegelase iseloomustuse või CV, tegelaste juhtlauseid, teise ajastusse paigutatud tegevustikuga loo, miljö kirjelduse, kirjandusteose probleemidest lähtuva arutluse, alustekstile sisulise vastandteksti, teatrietenduse, filmi või kirjandusteose arvustuse vms. • Omaloomingulised tööd (nt lühiaurimused) tänapäeva kultuurinähtuste ja kultuurilooliste isikute kohta.
--	--	---

	<p>laadis ning eri žanrites. Tekstilooime paaris- ja rühmatööna. Alustekstile tuginev kirjutamine. Arutleva teksti loome. Kirjandusteose, filmi või lavastuse arvustuse kirjutamine. Oma arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine. Esitatud väidete tõestamine oma kogemuse ja tekstinäidete varal.</p> <p>Suuline väljendusoskus Luule-, proosa- või draamateksti esitamine. Esituse eesmärgistamine ja ettevalmistamine. Esitamiseks sobiva tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktsiooni jälgimine. Aktiivne ja tõhus kuulamine.</p> <p>Autoreid ja teoseid Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust, mida käsitletakse ühiselt.</p>	
<p>Mõisted: idee (peamõte), kompositsioon, konflikt, miljöö, probleem, sündmustik, teema, tegelane, tegevusaeg, tegevuskoht, tsitaat, tüüptegelane, allegooria, alltekst, ellips, epiteet, inversioon, isikustamine, koomika, metafoor, kordus, retooriline hüüatus, retooriline küsimus, stiil, sümbol, võrdlus arvustus, draama, dramaatika, eepika, eepos, haiku, jutustus, lüürika, novell, riimiskeem, romaan, sonett, stroof, tragöödia, vabavärss, arutlev tekst.</p>		

3. Vene keel vene õppekeele klassis

3.1. Õppeaine kirjeldus

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õppijaks kujunemisel.

Vene keele hea valdamine on vene õppekeele klassis eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes. Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt põhikooliõpilaste emakeele- ja kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut. Põhikoolis pannakse alus õpilaste teadmistele ja oskustele, mis hõlmavad keele variante ning lubavad tulevikus toime tulla eriliigiliste tekstide vastuvõtu ja loomisega. Neis õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi.

1.–4. klassis on vene keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmärgi. Alates 5. klassist on vene keel ja kirjandus eraldi, kuid tugevasti lõimitud õppeained, mille kaudu arendatakse sihipärase lugemise, suulise keelekasutuse ja kirjutamise oskust.

I kooliastmes ja **4. klassis** keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldist arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamisega. Suuline keelekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist. Tähtis on jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja ettenähtud teema põhjal. Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjutamistehnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii vene, eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja arutleda. Tähtis on kujundada lugemisharjumust, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

II kooliastmes on eesmärk arendada õpilase lugemis- ja kirjutamisoskust, eneseväljendus- ja suhtlusoskust, selleks et edukalt sotsialiseeruda.

Suulise ja kirjaliku suhtluse juures on oluline saavutada just praktilised oskused, mis loovad õpioskuste arenguks olulise baasi. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele kasutusvaldkonda.

Teksti vastuvõtt on aluseks õpioskustele, mistõttu on siin rõhutatud just sobiva lugemisviisi valimist ja enda kui lugeja arengu suunamist. Arendada tuleb oskust leida teavet mitmesugustest

veebikeskkondadest ja kasutada infoallikaid tulemuslikult, kasutades sobivaid digivahendeid ning eri strateegiaid. Oluline on eesmärgile vastavalt infot leida ja sirvida, seda hallata ja hinnata ning sellele ka viidata (autoriõigus ja litsentsid).

Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Teksti vastuvõtt ja -loome on lõimitud õigekeelsusega, see tähendab, et teksti lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele. Nii kujuneb õpilases esmane keeleteadlikkus. Õigekeelsusteemade õppimisel soovitatakse kasutada elulähedasi ja õpilasele tähenduslikke tekste, sealhulgas ilukirjandustekste.

III kooliastmes taotletakse, et õpilane väljendub selgelt ja õigesti, keelenormidele vastavalt erinevates suhtlusolukordades. Tõhus ja tulemuslik suhtlemine on keeleteadmisteta võimatu. Suulise ja kirjaliku suhtluse käigus kujundatakse praktilisi oskusi, mis loovad õpioskuste arenguks olulise põhja. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele individuaalset kasutusvaldkonda. Õpilane peab saama koolist kaasa oskuse arutleda ja selgitada oma seisukohti silmast silma, telefoni, kirja ja e-kirja teel ning internetikeskkonnas.

Teksti vastuvõtt ja mõistmine on aluseks kõikidele õpioskustele, mistõttu III kooliastme lõpuks peab õpilane olema iseseisev ja kriitiline lugeja, et ta saaks edaspidi teha teadlikke ja õigeid valikuid. Tähtis on oskus kasutada teabeallikaid ning leida infot mitmesugustest keskkondadest, kasutades sobivaid digivahendeid ja eri strateegiaid. Seejuures on väga oluline arendada kriitilist mõtlemist, oskust eristada väärinfot ja manipulatsiooni tegelikkusest ning teadlikkust valida teaduspõhiseid infoallikaid.

Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Õpilane peab kirjutama eesmärgistatult, teadvustades, kellele ja miks ta kirjutab, ning vastavalt sellele järgima tekstiliigile omast keelekasutust. Tekstide vastuvõttu ja kirjalikku loomet lõimitakse õigekeelsusega, see tähendab, et tekstide lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele, arendamaks õpilase keeleteadlikkust.

Eriti suurt tähelepanu vene keele emakeelena tundides pööratakse funktsionaalse lugemise oskusele ja digitaalsele pädevusele. Õppekava keskmes on tekst. Tundides töötatakse erineva stiili, tüübi, žanri, vormi ja mahuga tekstidega. Erilist tähelepanu pööratakse tarbetekstidele (tabelid, diagrammid, graafikud, juhendid, statistilised andmed jne) ja oskusele nendega töötada (mõista informatsiooni, võrrelda andmeid, vastata küsimustele, koostada küsimusi, kasutada saadud teavet oma tekstide loomiseks). Digitaalsete allikatega töötamisel rõhutatakse

arvutioskuste olulisust ning oskust informatsiooni turvaliselt tarbida ja levitada. Oluline on see, et õppe raames keskendutakse vähem sügavale grammatikale ja rohkem kasutajapõhisele keeleõppele, sh oma kultuuritraditsioonide tutvustamisele. Viimane väide on aktuaalne keeleõpetamiseks kõigis klassides, sealhulgas kümblusklassides.

Kogu põhikooli vältel kujundatakse õiget ja sidusat kõnet ning rikastatakse õpilase sõnavara. Sammhaaval suureneb iseseisvuse osakaal õppetöös. Et õpilane osaleks aktiivselt ja vahetult õppeprotsessis, peavad keeleõppe tegevused olema mitmekülgsed ja funktsionaalsed. Keeletundides omandatakse konkreetseid keeleteadmisi ja praktilisi oskusi, analüüsitakse loetut ja kuuldut, kujundatakse keelega seotud hoiakuid ja antakse hinnanguid ning tegeldakse loovkirjutamisega. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida, seda lugeda ja kriitiliselt hinnata, tekstitöös on oluline ka digitaalse sisu loomine, muutmine ja taasesitamine.

Õppesisu valib aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainealased pädevused oleksid saavutatavad.

3.2. Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) väärtustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3) omandab vene keele lugemistehnika; 4) loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest; 5) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja eri keskkondades; 6) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult; 7) analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste; 8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; 9) kujundab lugemise kaudu esmased hoiakud ja tõekspidamised, väärtustab lugemist. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, kasutab oma keeleoskusi kõnetegevuses; 4) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades; 5) omandab vene keele erinevate lugemisstrateegiate alused; 6) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades; 7) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste; 8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; 9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist; 10) arendab lugedes oma sõnavara. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3) väljendab end selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt nii suuliselt kui ka kirjalikult; 4) kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrektselt eri liiki tekste eri allikate toel ning eri keskkondades; 5) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades; 6) analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab intellektuaalomandiga; 7) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; 8) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, 9) arendab lugedes oma sõnavara.

3.3. Õpitulemused ja õppesisu

I kooliaste	2. klass
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis; 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid; 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga; 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid; 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 6) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; 7) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamiseiga; 8) kirjutab mõtestatud lihtsaid lauseid, jutustavaid tekste; 9) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt; 10) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi; 11) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust; 12) sõnastab teksti kohta küsimusi ja vastab küsimustele; 13) loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; 14) kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi. 	<p>Kuulamisoskus. Õpetaja, kaaslaste ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine.</p> <p>Suhtlemisoskus. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine.</p> <p>Graafika. Foneetika. Ortoeepia. Tähestik. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem, hääliku ja tähe suhe. Tähtede E, Ё, Ю, Я funktsioonid.</p> <p>Kirja eelharjutuste sooritamine, joonis- ja kirjatähtede kirjutamine. Väikeste ja suurte kirjatähtede õppimine, õiged tähekujud ning seosed, ühtlane kirjarida.</p> <p>Lugemisoskus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Sõna, lause ja teksti lugemine ning sisu mõistmine.</p> <p>Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sõna kui keeleühik. Vanasõnad, kõnekäänud.</p> <p>Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia. Juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Sõnatüvi. Nimisõna üldiseloostus. Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. Omadussõna üldiseloostus. Omadussõna sugu, arv. Tegusõna üldiseloostus. Eessõna üldiseloostus.</p> <p>Ortograafia ja interpunktsioon. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede Ъ ja Ь kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede Ж, Ч, Ш, Ц ja И järel. Eessõnade õigekiri. Interpunktsioon: kirjavahemärgid lause lõpus. Poolitamisreeglid.</p>

	<p>Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine paberil loetavas käekirjas. Teksti ära kiri tahvlilt ja õpikust. Oma kirjavea parandamine. Tarbetekste (kutse, õnnitus) kirjutamine näidise järgi.</p> <p>Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Lihtsamate sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine.</p> <p>Tekst. Teksti sidusus. Pealkiri, lõigud, jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus, loetava kohta küsimuste koostamine. Suuliste ja kirjalike tekstide mitmekesisus (sissejuhatus).</p> <p>Tekstiloom. Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks.</p> <p>Lugemiskogemus. Vabalugemiseks sobivate teoste leidmine eesti, vene ja maailmakirjandusest.</p> <p>Sõnavara arendamine. Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheandusega sõna leidmine.</p>
--	---

I kooliaste	3. klass
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis; 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid; 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga; 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid; 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 6) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; 7) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamiseiga; 	<p>Kuulamisoskus. Õpetaja, kaaslase ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine.</p> <p>Suhtlemisoskus. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine.</p> <p>Lugemisoskus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Sõna, lause ja</p>

<p>8) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;</p> <p>9) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;</p> <p>10) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;</p> <p>11) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;</p> <p>12) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;</p> <p>13) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;</p> <p>14) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogude infosüsteemi;</p> <p>15) kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;</p> <p>16) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.</p>	<p>teksti lugemine ning sisu mõistmine.</p> <p>Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sõna kui keeleühik. Vanasõnad, kõnekäänud.</p> <p>Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia. Juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Sõnatüvi. Nimisõnade käänamine. Omadussõna kääne. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis. Tegusõna üldiseloostus. Eessõna üldiseloostus.</p> <p>Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. HE õigekiri tegusõnadega. Eessõnade õigekiri. Poolitamisreeglid.</p> <p>Süntaks. Sõnaühendi põhisõna ja laiend. Lause põhitunnused. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid.</p> <p>Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine paberil loetavas käekirjas ja arvutis. Teksti ärakiri tahvlilt ja õpikust. Oma kirjavea parandamine. Tarbetekste (kutse, õnnitlus) kirjutamine näidise järgi.</p> <p>Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine. Tekst. Teksti sidusus. Pealkiri, lõigud, jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus, loetava kohta küsimuste, kava, skeemi, kaardi koostamine. Suuliste ja kirjalike tekstide mitmekesisus.</p> <p>Tekstiloomine. Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks. Jutule alguse ja lõpu kirjutamine. Ümberjutustuse kirjutamine. Jutu kirjutamine pildi täiendusena.</p> <p>Lugemiskogemus. Vabalugemiseks sobivate teoste leidmine eesti, vene ja maailmakirjandusest. Autorite, eakohaselt nende elulugude ning loominguga tutvumine trüki- ja veebitekstide kaudu.</p>
--	--

	Sõnavara arendamine. Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtähendusega sõna leidmine. Riimuvate sõnade leidmine.
--	---

II kooliaste	5. klass
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme; 2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest; 3) esitab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt; 4) väljendab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult; 5) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi; 6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid; 7) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme; 8) leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides; 9) annab tekstile või seisukohale tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; 10) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; 11) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslasele; 12) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte; 13) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust; 14) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas; 15) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös; 16) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste; 17) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku 	<p>Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.</p> <p>Foneetika. Graafika. Ortoeepia. Häälikumuutused kõnes. Vene keele hääldus.</p> <p>Morfoloogia ja sõnamoodustus. Nimisõna: ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Omadussõna: kvalitatiivsed, relatiivsed ning possessiivsed omadussõnad. Omadussõnade võrdlusastmed. Asesõnade käänamine ja liigitus. Tegusõna: perfektiivsed ja imperfektiivsed tegusõnad. Tegusõna kõneviisid.</p> <p>Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Tähed H ja HH eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE ja HH kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega.</p> <p>Tekst. Tekstiliigid: instruktsioon, käsikirjas kirjutatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum) ja seal kasutatavad tekstiliigid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Teksti teema, allteemad ja peamõtte. Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutus.</p> <p>Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine ja kirjutamine. Lihtsama teksti toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt).</p>

<p>teabe;</p> <p>18) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;</p> <p>19) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;</p> <p>20) kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liike eakohaseid tekste;</p> <p>21) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;</p> <p>22) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.</p>	<p>Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine.</p> <p>Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine.</p>
---	--

II kooliaste	6. klass
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane:</p> <p>1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;</p> <p>2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;</p> <p>3) esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;</p> <p>4) väljendab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;</p> <p>5) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;</p> <p>6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;</p> <p>7) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöördsõna vorme;</p> <p>8) leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud (usaldusväärset) informatsiooni enda tekstides;</p> <p>9) hindab kuuldud informatsiooni usaldusväärsust;</p> <p>10) annab tekstile või seisukohale põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;</p> <p>11) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;</p>	<p>Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.</p> <p>Leksikoloogia ja fraseoloogia. Paronüümid. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika.</p> <p>Morfoloogia ja sõnamoodustus. Arvsõnade iseloomustus. Määrsõnade iseloomustus. Eessõnad iseloomustus. Sidesõnad üldiseloomustus. Abisõnad iseloomustus. Hüüdsõnad.</p> <p>Süntaks. Samaliigilised lauseliikmed. Liht- ja liitlause.</p> <p>Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE ja HI kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega. Arvsõnade õigekiri. Määrsõnade õigekiri. Eessõnade õigekiri. Samaliigiliste sõnade eraldamine kirjavahemärkidega. Interpunktsioon liitlausetes.</p> <p>Tekst. Tekstiliigid: instruktsioon, SMS-teade,</p>

<p>12) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele;</p> <p>13) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;</p> <p>14) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse;</p> <p>15) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;</p> <p>16) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;</p> <p>17) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;</p> <p>18) valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi;</p> <p>19) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe;</p> <p>20) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui arvutis;</p> <p>21) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;</p> <p>22) kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liiki eakohaseid tekste;</p> <p>23) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;</p> <p>24) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.</p>	<p>e-kiri, allkirjastatud dokument, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogid) ja seal kasutatavad tekstiliigid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Teksti teema, allteemad ja peamõtte. Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutus.</p> <p>Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine, kirjutamine ja toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt)</p> <p>Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine.</p> <p>Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiviseerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine.</p>
--	---

III kooliaste	7. klass
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane</p> <p>1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;</p> <p>2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;</p> <p>3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri;</p> <p>4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;</p> <p>5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;</p> <p>6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab</p>	<p>Ortoeepia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud.</p> <p>Morfoloogia. Tegusõna vormid. Sihilised ja sihitud tegusõnad. Kesksõna grammatilised tunnused. Kesksõnaga sõnaühendid. Gerundiumi grammatilised tunnused. Gerundiumiga sõnaühendid.</p> <p>Süntaks. Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised). Lihtlause laiendamine.</p>

<p>suhtlusetiketti;</p> <p>7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;</p> <p>8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keealaseid probleemülesandeid;</p> <p>9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;</p> <p>10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;</p> <p>11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;</p> <p>12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;</p> <p>13) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;</p> <p>14) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;</p> <p>15) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;</p> <p>16) valdab peamisi tekstisidususvõtteid;</p> <p>17) valmistub esinemiseks etappide kaupa;</p> <p>18) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);</p> <p>19) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;</p> <p>20) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;</p> <p>21) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;</p> <p>22) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit;</p> <p>23) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara.</p>	<p>Ortograafia ja interpunktsioon. HE kokku- ja lahkukirjutamine kesksõnade ning gerundiumiga. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.</p> <p>Suuline ja kirjalik suhtlus. Kirjaliku ja suulise keeekasutuse eripära. Suhtluseesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Esinemine etteantud teemal. Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Keeleviisakus ja -väärikus.</p> <p>Teabeallikad, alustekstid, tekstiloomed. Veebist ja trükistest teabe otsimine. Tekstid elektroonilises keskkonnas.</p> <p>Tekst. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keeekasutus. Tarbetekstidest olulise info leidmine. Teabetekstide (õpikutekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.</p>
--	---

III kooliaste	8. klass
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane:</p> <p>1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;</p> <p>2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;</p> <p>3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda,</p>	<p>Vene keel ühiskonnas. Vene keel maailma teiste keelte seas.</p> <p>Morfoloogia. Isikuta tegusõnad.</p> <p>Süntaks. Aluse tekstifunktsioonid. Öeldise</p>

<p>valdab kõnekultuuri;</p> <p>4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;</p> <p>5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;</p> <p>6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;</p> <p>7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;</p> <p>8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;</p> <p>9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;</p> <p>10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;</p> <p>11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;</p> <p>12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;</p> <p>13) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;</p> <p>14) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa;</p> <p>15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;</p> <p>16) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;</p> <p>17) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid;</p> <p>18) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;</p> <p>19) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);</p> <p>20) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes;</p> <p>21) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;</p> <p>22) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;</p> <p>23) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;</p> <p>24) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna-</p>	<p>tekstifunktsioonid. Täiend, lisand, sihtis, määruse liigid. Lihtlause laiendamine (lauselühendid, sõnad ja konstruktsioonid, mis lauseliikmete hulka ei kuulu). Kiilsõnad ja kiillaused.</p> <p>Ortograafia ja interpunktsioon. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine. Vahemärgid koondlausetes, komplitseeritud lausetes. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.</p> <p>Suuline ja kirjalik suhtlus. Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära. Suhtluseesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmas arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon. Kompromissi leidmine ning kaaslane arvamuse täiendamine. Kaaslase tööle põhjendatud hinnangu andmine. Esinemine etteantud teemal. Ettekande ja kõne koostamine, näitlikustamine ja esitamine. Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebisuhtluskanalid: jututoad, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine. Keeleviisakus ja -väärikus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele.</p> <p>Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome. Veebist ja trükistest teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ning süstematiseerimine. Loov- ja uurimistöö vormistamine: struktuur ja keel. Projekt, teadaanne. Tekstid elektroonilises keskkonnas.</p> <p>Tekst. Teksti liigid ja teksti stiil. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus. Tarbetekstide (juhend) eesmärk, tunnused ja ülesehitus. Tarbetekstidest olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine. Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.</p>
---	--

<p>ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;</p> <p>25) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.</p>	
--	--

III kooliaste	9. klass
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest; 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse; 3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri; 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest; 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid; 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti; 7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; 8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis; 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti; 10) teeb kuuldu ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult; 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid; 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid; 13) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides; 14) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa; 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast; 16) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid; 17) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, 	<p>Vene keel ühiskonnas. Keel kui arenev nähtus.</p> <p>Ortoeopia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeopiasõnastikud.</p> <p>Morfoloogia. Sidesõnade iseloomustus.</p> <p>Süntaks. Rindlaused, põimlaused, sidesõnata liitlaused. Lausete grammatilised seosed. Otsekõne. Dialoog.</p> <p>Ortograafia ja interpunktsioon. Vahemärgid koondlausetes, komplitseeritud lausetes. Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, sidesõnata lauses ning erinevate seoseliikidega liitlauses. Vahemärgid otse kõnega lausetes. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Eessõnade õigekiri.</p> <p>Suuline ja kirjalik suhtlus. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmas arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon. Kompromissi leidmine ning kaaslaste arvamuse täiendamine. Kaaslaste tööle põhjendatud hinnangu andmine. Väitlus, väitluse reeglid. Argumenteerimine, veenmine. Ettekande ja kõne koostamine, näitlikustamine ja esitamine. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebisuhtluskanalid: jututoad, blogid, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine. Keeleviisakus ja -vääriskus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele.</p> <p>Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome. Veebist ja trükistest teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ning süstematiseerimine.</p>

<p>järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid;</p> <p>18) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;</p> <p>19) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);</p> <p>20) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes;</p> <p>21) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;</p> <p>22) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;</p> <p>23) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;</p> <p>24) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;</p> <p>25) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.</p>	<p>Refereerimine ja tsiteerimine. Projekt, teadaanne, iseloomustus.</p> <p>Tekst. Teksti liigid ja teksti stiil. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstitid), nende eesmärgid ning keelekasutus. Tarbetekstide (juhend, elulookirjeldus, avaldus, seletuskiri) eesmärk, tunnused ja ülesehitus. Tarbetekstidest olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine. Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.</p>
---	---

4. Eesti keel teise keelena

4.1. Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli.

Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele: mina ja teised; kodu ja lähiümbrus; Eesti ja maailm; igapäevaelu; õppimine ja töö. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi.

Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd teiste õppeainete õpetajatega, et toetada keeleliselt teiste ainete omandamist ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid. Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

4.2 Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase A2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: 1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses;	6. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B1-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: 1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;	9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: 1) mõistab konkreetset ja abstraktsel teemal tekste; 2) suhtleb loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel; 3) väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti;

<p>3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast;</p> <p>4) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste;</p> <p>5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid;</p> <p>6) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.</p>	<p>3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks;</p> <p>4) koostab isiklikke lihtsaid eri tüüpi tekste;</p> <p>5) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;</p> <p>6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;</p> <p>7) tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme.</p>	<p>4) loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel;</p> <p>5) on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;</p> <p>6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;</p> <p>7) teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses.</p>
---	--	--

4.3. Õpitulemused ja õppesisu

1.klass	
Õpitulemused	Õppesisu
<p>1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest</p> <p>2) teab 1. klassi temaatika piires sõnu, peamiselt nimetavas käändes</p> <p>3) loeb teksti sõna haaval, kõne tekstist aeglasemalt</p> <p>4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele</p> <p>5) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse</p> <p>6) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid</p> <p>7) tunneb perekonnaliikmeid ja oskab neid nimetada</p> <p>8) nimetab olulisi ruume koolis ja kirjeldab oma klassiruumi</p> <p>9) saab aru, kuidas tunnis/vahetunnis ohutult käituda</p> <p>10) tunneb põhivärve</p> <p>11) räägib, mida ta erinevates tundides teeb ja kuidas see talle meeldib</p>	<p><u>Mina ja teised</u> Tervitamine, vabandamine, enese-, pereliikmete- ja kaaslaste tutvustamine ja kirjeldamine. Perekonnaliikmed. Minu klass, minu õpetaja. Värvide nimetused. Kool ja klassiruum, seal leiduvad esemed. Käitumine koolis. Õppeainete nimetused. Tegevused tunnis. Tunniplaan. Trüki- ja kirjatähtede tundmine pildis ja kirjas.</p>
<p>1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest</p> <p>2) teab 1. klassi eesti keele õppekavas esitatud temaatika piires sõnu, peamiselt nimetavas käändes</p> <p>3) loeb teksti sõna haaval, kõne tekstist aeglasemalt</p> <p>4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele</p> <p>5) oskab vastata loetu sisu kohta küsimuste toel</p> <p>6) moodustab pildi põhjal lihtlauseid</p> <p>7) teeb häälikuanalüüsi</p> <p>8) tunneb oma kodukohta ja aadressi</p> <p>9) nimetab loomi, kes võib linnakorteris/maal/talus elada</p> <p>10) omandab igapäevaeluga seotud sõnavara, sealhulgas kodused toimingud ja perekondlikud sündmused</p>	<p><u>Kodu ja lähiümbrus</u> Kodu: asukoht (nt linn, küla, tänav, telefoninumber), mööbel, kodus olevad asjad. Koduümbrus kodukoha loodus (nt lilled, puud, põõsad, linnud, loomad). Koduloomad (koer, kass, lammas, lehm, hobune, kukk, kana, küülik, kits, part, hani) Kodused tegevused (nt koristamine, söömine, pesemine, riietumine); perekondlikud sündmused (nt sünnipäevad, isadepäev, emadepäev). Liiklusvahendid ja koolitee Aastaajad ja kuud, nädalapäevad, ilm. Aastaajad ja kuud, nädalapäevad, ilm (soe, külm, vihmane, tuuline, pilvine, päikseline, lumine, jne)</p>

<p>11) teab sõiduvahendite nimetusi ja oskab öelda, millega ta kooli läheb / ei lähe</p> <p>12) kirjeldab ilmastikku</p> <p>13) oskab nimetada 7 nädalapäeva, 12 kuud eesti keeles ja suudab need õigesti järjestada</p> <p>14) tunneb nelja aastaaga ja suudab iseloomustada iga aastaaga (nt kevad on soe ja lilled õitsevad, talv on külm ja sajab lund).</p>	
<p>1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest</p> <p>2) teab 1. klassi temaatika piires sõnu, peamiselt nimetavas käändes</p> <p>3) loeb teksti sõna haaval, kõne tekstist aeglasemalt</p> <p>4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele</p> <p>5) oskab kella vaadata ja öelda aega täis- ja pooltundide kaupa</p> <p>6) nimetab kehaosi ja osaleb kehalistes mängudes ja tegevustes, kus kasutatakse inimese kehaosi</p> <p>7) nimetab enda ja teiste inimeste riideid</p> <p>8) kirjeldab enda ja teiste inimeste emotsionaalset seisundit</p> <p>9) mõistab, mida tähendab olla terve ja mida tähendab olla haige</p> <p>10) oskab nimetada levinumaid haigusi (köha, nohu, palavik jms)</p>	<p><u>Igapäevaelu: õppimine ja töö</u> Koolitee, koolipäev (kool ja klass, õppeained ja tunniplaan, koolitööd, õppetevused, kell ja kellaaeg). Kellaaeg, täis- ja pooltund Kehaosad (pea, silmad, nina kõrvad, suu, käed, jalad, kõht, selg...) Riietusesemed (müts, sall, kindad, jope, kleit, seelik, püksid, t-särk, kampsun, saapad, kingad, jne) Emotsioonid (rõõmus, kurb, vihane, üllatunud) Tervis (nt enesetunne, arsti juures käimine)</p>
<p>1) teab 1. klassi eesti keele õppekavas esitatud temaatika piires sõnu, peamiselt nimetavas käändes</p> <p>2) loeb teksti sõna haaval, kõne tekstist aeglasemal</p> <p>3) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist</p> <p>4) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse</p> <p>5) oskab vastata loetu sisu kohta küsimuste toel</p> <p>6) moodustab pildi põhjal lihtlauseid</p> <p>7) oskab õpetaja juhendamisel töötada paaris</p> <p>8) teab Eesti riigi sümboliteid ja rahvakalendri tähtpäevi</p> <p>9) tunneb Eesti talviseid traditsioone ja pühi</p> <p>10) tunneb Eesti metsloomi</p> <p>11) eristab ja mõistab erinevaid söögikordi</p> <p>12) tunneb tervislikke ja ebatervislikke toiduaineid</p> <p>13) järgib põhilisi lauakombeid.</p>	<p><u>Eesti ja teised riigid ning nende kultuur</u> Sümbolika (lipp, vapp, kaart, suitsupääsuke, rukkilill, paekivi, räim, hunt) Suuremad linnad (nt pealinn Tallinn, Tartu, Pärnu, Kuressaare, Narva, Viljandi) Rahvakalendri tähtpäevad (nt mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlapäev), sõbrapäev, emadepäev, laulupidu Söögikorrad (hommikusöök, lõunasöök, õhtusöök, oode), söögid-joogid, toiduainete nimetused, söögiriistad (kahvel, nuga, lusikas, taldrik) Metsloomad (hunt, jänes, ilves, rebane, metssiga, põder, metskits) Tegevused õues Talvised tegevused (suusatamine, kelgutamine, uisutamine, lumesõda, lumememm, jne).</p>
<p>1) teab 1. klassi eesti keele õppekavas esitatud temaatika piires sõnu, peamiselt nimetavas käändes</p> <p>2) loeb teksti sõna haaval, kõne tekstist aeglasemal</p> <p>3) oskab vastata loetu sisu kohta küsimuste toel</p> <p>4) moodustab pildi põhjal lihtlauseid</p> <p>5) teeb häälikuanalüüsi</p> <p>6) nimetab huvialasid, millega eakaaslased tegelevad</p> <p>7) tunneb muusikariistu, mänguasjade nimetusi ja mängu, saab aru lihtsamatest mängujuhenditest/reeglitest</p> <p>8) osaleb keele- ja rollimängudes teemal "Kaupluses"</p>	<p><u>Vaba aeg</u> Minu huvid. Huviringid (jalgpall, kergejõustik, rahvatants, joonistamine, võimlemine, robotika jne) Pillid (trumm, klaver, viiul, kitarr, akordion, flööt jne) Mängud, mänguasjade nimetused, mängujuhendid. Mängude käsklused ja juhendid (tuntumate mängude, sh laulumängude käsklused ja läbiviimine)</p>

<p>9) kasutab vaba ajaga seotud sõnavara: loeb, räägib ja kirjutab vabaaja tegevustest kodus ja õues</p>	<p>Kauplused: kaupade nimetused, suhtlemine müüjaga, ostmine, maksmine. Rahauhikud Tegevused õues. Vaba aeg koos perega. Puhkepäevade ja koolivaheaja tegevused; lemmiktegevused (nt lugemine, tantsimine, sport, mängud, ühistegevused sõpradega) Suvised tegevused</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1) tutvub tähestikuga 2) teeb häälikuanalüüsi 3) oskab määrata suuliselt häälikute olemasolu ja järjekorda sõnas (kahe kuni nelja häälikulistes sõnades) 4) eristab ja märgib kirjas lühikest ja pikka täishäälikut 5) kasutab suurt algustähte lause alguses, tuttavate nimedes 6) teeb ära kirja tahvlilt, tahvlinäidise järgi täidab õpilaspäevikut 7) oskab etteütlemise järgi kirjutada lihtsamaid sõnu (2-3 tähte) 8) hoiab kirjutusvahendit ja istub kirjutamisel, joonistamisel õigesti 	<p>Grammatika Tähestik, täis-, kaas-, sulghäälik, kes?, mis?, mida teeb? mida teevad? mitmus. Suur algustäht-lause algus, nimed. Lauselõpumärgid.</p>
<p>Edasijõudnud</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on lugenud vähemalt üht lasteraamatut 2) oskab määrata suuliselt häälikute olemasolu ja järjekorda sõnas (kahe kuni nelja häälikulistes sõnades) 3) eristab ja märgib kirjas lühikest ja pikka täishäälikut 4) kasutab suurt algustähte lause alguses, tuttavates nimedes 5) teeb ära kirja tahvlilt 6) oskab etteütlemise järgi kirjutada lihtsamaid sõnu (2-3 tähte) 7) hoiab kirjutusvahendit ja istub kirjutamisel, joonistamisel õigesti 8) kirjutab k, p, t sõna algusesse 9) lauselõpumärgid 10) kirjutab õigesti mitmuse tunnust -d 11) kirjutab õigesti tegusõna lõppu -b ja -vad 12) kirjutab etteütlemise järgi lihtlauseid 13) teeb ära kirja tahvlilt ja õpikust, tahvlinäidise järgi 	

2.klass alates 2025/2026. õa		2.klass kuni 2025/2026. õa	
Õpitulemused	Õppesisu	Õpitulemused	Õppesisu
<p>1) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid</p> <p>2) väljendab end arusaadavalt suhtlusolukordades: palumine, küsimine, keeldumine, vabandamine, tänamine</p> <p>3) oskab end tutvustada</p> <p>4) kirjeldab enda ja teiste inimeste välimust, riideid ning iseloomu</p> <p>5) tunneb oma tugevaid ja nõrku külgi</p> <p>6) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest</p> <p>7) oskab nimetada kooliks vajalikke koolitarbeid ja nendega seotud tegevusi</p> <p>8) teab 2.klassi õppeaineid eesti keeles</p> <p>9) nimetab ja tunneb ära põhivärve, mõistab mõisteid "hele" ja "tume" värv ning oskab tuua näiteid objektidest, mis on kindlas põhivärvis</p> <p>10) tunneb oma kodukohta ja aadressi</p> <p>11) teab sõiduvahendite nimetusi ja oskab öelda, millega ta kooli läheb / ei lähe</p> <p>12) tunneb tervislikke ja ebatervislikke toiduaineid</p> <p>13) oskab tegutseda kaupluses ja söögikohtades</p> <p>14) tunneb kodu- ja metsloomade nimetusi</p> <p>15) oskab nimetada erinevaid elukutseid</p> <p>16) kirjeldab, kuidas muutub loodus talvel ja tead erinevaid talviseid tegevusi</p> <p>17) tunneb Eesti talviseid traditsioone ja pühi</p> <p>18) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks</p>	<p><u>Mina ja teised</u></p> <p>Kirjeldamine-omadussõnad (suur, väike, pikk, lühike, rõõmus, kurb, sõbralik, kuri, tige, heatahtlik, heledate- tumedate juustega/silmadega jne)</p> <p>Tervitab (tere hommikust, tere päevast, tere õhtust, tervist, nägemiseni, kohtume homme, homseni jne)</p> <p>Kooliasjad (marker, tindipliiats, pastapliiats, kaustik, lugemik, kordab 1.kl õpitut sõnavara)</p> <p>Riideesemed - kordab 1.kl õpitud sõnavara.</p> <p>Aadress (Minu aadress on Kastani tänav 11 korter nr 3, Tartu)</p> <p>Kodu (köök, esik, elutuba, lastetuba, vannituba, magamistuba, saun, trepikoda jne) (eramaja, kortermaja, ridaelamu, talu) (esimesel korrusel, teisel korrusel jne)(katus, korsten, aken, uks, lift, trepp jne)</p> <p>Värvid (kordame 1. kl õpitud värve, lisaks heledad ja tumedad toonid)</p> <p>Kodukoht (haigla, raamatukogu, lasteaed, kauplus, linnavalitsus, tehas, bussijaam jne)</p> <p>Turul (puu- juur- ja köögiviljad)</p> <p>Liiklusvahendid (kordab 1. kl õpitut- lisaks: lennuk, helikopter, rong, tramm, troll, takso jne)</p>	<p>1. valdab sõnavara 1. ja 2. klassi ainekavas esitatud temaatika piires, kusjuures muutuvaid sõnu koos põhiliste tüvevariantidega;</p> <p>2. saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;</p> <p>3. kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks;</p> <p>4. teab kirjatähti;</p> <p>5. oskab arusaadava hääldusega selgelt lugeda, arvestades lauselõpumärke;</p> <p>6. vastab innukalt ja mõistlikult küsimustele ja korraldustele;</p> <p>7. oskab vastata küsimustele loetu põhjal;</p> <p>8. suhtub positiivselt eesti keele õppimisesse;</p> <p>9. teab Eesti riigi sümboleid ja rahvakalendri tähtpäevi;</p> <p>10. osaleb keele- ja rollimängudes, dialoogides, lühinäidendites;</p>	<p>Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad</p> <p>Mina ja teised. Kõneetikett ja selle kasutamine. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.</p> <p>Sünnipäevakutse.</p> <p>Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht; kodukoha loodus.</p> <p>Eesti. Eestimaa. Aastaring (loodus, tegevused eriaastaagadel). Ilm Eestis.</p> <p>Mets- ja koduloomad.</p> <p>Rahvakalendri tähtpäevad. Riigid ja nende kultuur. Naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel.</p> <p>Igapäevaelu. Värvid. Põhiarvud 100 piires. Nädalapäevad, kuud, aastaajad. Minu koolitee. Kellaeg. Minu päevakava.</p>

<p>19) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele 20) töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel 21) esitab peast luuletusi 22) koostab lühemat suulist juttu pildiseeria või küsimuste abil</p>	<p>Loomaaed (lõvi, tiiger, sebra, elevant, kaelkirjak, jõehobu, krokodill jne) Lemmikloomad (hamster, papagoi, küülik, kuldkala, merisiga, liivahiired, jne) Amet (arst, õpetaja, politseinik, kokk, autojuht, bussijuht, tuletõrjuja, juuksur, jne) Jõulud (kuusk, pärg, jõuluehted, küünal, jõulutuled, säraküünal, jõuluvana, päkapikk, kingikott, kink jne) Talverõõmud(suusk/suusad- suusatamina suusatan, uisk/uisud- uisutamamina uisutan, kelk/kelgud-kelgutamina kelgutatan)</p>	<p>11. oskab õpetaja juhendamisel töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas.</p>	<p>Riidekapp. Söök ja jook. Õppimine ja töö. Tegevused koolis. Minu koolitee, liiklusvahendid. Vaba aeg. Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid. Keeleteadmised: Hääldus: Lühikese ja pika hääliku eristamine; g, b, d helitus; esimese silbi lühike vokaal, teise silbi poolpikk vokaal. Raskemad häälikud (e, õ, ä, ö, ü) ja nende hääldamine. Sõnavara: Sõnavara omandatakse kontekstis, seejuures muutuvatel sõnadel alati kaks tüvevarianti. Käändsõna: Käänete kasutus ainsuses ja mitmuses, käändsõnade lõput, käänevormid küsimuste vastustena (omandatakse kontekstis). Omadussõna: Omadussõna ühildumine</p>
<p>1) kasutab õpitud teemakohast sõnavara: räägib, loeb, kirjutab Eesti ja naaberriikide pealinnadest 2) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest 3) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist 4) teab Eesti riigi sümboleid ja rahvakalendri tähtpäevi 5) osaleb keele- ja rollimängudes 6) oskab nimetada Eesti naaberriike ja näitab neid kaardil 7) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse 8) koostab lühemat suulist juttu pildiseeria või küsimuste abil 9) oskab vastata küsimustele õpitud temaatika piires</p>	<p><u>Eesti ja teised riigid</u> Naaberriigid ja pealinnad(Soome-Helsingi, Venemaa- Moskva, Läti-Riia jne) Keeled (eesti keel, soome keel, läti keel, vene keel jne) Eesti kaart(linn, maismaa, saar/saared, jõgi, järv, meri,) Menüü (võileib, puder, omlett, praemuna, supp, praad, magustoit, jne)</p>		
<p>1) kasutab igapäevaeluga seotud sõnavara</p>	<p><u>Igapäevaelu, õppimine ja töö</u> Tervis (köha, nohu, haige/terve, palavik,</p>		

<p>2) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest</p> <p>3) väljendab end arusaadavalt suhtlusolukordades: palumine, küsimine, keeldumine, vabandamine, tänamine</p> <p>4) suudab jälgida oma päevakava ja planeerida oma aega</p> <p>5) koostab oma päevakava ja kirjeldab klassikaaslastele erinevaid tegevusi, mida ta päeva jooksul teeb (nt ärkamine, söömine, koolis käimine, kodutööd, mängimine) ja kuulab nende kirjeldusi</p> <p>6) oskab kella vaadata ja öelda aega täis-, (kolm)veerand ja pooltundide kaupa</p> <p>7) oskab nimetada päeva osi (hommik, keskpäev, pärastlõuna, õhtu, öö) ja suudab seostada kellaajad vastavate päeva osadega (nt 7:00 on hommik, 18:00 on õhtu).</p> <p>8) oskab nimetada 7 nädalapäeva, 12 kuud eesti keeles ja suudab need õigesti järjestada</p> <p>9) tunneb nelja aastaaega ja suudab iseloomustada iga aastaaega (nt kevad on soe ja lilled õitsevad, talv on külm ja sajab lund).</p> <p>10) mõistab, kuidas kuud, nädalapäevad ja aastaajad on seotud meie igapäevaeluga (nt koolivaheajad, sünnipäevad, pühad).</p> <p>11) mõistab, mida tähendab olla terve ja mida tähendab olla haige</p> <p>12) oskab nimetada levinumaid haigusi (köha, nohu, palavik jms)</p> <p>13) koostab lühemat suulist juttu pildiseeria või küsimuste abil</p>	<p>valutab, jne)</p> <p>Teater, kino, muuseum, liuväli, noortekeskus</p> <p>Kalender - kordab 1. kl õpitut(kuude nimetused, nädalapäevad, aastaajad)</p> <p>Kell (täis, pool, kolmveerand, veerand, minut, sekund, tund, ööpäev)</p> <p>Päeva osad (hommik, lõuna, õhtu, öö)</p>		<p>nimisõnaga (omandatakse kontekstis).</p> <p>Arvsõna: Põhiarvsõnad 100 piires.</p> <p>Asesõna: Isikulised ja enesekohased asesõnad, näitavad (see, need). Mõningad lihtsamad küsivad asesõnad.</p> <p>Määrsõna: Kohta (siin, seal, kus), aega (siis, millal), hulka (palju, vähe, mitu), intensiivsust (väga) näitavad määrsõnad.</p> <p>Kaassõna: All, peal, juures, ees, taga jt (omandatakse sõnavara kaudu).</p> <p>Pöörsõna: Pöörsõnade lõpud, pöördevormid olevikus, jaatav ja eitav kõne 2. pööre, tegevusnimed (omandatakse kontekstis)</p> <p>Lauseõpetus: Jaatav ja eitav lihtlause, väit-, küsi-, käsk- ja</p>
---	--	--	---

<p>1) kasutab vaba ajaga seotud sõnavara: loeb, räägib ja kirjutab vaba aja tegevustest (millised tegevused õpilasele vabal ajal meeldivad ja millised mitte)</p> <p>2) tunneb lauamängude mõisteid ja võtab aktiivselt osa lauamängudest</p> <p>3) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest</p> <p>4) loeb dialoogi</p> <p>5) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele</p> <p>6) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma hobide ja suveplaanide kirjeldamiseks</p> <p>7) mõistab piknikuga seotud sõnavara ja väljendeid</p> <p>8) loeb lodusalt ja ilmekalt päheõpitud neljarealist luuletust</p> <p>9) koostab lühemat suulist juttu pildiseeria või küsimuste abil</p>	<p><u>Vaba aeg</u> Mulle meeldib.../ Mulle ei meeldi... Lauamängude mõisted-alusta, täring, nupp, veereta, käi, jääd vahele, liigud edasi, mine tagasi, lõpp. Piknik (park, muruplats, rand, mets, piknikukorv, piknikutekk, jne) Suveplaanid (sõidan reisile, laagrisse, vanaema juurde, mere äärde jne)</p>		<p>hüüdlause. Lause lõpumärgid. Sõnamoodustus: Liitsõnad. Õigekiri: Eesti tähestik, joonis- ja kirjatähed. Tähtede ühendamine. Hääliku ja tähe vaheline seos. Sõnade ja lausete kirjutamine. Algustähe õigekiri</p>
<p>1) eristab täis- ja kaashäälikut, sõna, liitsõna, lauset</p> <p>2) kasutab suurt algustähte inimeste, loomade ja kooli nimes, tuntud kohanimedes</p> <p>3) oskab lause lõppu panna kas punkti või küsimärgi</p> <p>4) kirjutab väikesi ja suuri kirjatähti (lahuskiri või siduskiri)</p> <p>5) kirjutab loetava käekirjaga</p> <p>6) oskab vihikusse paigutada tööd, kirjutada pealkirja, kuupäeva</p> <p>7) teeb ärakirja nii tahvlilt kui õpikust</p> <p>8) oskab eristada jutukest ja luuletust</p>	<p><u>Grammatika</u> Tähestik, täis,-kaas-, sulghäälik, täis- ja kaashäälikuühend. Pööramine. Suur algustäht-lause algus, nimed. Lause lõpumärgid. Loodusõpetus- inimene, toit, toiduained, kehaosad, tervis, haigus, ilm- pilvisus, tuul, õhutemperatuur, sademed, puu-, juur- ja köögiviljad, metsloom, koduloom, lemmikloom, asula, linn, alev küla Inimeseõpetus- mina ja tervis, mina ja minu pere, mina ja Eesti, aeg ja asjad, aja planeerimine, ametid.</p>		

<p>9) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas</p>	<p>Matemaatika- kell, kalender, arvud, võrdlemine, termomeeter, rahaühikud. Kunst ja tööõpetus- saab joonistada ja meisterdada erinevatel teemadel. Muusika- teemakohased laulud ja tantsud Liikumine- ringmängud, õppekäigud kodukohas ja kooli ümbruses orienteerumine.</p>		
<p>Edasijõudnud</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loeb ladusalt, ilmekalt ja õigesti õpitud teksti 2) on lugenud vähemalt kaks lasteraamatut 3) saab aru õppimata tekstist 4) parandab oma lugemisviga lauses, kui vastavale lausele tähelepanu juhitakse 5) mõistab loetu sisu ja oskab vastata küsimustele 6) selgitab sõbrale lihtsamat mängu või tööjuhendit 7) mõtleb jutule algust ja lõppu 8) kirjutab etteütlust õpitud keelendite ulatuses kuni 15 sõna 9) annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õpitud pala, loetud raamatut 10) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest. 			

3.klass alates 2026/2027. õa		3.klass kuni 2026/2027. õa	
Õpitulemused	Õppesisu	Õpitulemused	Õppesisu
<p>1) tutvustab ennast, pereliikmeid, kaaslast ja sõpru, nimetades nende nimesid, vanust, kodulinna või -riiki, kirjeldab nende välimust ja iseloomuomadusi ning nimetab mõnda huvitavat fakti enda ja teiste kohta (vabaaja tegevusi, koostegevusi, lemmikasju jms), kasutab lihtsaid väljendeid ja lauseid, et kirjeldada inimeste omavahelisi suhteid ja emotsioone.</p> <p>2) kirjeldab oma päeva, millised õppeained tal teatud päeval on</p> <p>3) teeb paaristööd/ rühmatööd/individuaalset tööd</p> <p>4) oskab nimetada, millised kooliruumid ja kus need koolis asuvad, mida õpilased nendes ruumides teevad</p> <p>5) nimetab kuupäeva ja nädalapäeva, praegust aastaaega, kirjeldab ilmastikuolusid ja väljendab oma tundeid seoses praeguse ilmaga</p> <p>6) väljendab oma tuju ning põhjendab seda vajadusel</p> <p>7) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel</p> <p>8) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest</p> <p>9) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid</p>	<p><u>Mina ja teised</u> Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine. Tunniplaan Kooliruumid Järgarvud. Kuupäevad. Spordialad (jooksmine, kaugushüpe, pallivise, ujumine, suusatamine, uisutamine, rattaga sõitmine jne) ja spordipäev Transport (millega? ainsuses ja mitmuses loetlemine autoga- autodega jne) Matk- kellega? emaga, õpetajaga jne. Matk (kivi, matk, pikutama, ronima, seljakott, sõit, vaatetorn jne) Mida teen? matkan, pildistan, jalutan koeraga, korjan marju- seeni jne) Mets ja sellega kaasnevad ohud.</p>	<p>3.klassi lõpetaja: 1. valdab sõnavara 1.-3.klassi ainekavas esitatud temaatika piires, kusjuures muutuvaid sõnu koos põhiliste tüvevariantidega; 2. saab aru tuttava sõnavaraga lühitekstidest; 3. oskab arusaadava hääldusega selgelt lugeda ja rääkida ning jõukohast teksti ümber jutustada; 4. oskab pildi järgi lühidalt jutustada; 5. teeb veatut ära kirja õpikust ja tahvlilt; 6. oskab loetu, kuulatu, nähtu põhjal küsimustele vastata; 7. moodustab lauset, kasutades lause lõpumärke ja suurt algustähte; 8. oskab koostada suulist ja kirjalikku lühiteksti õpitud sõnavara piires, kasutades</p>	<p>Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteedad Mina ja teised. Kõneetikett. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine. Inimese välimus ja iseloom. Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused. Eesti. Eestimaa kaart: linnad, maakonnad, jõed, järved, taimestik, loomastik. Eesti sümboolika. Aastaajad ja ilm. Rahvakalendri tähtpäevad, sümboolika. Riigid ja nende kultuur. Naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel. Igapäevaelu. Nädal. Kellaaeg. Minu päev. Tervis.</p>

<p>oma vajaduste väljendamiseks</p> <p>10) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele</p> <p>11) koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil</p> <p>12) töötab tekstiga juhiste alusel</p> <p>13) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.</p> <p>14) suudab lihtsates lausetes rääkida erinevatest spordialadest ja kirjeldada spordipäeva tegevusi</p> <p>15) teab, millised spordialad on populaarsed Eestis</p> <p>16) oskab rääkida, milliseid transpordivahendeid ta kasutab</p> <p>17) mõistab lihtsaid liiklusreegleid</p> <p>18) omandab põhisõnavara ja mõistab lihtsaid tekste, mis on seotud matkamisega</p> <p>19) ütleb, mida matkale kaasa võtta ja nimetab matkakaaslasi</p> <p>20) räägib lihtsates lausetes erinevatest matkategevustest ja metsas toimuvatest tegevustest ja võimalikest ohtudest</p>		<p>õpitud</p> <p>käänd- ja pöördesõnade õigeid muutevorme;</p> <p>9. on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist;</p> <p>10. suhtub positiivselt eesti keele õppimisesse;</p> <p>11. kasutab esmaseid õpioskusi võõrkeele õppimiseks;</p> <p>12. oskab õpetaja juhendamisel töötada nii iseseisvalt, kui ka paaris ning rühmas;</p> <p>13. oskab õpitud keelendeid kasutades end igapäevastes olukordades arusaadavaks teha</p>	<p>Õppimine ja töö. Põhi- ja järgarvud. Arvutame eesti keeles. Koolitarbed, koolipäev, tunniplaan, koolitee. Minu koolimaja, klassiruum. Minu õpetaja. Koolivaheaeg. Vaba aeg. Lemmiktegevused. Puhkepäevade ja koolivaheaja tegevused. Keeleteadmised: Häälalus</p> <p>Õpilased omandavad eesti keele hääldust kontekstis jälgendamise teel. Eraldi tähelepanu pööratakse lühikese ja pika hääliku eristamisele, ning raskemate häälikute (e, õ, a, õ, ü) hääldamisele. Esimesel kooliastmel ei käsitleta eraldi II ja III välte erisust ja poolhelilise g, b, d hääldamist. Sõnavara. Sõnavara omandatakse kontekstis, seejuures muutuvatel sõnadel alati</p>
<p>1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest</p> <p>2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks</p> <p>3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele, koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil</p>	<p><u>Kodu ja lähiümbrus</u></p> <p>Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused. Mängud.</p> <p>Perekondlikud sündmused- (sünnipäev, pulmad, lapse sünn, surm, emadepäev, isadepäev jne)</p>		

<p>4) töötab tekstiga juhiste alusel 5) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas 6) omandab sõnavara, mis puudutab lähiümbrust, koduseid toiminguid, perekondlikke sündmusi ja mänge 7) tunneb ja oskab nimetada tähtsamaid perekondlikke sündmusi 8) oskab nimetada vastandtähendusega sõnu 9) omandab sõnavara, mis on seotud raamatukogu ja raamatutega 10) esitab luuletusi peast 11) tunneb ära, mis on jutustus, luuletus, näidend, muinasjutt 12) suudab eristada ja kasutada erinevaid asesõnu, mis vastavad küsimustele kes? kellel? kellele? vastavalt kontekstile ja olukorrale 13) tunneb tagasõnu ja kirjeldab asukohta neid kasutades 14) omandab sõnavara, mis on seotud laste vabaaja mängudega ja räägib oma lemmikmängust</p>	<p>Võrdlus (suur-suurem- kõige suurem jne) Vastandsõna (pikk- lühike jne) Raamatukogu ja raamatud (laenutama, raamat, kirjandus, kirjanik, illustraator, trükikoda, jne) Kellele? (minule- mulle, sinule- sulle, temale- talle, meile, teile, nende- neile) Tagasõnad- (kõrval, juures, peal, all jne) Asesõnad Laste vabaaja mängud(keks, joonistamine, voltimine, nukkudega mängimine, lennukite voltimine ja lennutamine, jalgpall, luuremäng, rahvastepall jne)</p>		<p>kaks tüvevarianti. Käändsõna. Käänete kasutus ainsuses ja mitmuses, käändsõnade lõpud; käänevormid küsimuste vastustena (omandatakse kontekstis). Omadussõna. Omadussõna ühildumine nimisõnaga (omandatakse kontekstis). Arvsõna. Põhiarvsõnad. Järgarvsõnad 31. piires (kasutatakse kontekstis). Asesõna. Isikulised ja enesekohased asesõnad, näitavad (see, need), küsivad asesõnad. Määrsõna. Kohta (siin, seal, kus), aega (siis, millal), viisi (nii, kuidas), põhjust (miks, sest), hulk (palju,vähe,mitu), intensiivsust (väga, liiga) näitavad määrsõnad. Kaassõna All, peal, juures, ees, taga, üle, kõrval, ääres, väljas,</p>
<p>1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil 4) töötab tekstiga juhiste alusel oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas</p>	<p><u>Toidud</u> Sõnavara kordamine, vastab küsimustele täislausetega.</p>		

<p>5) kordab 2.klassis õpitut (toiduainete nimetused, maitseb/ei maitse, päevamenüü, tervislik/ebatervislik jne)</p>			<p>vahel, sees, koos (omandatakse sõnavara kaudu).</p>
<p>1) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse 2) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest 3) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks 4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele 5) koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil 6) töötab tekstiga juhiste alusel 7) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas 8) eristab Eesti ja naaberriikide kultuuri, tunneb suuremaid Eesti linnu, rahvakalendri tähtpäevi ja suhtub lugupidavalt Eesti traditsioonidesse 9) tutvub Eesti naaberriikide põhirahvuste ja keeltega 10) oskab vormistada sünnipäevakutset</p>	<p><u>Eesti ja teised riigid</u> Suuremad Eesti linnad; aastaring; rahvakalendri tähtpäevad (vastlapäev, lihavõtted, emadepäev, jaanipäev, hingedepäev, isadepäev, mardi- ja kadripäev, jõulud) Riigid ja nende kultuur - (kordame naaberriike, naaberriikide sümboolika) Naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel. Sünnipäeva kutse-(kutse vormistamine)</p>		<p>Pöördsõna. Pöördsõnade lõpud, pöördevormid olevikus ja lihtminevikus; jaatav ja eitav kõne; käskiva kõneviisi 2. pööre tegevusnimed (omandatakse kontekstis). Lauseõpetus. Jaatav ja eitav lihtlause; vait-, küsi- käsk- ja hüüdlause; lause lõpumärgid. Sõnamoodustus. Liitsõnad. Õigekiri. Eesti tähestik, joonis- ja kirjatähed. Tähtede ühendamine. Hääliku ja tähe vaheline seos.</p>
<p>1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest teemal „Tervis“ 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse kirjeldamiseks 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil 4) töötab tekstiga juhiste alusel 5) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris</p>	<p><u>Igapäeva elu, õppimine ja töö</u> Tervis, haigused, arsti juures- (kordame sõnu, mis ja kust valutab, gripp, kõrvavalu, kurguvalu- angiin, kopsupõletik, bronhiit, luumurd, hambavalu, verejooks, ravim, tablett, side, plaaster, apteek, antiseptik, silmaarst, perearst, kõrva-, nina- kurguarst, kirurg, hambaarst) Kodumasinad (pesumasin, nõudepesumasin, kohvimasin, elektripliit, gaasipliit, röster,</p>		<p>Sõnade ja lausete kujutamine. Algustähe õigekiri.</p>

<p>kui ka rühmas</p> <p>6) oskab nimetada kodumasinaid, mida kasutatakse igapäevases elus</p> <p>7) mõistab erinevate sõprade olemasolu ja nende liike (interneti sõber, külas käima, suhtlema, kirjasõber, südamesõber)</p>	<p>mikrolaineahi, külmkapp, mikser jne)</p> <p>Sõbrad (interneti sõber, külas käima, suhtlema, kirjasõber, südamesõber)</p>		
<p>1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest</p> <p>2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks</p> <p>3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele</p> <p>koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil</p> <p>4) töötab tekstiga juhiste alusel</p> <p>5) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas</p> <p>6) oskab nimetada erinevaid vabaaja tegevusi ja uurib vestluskaaslaselt, millega ta vabal ajal tegeleb</p> <p>7) koostab suveplaane ja jutustab nendest</p>	<p>Vaba aeg</p> <p>Lemmiktegevused(jalgrattaga sõitma, rulaga sõitma, sõpradega jalutama, muuseumi külastamine, kinos käimine, teatris käimine jne)</p> <p>Ootan suve (lähen matkale, reisile, mere äärde, ujuma, külla jne)</p>		
<p>1) kasutab suurt algustähte lause algul, inimese- ja loomanimedes ning tuntumates kohanimedes</p> <p>2) oskab tähestikku, teab ja tunneb eesti keele häälikuid</p> <p>3) oskab nimetada vastandtähendusega sõnu</p> <p>4) teab komaga ja komata sidesõnu</p> <p>5) tunneb ära sõnaliikidest nimi-, omadus- ja tegusõnu ning liitsõnu</p> <p>6) oskab märkida mitmuse lõppu ja tegusõna pöördelõppe</p>	<p>Grammatika:</p> <p>Tähestik, täis,-kaas-, sulghäälik, täis- ja kaashäälikuühend. Pööramine. Suur algustäht – lause algus, nimed. Lauselõpumärgid. Omadussõna, tegusõna, küsisõna. Kellega? Millega? Kus? Asesõna. Vastandsõna. Silbitamine, poolitamine. I ja j õigekiri. Sidesõnad. Võrdlus. Samatähenduslikud sõnad, H sõna alguses.</p>		

7) oskab õigesti kirjutada asesõnu.			
<p><u>Edasijõudnud</u></p> <p>1) koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil, mõtleb jutule lõpp või algus</p> <p>2) töötab tekstiga juhiste alusel</p> <p>3) tunneb ära, mis on jutustus, luuletus, näidend, muinasjutt, mõistatus</p> <p>4) oskab tuntumate sõnade algusesse kirjutada g, b, d ning h sõna algusesse</p> <p>5) piiritleb lauset ja paneb lause lõppu märke; kasutab kõnes ja kirjas terviklauseid</p> <p>6) leiab sama- ja vastandtäheendusega sõnu</p> <p>7) kasutab lihtsamat sõnastikku, teatmeteost</p> <p>8) oskab õigesti kirjutada asesõnu</p> <p>9) silbitab, poolitab sõnu</p> <p>10) teab i ja j õigekirjareegleid</p> <p>11) oskab tähestiku abil koostada lihtsamat nimekirja</p> <p>12) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest</p> <p>13) on lugenud vähemalt kolm lasteraamatut</p>			

<p>4.klass</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades õpitud sõnavara ulatuses (nt poes, apteegis ühistranspordis); 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest (kuulutus, küsitlus, tööjuhised, päevaplaanid); 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; 4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisust; 5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt; 6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu (vahendab raamatu või filmi põhisisu); 7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; 8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; 9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; 10) jagab lihtsamaid juhiseid (käskiv kõneviis); 11) kirjeldab kohti, tegevusi ja inimesi ; 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone; 13) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, ankeet, e-kiri; 14) valdab põhisõnavara; 15) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; 16) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mina ja teised - suhtlemine pereliikmete ja koolikaaslastega; viisakusväljendid. 2. Kodu ja lähiümbrus - elu linnas ja maal; looduse märgid; kodu kirjeldamine; lemmikloomad; töövahendid ning kohustused kodus; rõõmsad ja kurvad sündmused peres; peretraditsioonid. 3. Eesti ja maailm - Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahvalikud sündmused; naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel, kultuuritavad, huvipakkuvad paigad, muuseumid. 4. Igapäevaelu - aja planeerimine; avalikud kohad/asutused (poes, apteegis, ühistranspordis, haiglas/polikliinikus jm); turvaline liiklemine; tee küsimine ja juhatamine; igapäevased tegevused ja olukorrad. 5. Õppimine ja töö - koolielu (tunni tegevused, koolitoit, koolitarbed, tunniplaan); ametid, töökohad, tegevused tööl. 6. Vaba aeg - kooliväline tegevus; huvid; laagrid; lugemiseelistused; perepuhkus; spordialad ning sportlikud tegevused. 7. Tervis ja tervislik eluviis: tervis (haigused, põhjused, ravimine), sport, tervislik toitumine.

5.klass alates 2025/2026. õa		5.klass kuni 2025/2026. õa	
Õpitulemused	Õppesisu	Õpitulemused	Õppesisu
<p>1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;</p> <p>2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest (kuulutused, saatekavad, küsitlused, reeglid, ilmateated, tööjuhised/soovitused, sõiduplaanid, blogid, postitused, päevaplaanid, reklaamid, tänukirjad);</p> <p>3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;</p> <p>4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisistust;</p> <p>5) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu</p> <p>6) vahendab raamatu või filmi põhisisu;</p> <p>7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p> <p>8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;</p> <p>9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;</p> <p>10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;</p> <p>11) kirjeldab sündmusi, olukordi,</p>	<p>1. Mina ja teised - suhted peres ja koolis, emotsioonid ja tuju, ootused ja hirmud, unistused ja pettumused .</p> <p>2. Kodu ja lähiümbrus - erinevad kodud, elu linnas ja maal, koduümbrus, kodutööd, aia- ja õuetööd, unistuste kodu, liiklus, tee juhatamine, õnnetused teel.</p> <p>3. Eesti ja maailm - ilm ja kliima; Eesti looduslikud kohad (metsad, sood, looduskaitsealad, jõed, järved), Eesti meedia (ajakirjandus, televisioon, raadio, internetiallikad), Eesti ja teiste riikide traditsioonid ja tähtpäevad.</p> <p>4. Igapäevaelu - meedia (ajakirjandus, televisioon, internet, sotsiaalvõrgustikud, interneti ohud ja võimalused).</p> <p>5. Õppimine ja töö - koolielu, lemmiktegevused koolis/tunnis; koolimeedia (kooliraadio/TV/ajaleht), vahetundide tegevused; koolimaja/ruumide kirjeldamine, kooliraamatukogu; korrapidamine, koolimaja hoidmine; koolivorm</p>	<p>5. klassi lõpetaja:</p> <p>1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;</p> <p>2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest ja kirjadest;</p> <p>3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;</p> <p>4) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid jmt;</p> <p>5) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;</p> <p>6) valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;</p> <p>7) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;</p> <p>8) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.</p>	<p>Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad</p> <p>Mina ja teised.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega. 5 t • Kodu ja lähiümbrus. • Mina ja minu kodu. Koduümbrus. • Kodukohustused. • Minu unistuste kodu. • Minu tuba. Toa kirjeldus. • Eesti ja maailm. • Riigipühad ja riiklikud tähtpäevad. • Tähtpäevad ja traditsioonid. • Eesti kirjanikud. <p>Igapäevaelu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internet ja selle ohud. • Arvuti. • Kellaag ja päevakava. • Tervis. <p>Õppimine ja töö.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kool. • Tunnid ja tunnitegevused. • Koolitarbeid ostmas. <p>Vaba aeg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lugemiseelistused. • Kooliväline tegevus. Huviringid. • Kuhu minna ekskursioonile? • Aastaajad ja puhkus.

<p>kohti, tegevusi ja inimesi; 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; 13) avaldab arvamust tuttavatel teemadel; 14) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, ankeet; 15) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste lihtsamatel tuttavatel teemadel; 16) valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit. 17) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemise korrektselt; 18) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.</p>	<p>(selle eeldused ja puudused), huviharidus (spordi-, kunstiringid); kooli traditsioonid ja tähtpäevad; e-õpe, koolitoit, õpilasvahetused, koolivahetused, unistuste kool. 6. Vaba aeg - koolivaheaegade tegemised. 7. Tervis ja tervislik eluviis - terviseprobleemid (õnnetusjuhtumid, haigused: ennetamine, ravimine).</p>		<p>Keeleteadmised Nimisõna: nimisõna põhikäänded. Sõnalõpp: Kus? Kuhu? Kust? Kellel? Kellele? Kellega? Millega? Omadussõna: võrdlusastmed. Tegusõna: olevik ja lihtminevik, kõneviisid, ma- ja da-infinitiiv. Arvsõnad: 1, 2, 3, ... (põhiarvsõnad) ja esimene, teine, kolmas, ... (järgarvsõnad). Lauseõpetus: kokku ja lahkukirjutamise põhijuhud; fraaside ja lausete ühildumine (sidesõnad); kirjavahemärgid (jutumärgid).</p>
--	--	--	--

6.klass alates 2026/2027. õa		6.klass kuni 2026/2027. õa	
Õpitulemused	Õppesisu	Õpitulemused	Õppesisu
<p>1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest; 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest</p>	<p>1. Mina ja teised – suhtlemine kaaslastega, tunded ja emotsioonid, teistega arvestamine, toimetulek rasketes olukordades, abi ja toetamine, heategevus, suhted koolis ja peres, kiusamine ja vägivald.</p>	<p>6. klassi lõpetaja: 1) suhtleb eesti keelt emakeelena kõnelejatega igapäevastes suhtlusolukordades ning kasutab sobivaid õpitud keelendeid; 2) saab õpitud temaatika piires aru lihtsatest tekstidest;</p>	<p>Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad Teema „Mina ja teised“. Alateemad: suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega; viisakusväljendid. Teema „Kodu ja lähiümbrus“.</p>

<p>meediatekstidest;</p> <p>4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust;</p> <p>5) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;</p> <p>6) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p> <p>7) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;</p> <p>8) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;</p> <p>9) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;</p> <p>10) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;</p> <p>11) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaolu olukordades;</p> <p>12) avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta;</p> <p>13) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, teade, kiri, avaldus, ankeet, kuulutus, sõbrapäevik, suvekaart, motivatsioonikiri, päevik;</p> <p>14) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel</p>	<p>2. Kodu ja lähiümbus – elu linnas ja maal (tegevused erinevatel aastaegadel); lemmikloomad (hoolitsemine ja tähtsus), keskkonnahoid ja looduskaitse.</p> <p>3. Eesti ja maailm – ilm ja kliima; kultuur ja traditsioonid, riiklikud tähtpäevad; meedia (teater, ilukirjandus, ajakirjandus, televisioon, filmikunst, muusika, raadio), Euroopa riigid ja nende kultuur; vaatamisväärsused, muuseumid, sambad; maailmaimed.</p> <p>4. Igapäevaolu – rahatarkus, taaskasutus, raha teeminime, suveks tööle, õpilasmalev, vabatahtlikud; liiklusvahendid; tehnika (nutiseadmed); käitumine avalikes kohtades (toidu- ja riidepoes, kohvikus, restoranis).</p> <p>5. Õppimine ja töö – ametid ja töökohad (elukutse valik, elukestev õpe); huvid ja fännlus.</p> <p>6. Vaba aeg – meelelahutus (kinos, teatris, kontserdil), reisimine Eestis ja maailmas.</p> <p>7. Tervis ja tervislik eluviis – tervisesest hoolitsemine; toitumine; füüsiline, sotsiaalne ja vaimne tervis; sõltuvused.</p>	<p>3) mõistab olulist õpitud temaatika piires;</p> <p>4) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;</p> <p>5) teadvustab eesti kultuuri ja teiste maade kultuuride erinevusi ning oskab neid arvestada;</p> <p>6) kasutab eestikeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatuid, interneti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;</p> <p>7) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;</p> <p>8) töötab õpetaja täpsustavate juhiste järgi iseseisvalt, paaris ja rühmas;</p> <p>9) seab endale õpieesmärke ning oskab koostöös kaaslaste ja õpetajaga hinnata oma saavutusi.</p>	<p>Alateemad: elu linnas ja maal; kodu kirjeldamine;</p> <p>avalikud kohad; lemmikloomad; töövahendid ning kohustused kodus.</p> <p>Teema „Eesti ja maailm“.</p> <p>Alateemad: Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahvalikud sündmused; Euroopa riigid; pealinnad, põhirahvused, keel, kultuuritavad, huvipakkuvad paigad, muuseumid; eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad.</p> <p>Teema „Igapäevaolu“.</p> <p>Alateemad: turvaline liiklemine; päeva plaanimine; kodumasinad; koolipäev</p> <p>Teema „Õppimine ja töö“.</p> <p>Alateemad: avalikud asutused; elukutsed ja ametid; minu plaanid tulevikuks.</p>
---	--	--	--

<p>teemadel;</p> <p>15) valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;</p> <p>16) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;</p> <p>17) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt;</p> <p>18) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.</p>			
---	--	--	--

7.klass alates 2027/2028. õa		7.klass kuni 2027/2028. õa	
Õpitulemused	Õppesisu	Õpitulemused	Õppesisu
<p>1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;</p> <p>2) järgib õigekirjareegleid.</p> <p>3) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;</p> <p>4) jälgib vilunud kõnelejade elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;</p> <p>5) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis.</p> <p>6) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;</p> <p>7) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;</p> <p>8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;</p> <p>9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendus</p>	<p>1) Mina ja teised</p> <p>Kes ma olen? Minapilt, minu rollid. Minu nime lugu. Välimus ja iseloom. Missugused omadused on tähtsad sõbra puhul? Klassikaaslase puhul?</p> <p>Minu juured ja päritolu. Kelle moodi ma olen? Minu põnev sugulane.</p> <p>Perekondlikud sündmused ja nende tähistamine. Lapse tuleku ja sünniga seotud traditsioonid. Abiellumine (ja lahutus), kiriklik abielu, ilmalik registreerimine, kooselu. Unistuste pulm. Matused.</p> <p>Meie pere traditsioonid. Perekondlike traditsioonide tähtsus. Igapäevased ja -nädalased traditsioonid. Tähtpäevade tähistamine perekonnas.</p> <p>Omavahelised suhted. Mis mind ärritab / segab / käib mulle närvidele? Toimetulek raskustega perekonnas.</p> <p>Suhtlusolukorrad, selle komponendid (valdkond, suhtlejate rollid, suhtlusviis).</p> <p>Tüüpilised suhtlusolukorrad koolis: loa küsimine, teate edastamine, abi palumine, abi pakkumine, nõu küsimine. Suhtlusolukorra ja partneri arvestamine.</p> <p>Suulise suhtlemise tavad eesti keeles: pöördumine, tervitamine, suhtlemise</p>	<p>7.klassi lõpetaja</p> <p>1) suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades nii koolis kui ka väljaspool kooli;</p> <p>2) mõistab kõike olulist endale tuttavalt teemal;</p> <p>3) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja plaane;</p> <p>4) oskab koostada lihtsat teksti tuttavalt teemal;</p> <p>5) on omandanud esmased teadmised Eesti kultuuriloost, loeb eestikeelset eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;</p> <p>6) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;</p> <p>7) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku</p>	<p>Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad</p> <p>Mina ja teised: võimed; tugevused ja nõrkused: mida oskan / suudan teha, milles olen nõrk, mida vaja arendada; suhted inimestega, sõprus.</p> <p>Kodu ja lähiümbrus: perekondlikud sündmused ja tähtpäevad.</p> <p>Kodukoht Eesti: Eesti kliima ja ilmastikunähtused; tuntumad vaatamisväärsused Eestis.</p> <p>Riigid ja nende kultuur: Euroopa Liidu kuuluvate riikide lühitutvustus (nimed, pealinnad, rahvad, keeled, eripära jmt).</p> <p>Igapäevaelu. Õppimine ja töö: tervislik eluviis, arstiabi; huvirühmad koolis; tunnetuslikud</p>

	<p>lõpetamine. Eestlasele omane asjalikkus suhtluses: meilivahetuses, suulises suhtluses. Suhtlusmoodused: visuaalne, kirjalik, suuline, heliline, žestiline, kehaline. Mina internetis: mida ja kui palju avaldada. Netisõber. Tšätikeel. Teismeiga. Minu eeskujud. Koostöö teistega, head grupisuhted.</p>	<p>külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.</p>	<p>oskused ja vilumus; õpitulemused ja tulevikuplaanid; töökogemus ja vanemate elukutsed; suhtlemine teenindusasutustes. Vaba aeg: harrastused ja hobid (muusika, lugemine, kolleksioneerimine); vaba aja veetmise viisid; sportimivõimalused ja spordiüritused, erinevatd spordialad; transpordivahendite uurimine ja nende kasutusvõimaluste analüüsimine. Keeleteadmised Käändsõna: nimi-, omadus-, arv- ja asesõnade süsteemne käsitlus ja käänete funktsioonid; omastav ja osastav kääne koos sihilise verbiga õpitud sõnadest. Omadussõna: alg-, kesk- ja ülivõrre. Tegusõna: pöörd sõnade süsteemne käsitlus, kõneviisid,</p>
<p>1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; 2) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; 3) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis. 4) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; 5) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte.</p>	<p>2) Kodu ja lähiümbrus Millest koosneb asula? Erinevad hooned, nt ärimaja, soojak, kiosk (putka), tootmishoone, eramaja, kortermaja, ühiselamu, suvila. Erinevad piirkonnad, nt keskus, puhkeala, kesklinn, äärelinn, tööstusrajoon. Üks Eesti / kodukandi silmapaistev hoone. Oma tuba. Remont ja mööbel.</p>		
<p>1) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; 2) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid; 3) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab. 4) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt: filmiliigid ja žanrid. 5) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi.</p>	<p>3) Eesti Eesti looduse omapära võrreldes teiste maadega. Eesti rahvusloom hunt. Populaarteadusliku artikli lugemine, teabe vahendamine kaaslastele. Traditsioonilised muusikaüritused. Muusikakonkursid ja -saated. Tänavakunst. Lähem tutvus ühe Eesti kunstniku või muusikuga.</p>		

<p>6) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;</p> <p>7) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks.</p> <p>8) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse: arvamuse kunstiteose kohta</p> <p>9) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust: saab aru lugudest (juhtumitest);</p> <p>10) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist.</p>			<p>kesksõnad; tegumoed; rektsioon.</p> <p>Sõnamoodustus: tuletusliidete tähendus ja kasutus.</p> <p>Lauseõpeatus: liitlause kasutamine; sidesõnad; sõnajärg.</p> <p>Õigekiri: kokkukirjutuse, algustähe, isikunimede, enamkasutatavate lühendite õigekiri; kirjavahemärgid lauses, kirja ja ümbriku vormistamisreeglid.</p>
<p>1) loob eri tüüpi tarbetekste: pretensioon;</p> <p>2) valdab grammatika tarindeid;</p> <p>3) järgib õigekirjareegleid;</p> <p>4) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks.</p> <p>5) loob jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis: realistlik või välja mõeldud reisikiri.</p>	<p>4) Riigid ja nende kultuur</p> <p>Reisikogemused. "Online - reisimine" ehk reisiblogid.</p> <p>Reisikaaslased, reisimise viisid, ohutus reisimisel, ökoloogiline jalajälg reisimisel, reisieesmärgid ja sihtkohad. Reisi korraldamine.</p> <p>Reisiblogid. Reisikiri tegelikult toimunud või fantaasia- reisist.</p>		
<p>1) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;</p> <p>2) jälgib ja mõistab eakohaste arvamuse- ja probleemartiklite arutluskäiku.</p> <p>3) saab aru enamikust üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;</p> <p>4) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;</p>	<p>5) Igapäevaelu. Õppimine ja töö.</p> <p>Pere eelarve ja taskuraha. Ostukohtade võrdlus, internetikaubandus. Ostunimekirja koostamine. Kokkuhoid ja säästmine.</p> <p>Õpilasesinduse roll koolis.</p> <p>AI ja tõlkeprogrammide kasutamine koolitöös.</p> <p>Lemmikloomad. Vastutustundlik loomapidamine.</p>		

<p>5) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi.</p> <p>6) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt: rahandus.</p> <p>7) loob eri tüüpi tarbetekste: järelepärimine;</p> <p>8) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks.</p> <p>9) loob arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;</p> <p>10) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks.</p>			
<p>1) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;</p> <p>2) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest.</p> <p>3) loob eri tüüpi tarbetekste: avaldus;</p> <p>4) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;</p> <p>5) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;</p> <p>6) valdab grammatika tarindeid.</p>	<p>6) Vaba aeg Minu ajakasutus. Kuidas planeerida aega? Kuidas leida sobiv harrastusvõimalus. Harrastusest saab kutsumus. Spordiüritused, harrastussport ja võistlussport. Liikumine looduses. Matkamine. Matkavarustus. Peod, pidulikud sündmused, perepeod ja peod sõpradega.</p>		
<p>1) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte.</p>	<p>7) Tervis Toidupüramiid.</p>		

<p>2) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;</p> <p>3) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;</p> <p>4) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis.</p>	<p>Tervislikud eluviisid.</p> <p>Terviserisk. Missugune teavitus mõjub?</p> <p>Tervist toetava kampaania või plakati loomine. Arutlev tekst noorte tervist ohustava käitumise põhjustest.</p> <p>Sõnalise teksti seostamine pildilise teabega (foto, joonis, skeem jm). Pilttekstide ja teabegraafika lugemine ja tõlgendamine.</p> <p>Liikumine. Liikumispüramiid.</p>		
---	---	--	--

8.klass alates 2028/2029. õa		8.klass kuni 2028/2029. õa	
Õpitulemused	Õppesisu	Õpitulemused	Õppesisu
<p>1) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;</p> <p>2) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;</p> <p>3) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule.</p> <p>4) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;</p> <p>5) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis.</p> <p>6) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks.</p> <p>7) loob arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;</p>	<p>1) Mina ja teised</p> <p>Isikuomadused, võimed, tugevad ja nõrgad küljed erinevates olukordades.</p> <p>Modaalteguõnad.</p> <p>Sõprus, armastus ja heade suhete hoidmine ning lõpetamine</p> <p>Erilised inimesed: erivajadused, anded ja omapärad.</p>	<p>8.klassi lõpetaja:</p> <p>1) suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades nii koolis kui ka väljaspool kooli;</p> <p>2) mõistab kõike olulist endale tuttavalt teemal;</p> <p>3) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja plaane;</p> <p>4) oskab koostada lihtsat teksti tuttavalt teemal;</p> <p>5) on omandanud esmased teadmised Eesti kultuuriloost, loeb</p>	<p>Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad</p> <p>Mina ja teised: inimestevahelised suhted, armastussuhted, sallivus; kultuurispetsiifilised käitumismaneerid ja oskus nendega arvestada.</p> <p>Kodu ja lähisümbrus: kodukoha vaatamisväärsused ja nende tutvustamine.</p> <p>Kodukoht Eesti: Eesti linna- ja maaelu võrdlus.</p> <p>Riigid ja nende kultuur: Riigid ja nende kultuur (pealinnad, rahvad, keeled, eripära, sümbolika</p>

<p>8) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi.</p> <p>9) loob raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;</p>		<p>eestikeelset eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaadet ning kuulab raadiosaadet;</p> <p>6) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;</p> <p>7) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.</p>	<p>jmt).</p> <p>Igapäevaelu. Õppimine ja töö: erinevad tervislikku eluviisi tagavad tegevused (sport, puhkus, reisirid, jmt); tervislikud toitumisharjumused; sisseostud ja suhtlemine teeninduses (kauplus, turg, hotell, postkontor, rongi- ja bussijaam jmt).</p> <p>Vaba aeg: harrastused ja hobid (sport, spordialad, olümpiamängud)</p> <p>Keeleteadmised</p> <p>Omadussõna: omadussõnade kasutamine rahvusest ja kodakondsusest kõneldes; võrdlusastmed.</p> <p>Määrsõna: määrsõnade liigid ja võrdlemine; määrsõna koht lauses.</p> <p>Tegusõna: põhi- ja abitegusõnad, umbisikuline tegumood, enam kasutatavad reeglid.</p> <p>Sõnatuletus: liitsõnad; enam kasutatavad liited: nimi-, omadus-, tegusõnade moodustamiseks.</p>
<p>1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi.</p> <p>2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;</p> <p>3) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte.</p> <p>4) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks.</p> <p>5) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;</p> <p>6) kirjutab eri tüüpi tarbetekste ning vormistab need korrektselt: ettepanek KOV-le.</p>	<p>2) Kodu ja lähiümbrus</p> <p>Ümbruskond ja elukeskkond.</p> <p>Kodukoha rajatised, asutused ja ettevõtted.</p> <p>Algustäheortograafia.</p> <p>Tähtsad sündmused kodukandis.</p> <p>Liiklemisvõimalused, vahendid ja taristu.</p> <p>Jalakäijasõbralik linn.</p> <p>Koduümbruse asutuste kaardistamine, nt Google Maps'i abil sõnavara arendamiseks, keelemaastikuga tutvumiseks.</p> <p>Kodukandi tänavate nimede päritolu uurimine.</p> <p>Saabuvate ürituste kuulutused jm kuulutused tänavapostil, kohalikus lehes ja ürituste kalendris.</p> <p>Kohalikud liiklusuudised.</p>		
<p>1) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt.</p> <p>2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust.</p> <p>3) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte.</p> <p>4) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi.</p>	<p>3) Eesti</p> <p>Loodus- ja kultuuriväärtuslikud objektid.</p> <p>Eesti kohanimed. Kohanimede õigekiri.</p> <p>UNESCO maailmapärand Eestis.</p> <p>Muuseumid, külastused ja virtuaaltuurid.</p> <p>Õppekäigud.</p> <p>Keskkond. Kliimamuutused. Kliimaaktiivsus Eestis.</p> <p>Kriisid. Kust saada abi kriisi korral?</p>		

<p>5) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;</p> <p>6) loob jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis: uudislugu;</p> <p>7) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks.</p>			
<p>1) saab aru enamikust üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;</p> <p>2) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;</p> <p>3) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda.</p> <p>4) loob arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;</p> <p>5) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks.</p>	<p>4) Riigid ja nende kultuur Euroopa Liit, sümbolid, riigid ja keeled. EL põhiväärtused. Eesti roll Euroopa Liidus. Tuntud eestlased maailmas. Tuntud teistest rahvustest inimesed Eestis. Kohalikud ja rahvusvahelised tähtpäevad.</p>		
<p>1) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;</p> <p>2) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi.</p> <p>3) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda.</p>	<p>5) Igapäevaelu. Õppimine ja töö Tõhus õppimine. Mina õppijana. Õpikeskkonna mõju õppimisele. Erinevad õppimisvõimalused ja koolid. Ohutus. Liiklusohutus ratta või tõukerattaga liigeldes. Veeohutus. Ohutud peod ja suhtlemine võõraga. Kuidas käituda hädaolukorra või kriisi puhul? Äpp "Ole valmis!" Hädaabinumbrile</p>		

<p>4) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;</p> <p>5) jälgib ja mõistab eakohaste arvamuse- ja probleem- artiklite arutluskäiku;</p> <p>6) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt: vabatahtlik töö.</p> <p>7) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;</p> <p>8) Mõistab erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisu.</p>	<p>helistamine. Kuritegevus. Kuritegevuse liigid.</p> <p>Mittetulundusühingud Eestis ja nende roll ühiskonnas. Sotsiaalne ettevõtetus. Vabatahtliku töö võimalused õpilastele.</p> <p>Infotehnoloogia: riistvara, selle kasutusvõimalused keeleõppes.</p> <p>Sotsiaalmeedia ja äpid. Turvaline internet. Väärinfo.</p> <p>Eesti Rahvusringhääling: meediakanalid, rubriigid err.ee lehel. Noortele suunatud saated. Uudistesaaated.</p> <p>Kvaliteetajakirjandus, kultuuriajakirjandus ja meelelahutuslik meedia. Eri väljaannete võrdlemine.</p> <p>Meediaeetika põhimõtted. Sõnavabaduse põhimõtte ja selle piirangud. Ajakirjandusliku teksti põhiliigid ja nende tunnused: uudis, intervjuu, reportaaž, arvamislugu, arvustus, reklaam. Kriitiline lugemine. Autori seisukoha leidmine ja ümbersõnastamine ning enda hinnangu sõnastamine. Fakti ja arvamuse eristamine, faktide kontrollimine. Libauudiste äratundmine.</p> <p>Reklaamid meedias ja tänaval. Reklaamtekstide eesmärk, sihtgrupp ja keelevalik. Pildi ja teksti seos. Sotsiaalreklaam.</p>		
<p>1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;</p>	<p>6) Vaba aeg Aktiivse puhkuse vajalikkus ja võimalused. Rekreatsioon.</p>		

<p>2) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;</p> <p>3) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandus tekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;</p> <p>4) kirjutab eri tüüpi tarbetekste ning vormistab need korrektselt: e-kiri.</p> <p>5) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;</p> <p>6) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda;</p> <p>7) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;</p> <p>8) järgib õigekirjareegleid;</p> <p>9) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt: eri tüüpi raamatud.</p> <p>10) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;</p> <p>11) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi.</p>	<p>Lugemine. Eri tüüpi raamatud. Kas lugemine on töö või puhkus? Paber või digi? Raamat või film?</p> <p>Eesti raamatute TOP-id.</p> <p>Tõhus lugemine. Lugemisstrateegiad.</p>		
<p>1) saab aru enamikust üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;</p> <p>2) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;</p>	<p>7) Tervis</p> <p>Füüsiline ja vaimne tervis.</p> <p>Uni. Hirmud.</p> <p>Hügieen.</p> <p>Seksuaalervis.</p> <p>Huumor. Must huumor.</p> <p>Vaimse tasakaalu toetamine. Muusika mõju.</p>		

<p>3) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis.</p> <p>4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;</p> <p>5) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt.</p> <p>6) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;</p> <p>7) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte.</p> <p>8) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda.</p> <p>9) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse.</p> <p>10) jälgib ja mõistab eakohaste arvamusi ja probleem- artiklite arutluskäiku.</p>			
---	--	--	--

9.klass alates 2029/2030. õa		9.klass kuni 2029/2030. õa	
Õpitulemused	Õppesisu	Õpitulemused	Õppesisu
<p>1) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks: e-kiri, lühendid, emotikonid, släng, uudissõnad.</p> <p>2) loob eri tüüpi tarbetekste: tänukiri;</p> <p>3) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda;</p> <p>4) valdab grammatika tarindeid;</p> <p>5) järgib õigekirjareegleid.</p>	<p>1) Mina ja teised: Avalik ja privaatne suhtlemine. Digisuhtlus sotsiaalvõrgustikes, e-kirja teel, veebis kommenteerimine jne. Meilietikett. Keeleviisakus ja -väarikus. Suhtlejate rollid ja nendest lähtuvad valikud. Anonüümsus veebikeskkonnas. Digisuhtluses kasutatav släng ja lühendid.</p>	<p>9. klassi lõpetaja: 1. Mõistab loetud ja kuulnud tekstis nii peamist sõnumit kui ka üksikasju endale tuttavatel teemal. 2. Oskab kirjeldada ja põhjendada tegelikku või kujuteldavat</p>	<p>Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad Mina ja teised: võimed; tugevused ja nõrkused: mida oskan / suudan teha, milles olen nõrk, mida vaja arendada; suhted inimestega, sõprus;</p>

	<p>Turvaline digisuhtlus ja koostöö veebikeskkonnas. Küberturvalisus. Küberkiusamine ja pahavara. Lähisuhted, põlvkondlik erinevus mõttemiis, sugulased ja sugupuu, armastus- ja sõprussuhted, psühholoogiline suhtlusbarjäär. Suhteprobleemide ja konfliktide ennetamine ning lahendamine. Enesejuhtimisoskus ja eneseanalüüs.</p>	<p>sündmust ja enamasti vestelda üldistel teemadel. 3. Koostab seotud lihtsat teksti käsitletud temaatika piires loetu, kuuldu ja kogetu edasiandmiseks. 4. Huvitub võõrkeelte õppimisest ja õpitavat keelt kõnelevatest maadest, nende kultuurist ja selle kaudu silmaringi laiendamisest ning märkab ja väärtustab erinevate kultuuride eripära. 5. Hangib infot erinevatest võõrkeelsetest infoallikatest. 6. Oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas kasutades sobivaid õpistrateegiaid, vajadusel küsib abi. 7. Seab endale õpieesmärke, tunneb oma tugevaid ja nõrku</p>	<p>virtuaalne suhtlemine (eelised ja puudused; suhtluskeskkonnad- ja suhtlusportaalid, foorumid, MSN ja e-post jmt). Kodu ja lähisümbrus: perekondlikud sündmused ja tähtpäevad.; käitumine koduümbruses ja looduses (nt käitumistavade järgimine koduümbruses, naabritega suheldes; looduses viibimise kombed, loodushoid); turvalisus (nt kodu, koduümbruse turvalisus, turvasüsteemid, naabrivalve); Eesti: Eesti kliima ja ilmastikunähtused; tuntumad vaatamisväärsused Eestis; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad (vabariigi aastapäev, võidupüha; emadepäev, isadepäev, jaanipäev jne); üldrahvalikud sündmused (nt laulupidu, vabariigi aastapäeva ja võidupüha paraad).</p>
<p>1) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte: kuulutus, reklaamvoldik, reklaamleht; 2) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleem- artiklite arutluskäiku: arvamus, arvustus; 3) kirjutab eri tüüpi tarbetekste ning vormistab need korrektselt: kampaania plakat.</p>	<p>2) Kodu ja lähiümbrus Kogukondlikud rahvaalgatused, „Teeme ära!” talgud. Rohepööre. Looduskaitse ja-hoid, prügi sorteerimine, taaskasutus ja pakendiringlus. Säästlik eluviis. Heakord ja heakorranõuded.</p>		
<p>1) Saab aru enamikust üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; 2) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleem- artiklite arutluskäiku; 3) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; 4) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjanduse tekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; 5) Tunneb mõisteid: teabeallikas, suhtlus, stiilivõtted, keelendid, murdekeel, terminoloogia, keeleline tolerantus.</p>	<p>3) Eesti Eesti eripära/koht/tuntus maailmas: e-riik, puhas keskkond, PISA-testide tulemused. Eesti keele kui riigikeele väärtustamine ja tähtsus, eestlaste välja- ja sisseränne; eesti keel ja kultuur maailmas. Eesti noored ja teadus. Üleriigilised teema-aastad. Eesti keele keskkonnad, eesti tuntumad kirjanikud ning tüvitekstid. Eestikeelsed teabeallikad. Info kriitiline hindamine.</p>		
<p>1) saab aru enamikust üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;</p>	<p>4) Riigid ja nende kultuur Riigiaparaat ja selle valitsemine.</p>		

<p>2) jälgib ja mõistab eakohaste arvamuse ja probleem- artiklite arutluskäiku.</p> <p>3) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid.</p> <p>4) loob eri tüüpi tarbetekste: kutse;</p> <p>5) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;</p> <p>6) valdab grammatika tarindeid;</p> <p>7) järgib õigekirjareegleid</p>	<p>Erinevate rahvaste stereotüübid, tavad ja kombed.</p> <p>Heategevus- ja tänuüritused.</p> <p>Noorteorganisatsioonid, noortevahetus.</p> <p>Õpilaste õpiränne.</p>	<p>külgi ning hindab neid koos kaaslaste ja õpetajaga.</p>	<p>Riigid ja nende kultuur: Euroopa Liidu kuuluvate riikide lühitutvustus (nimed, pealinnad, rahvad, keeled, eripära jmt).</p> <p>Igapäevaelu. Õppimine ja töö: tervislik eluviis (nt toitumine, ravimid ja ravimine, haigused, esmaabi); raha (nt isiklikud kulutused, taskuraha); hädaolukorrad (nt suhtlemine</p>
<p>1) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;</p> <p>2) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;</p> <p>3) jälgib vilunud kõnelejade elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;</p> <p>4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;</p> <p>5) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks: CV, motivatsioonikiri, kutse, tänukiri;</p> <p>6) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;</p> <p>7) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt: ettevõtlus ja ettevõtlikkus;</p>	<p>5) Igapäevaelu. Õppimine ja töö</p> <p>Formaalse ja mitteformaalse keeleõppe võimalused: tandemõpe, õpilasvõistlused, kohtumisõhtud, keelesõbrad, keeleklubid ja -kohvikud jt;</p> <p>Edasiõppimine: kutseõpe, õpipoisi õpe, töövarjupäevad, õpilasvahetus.</p> <p>Noorte tööhõive ja teenimisvõimalused: õpilasfirmad, äriideede arendusnädalavahetused ehk <i>Hacketonid</i> ehk <i>start-up'id</i> ehk leidlus ehk taibutalgud.</p> <p>Kandideerimiseks vajalikud tarbetekstid, nende vormistamine.</p>		<p>päästeteenistusega: politsei, tuletõrje, kiirabi); arstiabi (nt meditsiiniuasutuses, apteegis); edasiõppimine (kutsevalik, haridusasutused, kutsesobivus); õpilasvahetus (nt koolide või riikide vahel); meedia ja reklaam (ajakirjandus, raadio, televisioon, Internet, nendest saadav kasu ja võimalikud ohud). tunnetuslikud oskused ja vilumused; õpitulemused ja tulevikuplaanid.</p> <p>Vaba aeg: harrastused ja hobid (muusika, lugemine,</p>

<p>8) järgib õigekirjareegleid.</p> <p>9) loob eri tüüpi tarbetekste: enesetutvustus, CV, seletuskiri, sõnum, e-kiri, kutse, tänukiri, aruanne, kokkuvõte, kuulutus, reklaamvoldik, reklaamleht; meediatekst, ajaleht, ajakiri, pealkiri, raadio-ja telesaade, koolileht, kooliraadio, dialoog, ilmateade, intervjuu jt;</p> <p>10) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda.</p>			<p>kolleksioneerimine); ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid (nt reisiks vajalik raha, vajalikud esemed, lennuki-, bussi- või suusareisid, erinevad matkad, nt jalgsimatk, jalgrattamatk); reisirid teistesse maadesse (nt kultuuriline mitmekesisus, loodusturism); vaba aja veetmise viisid (nt teater, muusika, televisioon, raadio, muuseumid, arvuti ja Internet, ekstreemsport). Keeleteadmised</p> <p>Eessõna: enam kasutatavad eessõnalised väljendid.</p> <p>Tegusõna: Olevik ja minevik, kõneviisid, tegumoed.</p> <p>Lauseõpetus: põimlauseid; fraaside ja lausete ühildumine (sidesõnad); tingimuslauseid (I – III tüüp); kokku ja lahkukirjutamise põhijuhud; kirjavahemärgid (jutumärgid); sõnade poolitamise põhireeglid.</p>
<p>1) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;</p> <p>2) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid</p> <p>3) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda;</p> <p>4) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjanduse tekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;</p> <p>5) valdab grammatika tarindeid.</p> <p>6) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte: e-kiri, sõnum, meediatekst, aruanne, seletuskiri.</p>	<p>6) Vaba aeg</p> <p>Noorte vaba aeg ja tegevusetus.</p> <p>Tegevusetuse põhjused ja tagajärjed: suitsetamine, e-sigaretid, uimastid, ülekaal jt.</p> <p>Noorte turvalisuse tagamine. Ennetustöö.</p> <p>Aktiivne puhkus: matkad, rattaretked, kultuurireisid, noortelaagrid, vabatahtlik tegevus.</p> <p>Huvitegevus: kujutav kunst, muusika, kirjandus, film, teater, fotograafia, sport, tants, käsitöö, kogumine jt loovtegevused.</p>		
<p>1) saab aru enamikust üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;</p> <p>2) jälgib ja mõistab eakohaste arvamusi ja probleem- artiklite arutluskäiku.</p>	<p>7) Tervis ja tervislik eluviis</p> <p>Füüsilise ja vaimse tervise tasakaal.</p> <p>Terviseriskid: istuv eluviis, netisõltuvus, tasakaalustamata toitumine, saastatud õhk jt.</p> <p>Kriisiabi numbrid. Toitumisnõustamine.</p>		

5. Valikaine Vene keel ja kultuur

5.1. Õppeaine kirjeldus

Õpilase emakeeleõpetuse eesmärk on toetada õpilase mitmekeelsuse arengut ja tagada kultuuriline sulandumine Eesti ühiskonda, kuid hoida sidet oma emakeelse kultuuripärandiga.

Oma emakeele ja kultuuri õppimine aitab õpilasel luua seosed eesti keele kui teise keele ja kirjanduse õppimisega ning mõista keele ja kultuurilise tausta tähtsust üksikisikule, kogukonnale ja ühiskonnale. Emakeele ja kultuuri õppimine aitab õpilasel tähtsustada nii oma emakeelt kui ka väärtustada teisi keeli ja kultuure.

On oluline, et võõrsil või kodukeelest erinevas keelekeskkonnas elav laps ei unustaks oma emakeelt ja et see areneks eakohaselt. Emakeel aitab arendada lapse mõtlemist, eneseväljenduse oskust ning mõjutab lapse kui isiksuse kujunemist. Emakeelt hästi valdav laps saab koolis paremini hakkama ka siis, kui kooli õppekeel ei ole tema emakeel. Keelt on võimalik õppida igas eluetapis, kuid ainult lapseas on seda võimalik omandada emakeelena.

Ainekava on koostatud üldistest põhimõtetest lähtudes ja on kohandatav mis tahes keelele, mida õpilane õpib emakeelena. Keeleõpe on suunatud õpilase rahvusliku identiteedi säilitamisele, teadmiste omandamisele rahvuskultuurist ning emakeeles nii suulise kui ka kirjaliku suhtlemisoskuse arendamisele. Olulist rolli mängivad õpilase enda kaasatus, sealhulgas tema võimalused õpitava keele keskkonnas viibimiseks väljaspool kooli.

5.2. Teadmised, oskused ja hoiakud

I KOOLIASTE	II KOOLIASTE	III KOOLIASTE
Esimeses kooliastmes keskendutakse emakeeleõpetuses peamiselt suulisele keelekasutusele, õpilane õpib kuulama, küsima, vastama, jutustama. Arendatakse sõnavara, õpilane omandab peamised lugemis- ja kirjutamisoskused, tutvub lastekirjanduse ning eakohaste kultuuritraditsioonidega. Esimesel etapil tutvustatakse õpilasi suulise rahvaloominguteostega, rahvapärimestega. Õppimise ülesandeks pole mitte ainult parimate rahvakunstiteostega tutvumine, vaid ka verbaalse loovuse, laste kujutlusvõime,	Teises kooliastmes on oluline, et õpilasel tekiks oskus ja harjumus oma emakeele kasutamiseks erinevates suhtlusolukordades. Õpilane õpib lugema erinevaid tekste, analüüsima saadud teavet, seda struktureerima ja edastama nii suuliselt kui ka kirjalikult. Õpilane arendab oma keeleoskust keelekeskkonnas suheldes. Õpilane õpib keeli võrdlema ja kasutama keeleoskust teadlikult erinevates õpikeskkondades. Eesmärk on süvendada sidet oma emakeele ja päritolukultuuriga. Õppesisu valitakse selliselt, et	Kolmandas kooliastmes on emakeeleõppe peamiseks ülesandeks teadmiste süvendamine õpilase keeleoskusest lähtudes. Õpitakse tõlgendama, analüüsima ning looma erinevaid suulisi ja kirjalikke tekste. Õpilase suhe oma keele eripära, kultuuritraditsioonide ning keelekogukonnaga muutub mitmekülgsemaks. Õpilane kasutab oma süvenenud keeleoskust erinevates õpikeskkondades, toetades emakeeles õppides õppeainete kooli õppekeeles omandamist. Õpilane väärtustab oma emakeelt ja kasutab seda teadlikult ja

<p>kõne, mõtlemise arendamine, sõnavara suurendamine, ideede laiendamine meid ümbritseva maailma, inimeste, loomade, taimede kohta. Eesmärk on õppida kasutama keelt erinevates suhtlusolukordades, olla teadlik emakeele tähtsusest ja luua side oma emakeelega. Lisaks alustatakse esimeses kooliastmes emakeeles kirjutamise õppimist. Esimeses kooliastmes toimub emakeeleõpe pigem mänguliselt, erinevates suhtlussituatsioonides, eakohaste tekstide ja sisuvaldkondade abil. Oluline on kujundada õpilases julgus oma emakeeles suhelda. Oluliseks toetuseks emakeele omandamisel on kooliväline keskkond, eelkõige kodu, osalemine kogukondlikel üritustel, võimalus viibida oma keele keskkonnas. Sellel etapil on oluline lapse oskus teatud olukorda sukelduda ja nukuteater aitab sellele kaasa. Lavastustes osalemine võimaldab lastel parandada oma emakeelt, mõista oma emakeele iseärasusi. Õppesisu valitakse selliselt, et õpilane saab laiendada oma teadmisi emakeelest, kultuurist, kirjandusest. Õppesisu toetab õpetamise eesmärki, on eakohane ning tugineb nii õpilase kogemusele kui ka kohalikule eripärale. Suulise suhtlemisoscuse kujunemiseks harjutatakse rühmas nii teiste kuulamist kui ka ise kõnelemist. Kuulamine, küsimine, vastamine, lugude jutustamine jne annab õpilasele võimaluse tutvuda</p>	<p>õpilased saaksid oma emakeele, kirjanduse ja muu kultuuriga seotud teadmisi mitmekülgset avardada. Sisu toetab õpieesmärkide saavutamist, õppes kasutatakse nii õpilase enda kogemusi kui ka kohalikke võimalusi. Suulise ja kirjaliku suhtlus suhtlemisoscuse arendamiseks on oluline osalemine rühma tegevustes. Üksteist kuulates, omavahel dialoogis olles ning koostöiselt tegutsedes on hinnata enda ja teiste tegutsemist ning saada ise tagasisidet. Üha rohkem kasutatakse keele harjutamiseks ja keelekeskkonna imiteerimiseks emakeelse meedia võimalusi. Teksti vastuvõtmisel suunatakse õppijat üha enam erilaadsete tekstide juurde, süvendatakse tekstide lugemise ja tõlgendamise oskust. Harjutatakse küsimuste esitamist teksti kohta ning kokkuvõtete tegemist. Tekstidest lähtuv arutelu, lugemiskogemuse jagamine, tekstide analüüsimine loob õpilasele aluse oma sõnavara ja väljendusoscuse laiendamiseks emakeeles. Tekstiloomes harjutatakse kirjutamisprotsessi etappe, eriliigiliste tekstide ülesehitust, õigekirja eripärasid oma keeles ning nende kasutamist oma tekstides. Kirjanduse ja kultuuri mõistmiseks suunatakse õpilaste mõtlema kultuurilise identiteedi kujunemisele, emakeele kasutamise</p>	<p>loovalt erinevates suhtlusolukordades. Õpilane süvendab oma õpimotivatsiooni koostöös kooli ja kogukonnaga ning leiab võimalusi oma keeleoscuse arendamiseks ka väljaspool kooli. Õpilase oma emakeele suhtlemis- ja tekstioscuse õppimine toimub aktiivses keelekasutuse olukorras ja mitmekülgsetes keeletegevustes. Õppesisu on valitud selliselt, et õpilased saaksid oma emakeele, kirjanduse ja kultuuriga seotud teadmisi mitmekülgset avardada. Sisu toetab õpieesmärkide saavutamist ning tugineb nii õpilase kogemusele kui ka kohalikule kultuurikeskkonnale. Suulise ja kirjaliku suhtlemisoscuse arendamiseks arutletakse sündmuste üle, mis on lähedased noortele, toimuvad õpilase lähikonnas ja keelekogukonnas. Harjutatakse arutelu, vaidlemist, arvamuste avaldamist, seisukohtade esitamist ja aktsepteerimist või ümber lükkamist. Emakeelse keskkonna ja meedia võimalusi kasutatakse erinevate suhtlusolukordade loomiseks. Hinnatakse iseenda tegevust, harjutatakse tagasiside andmaist ja saamist. Teksti vastuvõtus on oluline, et õpilasel säiliks ja areneks huvi just omakeelsete tekstide vastu. Õpitakse hindama info usaldusväärust. Lugemiseks ja kuulamiseks valitakse eriteemalisi eakohaseid tekste, et õpilane õpiks tajuma</p>
---	---	--

<p>erinevate suhtlusolukordadega. Tekstide mõistmise arendamiseks vaadeldakse erinevaid eakohaseid tekste, nagu muinasjutud, lühilood, lihtsad info- ja meediatekstit, luuletused ning pildid. Harjutatakse küsimuste lugemist, koostamist, neile vastamist, eriti jutustavate ja kirjeldatavate tekstide põhjal. Tekstiloomes õpitakse tundma kirjutamiseks vajalikke algtõdesid ja kirjakeele olemust, sh kirjasüsteemi. Kirjutamist harjutatakse nii klassis rühmaga kui ka individuaalselt. Olulisel kohal on eakohased keelemängud. Erilist tähelepanu pööratakse õpitava keele eripäradele. Kirjanduse ja kultuuri mõistmisel on oluline, et keelekasutust vaadeldakse eelkõige aktiivses keelekeskkonnas, st kodus, kogukonnas, koostöös õpilast igapäevaselt ümbritsevate inimestega. Esimeses kooliastmes lähtutakse tagasiside andmisel järgmisest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eneseväljenduse ja suhtlemisoskuse areng • sõnavara eakohane teadlik kasutamine • eri liiki tekstidest aru saamine • lugemisharjumuse kujunemine • eakohane tekstilooime • kultuurieripärade tundmine <p>Oluline on saada tervikpilt iga õpilase keeleoskuse edenemisest, et õpilane saaks tagasisidet oma keele mõistmise, kasutamise, eneseväljenduse, arutluse, tekstilooime- ja</p>	<p>võimalusele kodus ja kogukonnas. Teises kooliastmes keskendutakse hindamisel õpilase edenemisele, antakse õpilasele tagasisidet tema suulise ja kirjaliku väljendusoskuse, keele mõistmise ja kasutamise kohta. Õpilane saab teavet nii oma keeleoskusest kui ka üldkultuurilise tausta mõistmisest. Tagasiside on oluline edasise keeleõppe toetamiseks. Lisaks õpetaja tagasisidele annab õpilane ka ise tagasisidet oma keeleoskuse arengule. Teises kooliastmes lähtutakse tagasiside andmisel järgmisest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eneseväljenduse ja suhtlemisoskuse areng <p>erinevates suhtlusolukordades</p> <ul style="list-style-type: none"> • sõnavara eakohane teadlik kasutamine nii suulises kui ka kirjalikus tekstiloomes • eri liiki tekstidest aru saamine, teabe hankimine ja hindamine • õpioskuste areng, sealhulgas iseseisev keeleoskuse arendamine • keelelise ja kultuurilise identiteedi ning emakeele tähenduse mõistmine 	<p>erinevate tekstide eesmärki. Jagatakse lugemiskogemusi erinevates suhtlussituatsioonides nii suuliselt kui ka kirjalikult. Tekstiloomes harjutatakse eriliigiliste ja erineva eesmärgiga tekstide koostamist, analüüsitakse kirjutamise protsessi. Harjutatakse nii klaviatuuril kui ka käsikirjalise teksti kirjutamise vilumust. Pööratakse tähelepanu emakeelse teksti stiilikasutusele, sh erinevatele väljendite tähendusele suhtlusolukorrast lähtudes. Kirjanduse ja kultuuri mõistmiseks tutvutakse emakeelse meedia ja erinevate kultuurisündmustega, samuti loetakse rahvuskirjanike teoseid. Samuti võrreldakse põhjalikumalt oma ja Eesti erinevate piirkondade kultuuritavasid ja traditsioone. Kolmandas kooliastmes suureneb hindamisel õpilase enda roll oma teadmiste ja oskuste analüüsimisel. Hindamise ülesanne on anda teavet õpilase edenemise kohta, kuidas on arenenud tema suuline ja kirjalik emakeele kasutamise oskus. Õpilane saab ise planeerida edasised tegevused oma õppeprotsessis nii kolmanda kooliastme lõpus kui ka järgmisel haridustasemel. Põhikooli lõpus tehakse kindlaks, kuidas õpilane on saavutanud põhiharidust täiendava oma emakeele õppimise eesmärgid. Kokkuvõtva hindamise meetodi valib iga konkreetne õppe läbiviija ise ja kirjeldab</p>
--	--	---

tõlgendusoskuse kohta.		<p>selle oma ainekavas. Kolmandas kooliastmes lähtutakse tagasiside andmisel järgmisest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teadlik eneseväljendus ja suhtlemisoskus erinevates suhtlusolukordades, oskus analüüsida oma valikuid • sõnavara teadlik valik ja kasutamine nii suulises kui ka kirjalikus tekstiloomes • ilukirjandustekstide lugemine ja tõlgendamine, emakeelse lugemisvara valimine • eri liiki tekstide mõistmine, tõlgendamine, teabe hankimine ja kriitiline hindamine • iseseisev keeleoskuse arendamine, aktiivne emakeele ja muude õpitud keelte kasutamine teabe hankimiseks • keelelise ja kultuurilise identiteedi, emakeele ning mitmekeelsuse tähenduse mõistmine
------------------------	--	---

5.3. Õpitulemused ja õppesisu

I kooliaste	1. klass
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis; 2) eristab helisid, hääli ja häälikuid; 3) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 4) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; 5) kirjutab mõtestatud lihtsamaid lauseid ja tekste; 6) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi; 7) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust; 	<p>Kuulamisoskus. Õpetaja, kaaslaste ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine.</p> <p>Suhtlemisoskus. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine.</p> <p>Graafika. Foneetika. Ortoeepia. Tähestik. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem, hääliku ja tähe suhe. Tähed E, Ё, Ю, Я.</p>

<p>8) loeb sobivaid tervikteoseid vene lastekirjandusest;</p> <p>9) jagab lugemiskogemusi;</p> <p>10) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.</p>	<p>Kirja eelharjutuste sooritamine, joonis- ja kirjatähtede kirjutamine. Väikeste ja suurte kirjatähtede õppimine, õiged tähekujud ning seosed, ühtlane kirjarida.</p> <p>Lugemisoskus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Sõna, lause ja teksti lugemine ning sisu mõistmine.</p> <p>Leksikoloogia. Sõna kui keeleühik. Ortograafia ja interpunktsioon. Väike- ja suurtähe kasutamine.</p> <p>Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine paberil loetavas käekirjas.</p> <p>Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine.</p> <p>Tekstiloom. Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Lausete moodustamine.</p> <p>Lugemiskogemus. Sobiva lugemisvara leidmine lapsevanema ja õpetajate abiga.</p> <p>Sõnavara arendamine. Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtähendusega sõna leidmine. Riimuvate sõnade leidmine.</p>
--	--

II kooliaste	4. klass
<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme; 2) esitab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt; 3) väljendab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult; 4) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi; 5) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid; 6) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, 	<p>Õppesisu</p> <p>Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.</p> <p>Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Fraseologismid.</p> <p>Morfoloogia ja sõnamoodustus. Nimisõna: käänduvad nimisõnad. Omadussõna iseloomustus. Isikuliste asesõnade käänamine. Tegusõnad.</p>

<p>eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;</p> <p>7) leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides;</p> <p>8) väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;</p> <p>9) valib lapsevanema ja õpetajate abiga ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;</p> <p>10) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele;</p> <p>11) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;</p> <p>12) sõnastab teksti kohta küsimusi ja avaldab arvamust;</p> <p>13) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;</p> <p>14) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;</p> <p>15) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;</p> <p>16) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid;</p> <p>17) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;</p> <p>18) esineb suuliselt, võtab sõna;</p> <p>19) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;</p> <p>20) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke.</p>	<p>Süntaks. Sõnaühendi struktuur. Lause. Lause pealiikmed ja kõrvalliikmed. Liht- ja laiendatud laused. Üte.</p> <p>Ortograafia ja interpunktsioon. Sõna juurmorfeemi õigekiri. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE kokku- ja lahkukirjutamine tegusõnadega. Samaliigiliste sõnade ja üte eraldamine kirjavahemärkidega. Interpunktsioon liitlausetes.</p> <p>Tekst. Tekstiliigid: instruksioon, käsikirjas kirjatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus. Kommunikatsioon internetis. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Teksti teema ja peamõtte. Dialoog. Monoloog.</p> <p>Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine ja kirjutamine. Lihtsama teksti toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt).</p> <p>Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse väljendamine.</p> <p>Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine.</p>
--	---